

**Regeringens handlingsplan för
regelförenklingsarbetet**

- En redovisning av det första steget

Maj 2007

Innehållsförteckning

Sammanfattning.....	5
1 Inriktningen på regeringens regelförenklingsarbete	7
1.1 Regeringens övergripande målsättning och målet med regelförenklingsarbetet ..	7
1.2 Förklaring av vissa begrepp och innehållet i handlingsplanen	8
1.3 Närmare om första steget i uppdraget att ta fram underlag till en handlingsplan avseende regelförenklningar	9
1.4 Steg två i regelförenklingsuppdraget och arbetets fortsatta inriktning	10
1.5 Förutsättningarna för och omfattningen av ett intensifierat regelförenklingsarbete.....	12
1.5.1 Regeringens 25-procentsmål - ett nettomål	13
1.5.2 Mer om mätningar av företagens administrativa kostnader.....	14
1.5.3 Konsekvensutredningar.....	16
1.5.4 Regelråd	16
1.5.5 En förstärkt struktur och organisation av regelförenklingsarbetet	17
1.5.6 Ett förändrat förhållningssätt	18
2. Initiativ och förslag från näringslivet.....	19
3 Regelförenkling ur ett internationellt perspektiv	21
3.1 Regelförbättring inom EU.....	21
3.1.1 Förenkling av gällande regler	21
3.1.2 Ett förstärkt arbete med att göra mer ändamålsenliga nya regler	22
3.1.3 Förstärkningar av det svenska förhandlingsarbetet i EU för att bättre ta till vara förenklingsmöjligheter för företagen	23
3.2 Regelförenkling inom OECD samt OECD:s granskning av Sverige.....	23
3.3 Övriga länder	24
4 Departementens och myndigheternas arbetsplaner	26
4.1 Allmänt	26
4.2 Finansdepartementets och dess myndigheters arbetsplan.....	26
4.2.1 En beskrivning av departementets ansvarsområde.....	26
4.2.2 Mätningar av de administrativa kostnaderna	27
4.2.3 Inriktning och arten av regelförenklingsarbetet	29
4.2.4 Samråd med näringslivet	30
4.2.5 Ett urval av åtgärder från Finansdepartementet	30
4.2.6 Ett urval av åtgärder från myndigheter under Finansdepartementet.....	33
4.3 Arbetsmarknadsdepartementets och dess myndigheters arbetsplan	39
4.3.1 En beskrivning av departementets ansvarsområde.....	39
4.3.2 Mätningar av de administrativa kostnaderna	39
4.3.3 Inriktning och arten av regelförenklingsarbetet	41
4.3.4 Samråd med näringslivet	43
4.3.5 Ett urval av åtgärder från Arbetsmarknadsdepartementet	43

4.3.6 Ett urval av åtgärder från myndigheter under Arbetsmarknadsdepartementet	45
4.4 Jordbruksdepartementets och dess myndigheters arbetsplan.....	46
4.4.1 En beskrivning av departementets ansvarsområde.....	46
4.4.2. Mätningar av de administrativa kostnaderna.....	47
4.4.3 Inriktning och arten av regelförenklingsarbetet	49
4.4.4 Samråd med näringslivet	49
4.4.5 Ett urval av åtgärder från Jordbruksdepartementet	50
4.4.6 Ett urval av åtgärder från myndigheter under Jordbruksdepartementet....	53
4.5 Socialdepartementets och dess myndigheters arbetsplan	56
4.5.1 En beskrivning av departementets ansvarsområde.....	56
4.5.2 Mätningar av de administrativa kostnaderna.....	57
4.5.3 Inriktning och arten av regelförenklingsarbetet	58
4.5.4 Samråd med näringslivet	59
4.5.5 Ett urval av åtgärder från Socialdepartementet	59
4.5.6 Ett urval av åtgärder från myndigheter under Socialdepartementet.....	62
4.6 Miljödepartementets och dess myndigheters arbetsplan.....	64
4.6.1 En beskrivning av departementets ansvarsområde.....	64
4.6.2 Mätningar av de administrativa kostnaderna	65
4.6.3 Inriktning och arten av regelförenklingsarbetet	66
4.6.4 Samråd med näringslivet	67
4.6.5 Ett urval av åtgärder från Miljödepartementet	69
4.6.6 Ett urval av åtgärder från myndigheter under Miljödepartementet	73
4.7 Försvarsdepartementets och dess myndigheters arbetsplan.....	78
4.7.1 En beskrivning av departementets ansvarsområde.....	78
4.7.2 Mätningar av de administrativa kostnaderna.....	78
4.7.3 Inriktning och arten av regelförenklingsarbetet	78
4.7.4 Samråd med näringslivet	79
4.7.5 Ett urval av åtgärder från Försvarsdepartementet.....	79
4.7.6 Ett urval av åtgärder från myndigheter under Försvarsdepartementet	79
4.8 Justitiedepartementets och dess myndigheters arbetsplan	80
4.8.1 En beskrivning av departementets ansvarsområde.....	80
4.8.2 Mätningar av de administrativa kostnaderna.....	81
4.8.3 Inriktning och arten av regelförenklingsarbetet	82
4.8.4 Samråd med näringslivet	82
4.8.5 Ett urval av åtgärder från Justitiedepartementet.....	83
4.8.6 Ett urval av åtgärder från myndigheter under Justitiedepartementet	84
4.9 Integrations- och jämställdhetsdepartementets och dess myndigheters arbetsplan	85
4.9.1 En beskrivning av departementets ansvarsområde.....	85
4.9.2 Mätningar av de administrativa kostnaderna.....	85
4.9.3 Inriktning och arten av regelförenklingsarbetet	86
4.9.4 Samråd med näringslivet	86
4.9.5 Ett urval av åtgärder från Integrations- och jämställdhetsdepartementet	87
4.9.6 Ett urval av åtgärder från myndigheter under Integrations- och jämställdhetsdepartementet	88
4.10 Kulturdepartementets och dess myndigheters arbetsplan	90

4.10.1 En beskrivning av departementets ansvarsområde.....	90
4.10.2 Mätningar av de administrativa kostnaderna	90
4.10.3 Inriktning och arten av regelförenklingsarbetet	90
4.10.4 Samråd med näringslivet	90
4.10.5 Ett urval av åtgärder från Kulturdepartementet.....	91
4.10.6 Ett urval av åtgärder från Radio- och TV-verket.....	91
4.11 Utrikesdepartementets och dess myndigheters arbetsplan.....	92
4.11.1 En beskrivning av departementets ansvarsområde.....	92
4.11.2 Mätningar av de administrativa kostnaderna	93
4.11.3 Inriktning och arten av regelförenklingsarbetet	93
4.11.4 Samråd med näringslivet	95
4.11.5 Ett urval av åtgärder från Utrikesdepartementet	95
4.12.6 Ett urval av åtgärder från myndigheter under Utrikesdepartementet	97
4.12 Näringsdepartementets och dess myndigheters arbetsplan.....	100
4.12.1 En beskrivning av departementets ansvarsområde.....	100
4.12.2 Mätningar av de administrativa kostnaderna	101
4.12.3 Inriktningen och arten av regelförenklingsarbetet	101
4.12.4 Samråd med näringslivet	102
4.12.5 Ett urval av åtgärder från Näringsdepartementet	102
4.12.6 Ett urval av åtgärder från myndigheter under Näringsdepartementet ...	104
4.13 Utbildningsdepartementet och dess myndigheters arbetsplan	111
4.13.1 En beskrivning av departementets ansvarsområde.....	111
4.13.2 Mätningar av de administrativa kostnaderna	112
4.13.3 Inriktning och arten av regelförenklingsarbetet	112
4.13.4 Samråd med näringslivet	113
4.13.5 Ett urval av åtgärder från Utbildningsdepartementet	113
4.13.6 Ett urval av åtgärder från Skolverket	114
Bilaga 1	115

Sammanfattning

Regeringens främsta mål är att bryta utanförskapet genom fler jobb i fler och växande företag. Det ska bli enklare, roligare och mer lönsamt att vara företagare. Regelförenkling är ett av medlen för att regeringen mål om fler jobb ska uppnås. Målet för regeringens regelförenklingsarbete är att företagens administrativa kostnader för samtliga statliga regelverk ska minska med minst 25 procent till hösten 2010. Regeringens syfte är också att regelförenklingsarbetet ska leda till en märkbar förändring i företagens vardag.

Den handlingsplan som här presenteras är första steget i ett arbete som kommer att resultera i en mer omfattande handlingsplan i början av 2008. Handlingsplanen bygger på underlag från samtliga departement och 53 myndigheter. I planen finns en beskrivning av inriktningen på det regelförenklingsarbete som varje departement bedriver eller avser att bedriva samt ett urval av åtgärder från departement och berörda myndigheter. Sammanlagt har 167 åtgärder valts ut till denna första redovisning. Flera av departementens åtgärder är översyner i syfte att i ett senare skede presentera mer konkreta förslag.

Samråd med näringslivet är en viktig del i arbetet. Ett 15-tal näringslivsorganisationer har inkommit med skrivelser med förslag till förenklingar i regelverken. Sammanfattningsvis kan förslagen indelas i följande områden:

1. Arbetsmarknadsreglering
2. Mervärdesskatteregler
3. Miljörelaterad reglering
4. Uppgiftslämnande till myndigheter
5. Upprättande av planer för arbetsmiljö, jämställdhet, mångfald, lönekartläggningar
6. Revisionsfrågor
7. Skatteregler inklusive fåmansföretagsreglerna (3:12-reglerna)
8. Körjournaler och skatteregler kring tjänstebil
9. Arbetssätt som förenklar, konsekvensutredningar, samråd, regelråd, en enda kontaktpunkt (one-stop shop)
10. Branschspecifika regleringar

Redan i denna handlingsplan och i regeringens vårproposition (2006/2007:100) återfinns eller aviseras flera åtgärder med anledning av näringslivets förslag. De gäller exempelvis förlängda redovisningsperioder för mervärdesskatt. Skyldigheten att anmäla ledig plats till arbetsförmedlingen avskaffas och förenklingar görs i lagen (1982:80) om anställningsskydd, LAS. Vidare har regeringen avskaffat arbetsgivarens medfinansiering av sjukpenningkostnaden och har föreslagit riksdagen att avskaffa arbetsgivarens skyldighet att utföra rehabiliteringsutredningar. En av regeringen tillsatt utredning arbetar redan med frågan om revisionspliktens avskaffande för små företag. Utredningar kommer att tillsättas om hur det ska bli enklare att få F-skattsedel, om förenklingar i de associationsrättsliga reglerna för små aktiebolag och om en ny företagsform samt om ytterligare förenklingar i redovisningsreglerna.

Vidare kommer uppdrag att ges till några myndigheter att föreslå hur företagens kostnader för uppgiftslämnandet till myndigheterna kan reduceras. Ett uppdrag

kommer också att ges avseende hur små företag lättare ska kunna delta i offentlig upphandling.

Regelförbättring står högt på Europeiska unionens dagordning. Europeiska rådet antog på vårtoppmötet i mars 2007 målet att företagens administrativa kostnader till följd av EG:s regelverk ska minska med 25 procent till år 2012.

Utredningar av författningsförslags konsekvenser för företagen är en viktig uppgift i arbetet inom Regeringskansliet och hos myndigheterna. Konsekvensutredningar ska ge ett allsidigt beslutsunderlag och innehålla bedömningar av bl.a. hur förslag påverkar företagens administrativa och andra kostnader.

Regeringen har för avsikt att inrätta ett regelråd med uppgift att granska hur nya och ändrade regler som berör företagen utformas och att konsekvensutredningarna håller erforderlig kvalitet. Inom Regeringskansliet pågår för närvarande ett arbete med att närmare utreda formerna för ett sådant råd.

Ett viktigt underlag i regelförenklingsarbetet är mätningar av företagens administrativa kostnader. Mätningar på ett flertal regelområden slutförs under 2007 och därefter kommer underlag i form av mätresultat att finnas på samtliga för företagen relevanta regelområden. Mätresultaten ger underlag för prioriteringar, uppslag för förenklingsinsatser och indikationer på var man åstadkommer störst effekt på företagens administrativa kostnader genom förenklingar av gällande regler.

Regeringen förstärker organisationen för regelförenklingsarbetet. En statssekreterargrupp med särskilt ansvar för arbetet med regelförenkling i Regeringskansliet har tillsatts. Regeringen har också beslutat om en interdepartemental arbetsgrupp för regelförenklingsarbetet. Hos varje enhet/avdelning inom Regeringskansliet, som till någon del ansvarar för frågor som berör företag, ska det finnas regelförenklingsansvariga. På varje departement ska det finnas en enhet med särskilt ansvar för samordning av departementets regelförenklingsarbete. Vidare planeras ett utbildningsprogram som kommer att behandla arbetet med konsekvensutredningar, hur resultaten från mätningar av företagens administrativa kostnader ska tas tillvara samt frågor om företagandets villkor.

1 Inriktningen på regeringens regelförenklingsarbete

1.1 Regeringens övergripande målsättning och målet med regelförenklingsarbetet

Regeringens främsta mål är att bryta utanförskapet genom fler jobb i fler och växande företag. Det ska bli enklare, roligare och mer lönsamt att vara företagare. Sverige behöver fler entreprenörer som gör verklighet av sina idéer och som vågar satsa tid och pengar på att investera i framtiden.

Regelförenkling är ett av medlen för att regeringens övergripande mål om fler jobb i fler och växande företag ska uppnås. Målet för regeringens regelförenklingsarbete är att företagens administrativa kostnader för samtliga statliga regelverk ska minska med minst 25 procent till hösten 2010. Regeringens syfte är också att regelförenklingsarbetet ska leda till en märkbar förändring i företagens vardag.

Det ska vara enkelt att starta och driva företag. Genom regelförenkling vill regeringen skapa bra ramvillkor för företagen. Många företagare upplever idag att reglerna är krångliga och att de utgör ett kostsamt hinder i verksamheten. Om reglerna utformas på ett enklare och mer ändamålsenligt sätt kan företagarna ägna mer tid och resurser till att driva och utveckla sin verksamhet så att de kan växa och anställa. Enklare regler leder till fler jobb.

Merparten av de svenska företagen är små och har begränsat med resurser. För ett litet företag är de resurser som läggs ned på att följa regler betydande. Tidsåtgången för att hantera regler är proportionellt sett högre i små företag än i större. Små företag har inte de speciella personal-, stabs- och andra specialistresurser samt den administrativa kompetens som finns i stora företag. Små företag är också mer sårbara för förändringar utifrån. Det är därför viktigt att såväl gamla som nya regler är väl anpassade även till de minsta företagen.

Det behövs ändamålsenliga och effektiva regler som går att efterleva och kontrollera för att ett samhälle ska fungera. Reglerna behövs för en rad ändamål såsom att skydda människors liv och hälsa, skydda djur och miljö, skydda egendom och att finansiera allmänna nyttigheter. Utvecklingen av det moderna samhället har medfört ett omfattande regelverk. Företagen i Sverige måste idag ha kunskap om och efterleva ett stort antal regler samtidigt som de ständigt måste förbättra sin effektivitet och flexibilitet för att vara konkurrenskraftiga i en globaliserad värld. I denna hårdnade konkurrens har Sverige inte råd med att ha regelverk som i onödan tynger ned företagen.

Allt fler länder har insett att regelverken utgör ett konkurrensmedel. Regelförbättring står följdriktigt mycket högt på Europeiska unionens dagordning. Europeiska rådet har betonat att det är viktigt att minska de administrativa bördorna för att stimulera Europas ekonomi, särskilt med anledning av återverkningarna för små och medelstora företag. På vårtoppmötet i mars 2007 antog rådet målet att företagens administrativa kostnader till följd av EG:s regelverk ska minska med 25 procent till 2012.

Det finns stora vinster att göra för samhällsekonomin om Sverige kan minska företagens administrativa kostnader till följd av regelverken. I Nederländerna räknar man med en ökning av bruttonationalprodukten (BNP) på 1,7 procent som en följd av arbetet med att minska företagens administrativa kostnader. Europeiska kommissionen har i sin tur uppskattat att det på vårtoppmötet 2007 antagna målet att minska företagens administrativa kostnader med 25 procent till 2012 kan medföra en ökning av BNP i Europeiska unionen (EU) med 1,4 procent eller 150 miljarder euro.¹

Regelförenklingsarbetet är centralt för att Sverige ska bli ett av världens bästa länder att starta och driva företag i. Efter valet 2006 inleddes ett brett upplagt regelförenklingsarbete inom Regeringskansliet. Samtliga departement och 53 myndigheter under regeringen fick i uppdrag att ta fram underlag för en gemensam handlingsplan för att minska företagens administrativa kostnader. Arbetet under år 2007 ska tidsmässigt ske i två steg. Det är första steget i detta arbete som beskrivs i denna handlingsplan. Regeringens uppdrag till departement och myndigheter beskrivs mer utförligt nedan.

1.2 Förklaring av vissa begrepp och innehållet i handlingsplanen

Kostnaderna för företagen att fullgöra sina skyldigheter enligt gällande lagar och regler kan delas upp i tre huvudtyper.

- **Materiella kostnader** till följd av krav som medför att företagen behöver göra investeringar i anläggningar eller personal, anpassa produkter eller kostnader för att genomföra olika åtgärder t.ex. rehabilitering.
- **Finansiella kostnader** till följd av krav på att betala skatter och avgifter.
- **Administrativa kostnader** med vilka avses i första hand företagens kostnader för att upprätta, lagra eller överföra information eller uppgifter som föranletts av krav i lagar, förordningar och myndigheters föreskrifter eller anvisningar i allmänna råd.

I handlingsplanen används genomgående begreppet regelförenkling, utom i de skrivningar som hänvisar till arbetet inom EU och annat internationellt arbete. Då används ordet regelförbättring med anledning av det i internationella sammanhang använda begreppet Better Regulation.

I avsnitt 1.3 redogörs närmare för första steget i uppdraget att ta fram underlag till föreliggande handlingsplan. En redogörelse för steg två i arbetet med handlingsplanen och arbetets fortsatta inriktning ges i avsnitt 1.4. Avsnitt 1.5 beskriver förutsättningarna för och omfattningen av ett intensifierat regelförenklingsarbete. I avsnitt 2 finns en beskrivning och analys av samrådet med och initiativen från näringslivet. Avsnitt 3 innehåller en internationellt utblick. Avsnitt 4 innehåller en redogörelse för de arbetsplaner som tagits fram på departements- och myndighetsnivå med ett begränsat urval av föreslagna åtgärder.

¹ COM(2007) 23 final, Action Programme for Reducing Administrative Burdens in the European Union.

1.3 Närmare om första steget i uppdraget att ta fram underlag till en handlingsplan avseende regelförenklingar

Regeringen gav den 30 november 2006 Regeringskansliet i uppdrag att departementsvis ta fram underlag för en gemensam handlingsplan avseende regelförenklingar.² Därefter fick 53 myndigheter under regeringen³ i sina regleringsbrev i uppdrag att bistå respektive departement. Syftet med uppdraget till departement och myndigheter är att intensifiera regelförenklingsarbetet. Regeringen vill minska företagens administrativa kostnader med minst 25 procent till hösten år 2010 och skapa en märkbar förändring i företagens vardag.

Arbetet med att ta fram en handlingsplan under år 2007 är tidsmässigt indelat i två steg. I ett första steg till den 19 mars redovisade departementen arbetets inriktning och art. De myndigheter som omfattas av uppdraget rapporterade till ansvarigt departement den 19 februari 2007. I ett andra steg till den 19 oktober för myndigheternas del respektive den 19 november 2007 för departementen kommer redovisningen att utvecklas och konkretiseras.

Denna handlingsplan innehåller en redovisning av första steget i uppdraget. Samtliga departement och berörda myndigheter i tillämpliga delar har haft i uppdrag att redovisa följande i en arbetsplan.

- Hur departementet och myndigheter under departementet avser att lägga upp sitt regelförenklingsarbete i syfte att bidra till 25-procentsmålet; dvs. arten och inriktningen på arbetet.
- Vilka åtgärder som har vidtagits och avses vidtas i form av pågående och planerade förenklingsprojekt, förenkling av regler, förenklingar av administrativa processer, ökat samarbete mellan myndigheter, förbättrad service och tillgänglighet samt förkortade handläggningstider.
- Regler på EU-nivå som skulle kunna förenklas.
- Hur möjligheten till undantag för små och medelstora företag vid genomförande av EG-direktiv kommer att tas tillvara.
- En redogörelse för samråd med näringslivet.

Riktlinjerna till förenklingsuppdraget pekar ut två grundläggande källor för arbetet med att ta fram ett underlag. För områden där mätningar av de administrativa kostnaderna har gjorts utgör mätresultaten en viktig utgångspunkt. Vidare bör regelområden som företag och näringslivsorganisationer pekat ut som områden i behov av förenkling särskilt gås igenom.

Regeringen vill substantiellt minska de *administrativa kostnaderna* för företagen. Eftersom ett syfte med regelförenklingsarbetet är att det ska leda till en märkbar förändring i företagets vardag kommer de förslag och önskemål om andra typer av förenklingar som lämnas av näringslivs- och partsorganisationer att utgöra en lika viktig del i förenklingsarbetet.

² Regeringens beslut med riktlinjer N2006/10426/NL.

³ I bilaga 1 anges vilka myndigheter som omfattas av uppdraget. Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen har genom regeringsbeslut (A2007/3248/A) den 15 mars 2007 fått ett likalydande uppdrag i sitt regleringsbrev.

För att det överhuvudtaget ska vara möjligt att förenkla eller för att uppnå en märkbar förändring för företagen kan det ibland krävas att även *underliggande materiell lagstiftning* omfattas av arbetet.

En del regler medför inte särskilt stora kostnader men kan ändå upplevas som mycket irriterande för företagen. De återkommer ofta som förslag på sådant som bör tas bort eller förändras. Det handlar ibland om regler som är ineffektiva och vars syfte är otydligt för dem som ska följa reglerna eller om regler som duplicerar andra informationskrav. Dessa *irriterande regler* ska uppmärksammas särskilt.

Regler kan förenklas genom användning av alternativ till lagstiftning som frivilliga överenskommelser på marknaden, genom att ta bort informationskrav från lagstiftningen, genom att begränsa omfattningen av tillämpningen av lagstiftningen för vissa grupper t.ex. småföretag eller genom att skriva om krångligt utformade regler så att de blir mer överskådliga och lättare att läsa och förstå.

Det kan också vara frågan om att förenkla den administrativa processen för att följa reglerna. Det kan göras genom minskat uppgiftslämnande eller genom förenklade ansöknings-, tillstånds- och anmälningsförfaranden.

Genom ett förbättrat samarbete mellan myndigheter kan vissa administrativa krav på företag samordnas. Det kan gälla såväl uppgiftslämnande som ansökningsförfaranden och utövande av tillsyn. Exempelvis kan ibland uppgifter hämtas in från andra myndigheter i stället för hos företagen. Att utveckla en gemensam kontaktpunkt på Internet för företag som söker myndighetsinformation underlättar också för företagen.

Förbättrad service och tillgänglighet minskar företagens kostnader. En reducering av myndigheternas handläggningstider och väntetiderna hos dem kan medföra betydande förbättringar för företagen. I detta sammanhang är det särskilt viktigt att se över handläggningstider för tillstånd som har relevans för möjligheten att påbörja eller bedriva en näringsverksamhet.

I avsnittet om departementens och myndigheternas arbetsplaner ges konkreta exempel på olika sätt att förenkla.

1.4 Steg två i regelförenklingsuppdraget och arbetets fortsatta inriktning

Varje departement ska i ett andra steg följa upp den arbetsplan som man tidigare tagit fram. I enlighet med regeringsbeslutet den 30 november 2006⁴ ska departementen redovisa ett reviderat underlag till Näringsdepartementet senast den 19 november 2007.

Myndigheter vars verksamhet berör företag och företagande har i sina regleringsbrev för år 2007 fått i uppdrag att bistå Regeringskansliet i arbetet med att ta fram underlag för regeringens handlingsplan, i enlighet med ovan nämnda regeringsbeslut. Av

⁴ Regeringens beslut med riktlinjer N2006/10426/NL

regleringsbrevet framgår att de myndigheter som omfattas av uppdraget i ett andra steg senast den 19 oktober 2007 ska redovisa genomförda förenklingsåtgärder och pågående förenklingsprojekt, inklusive vidareutveckling och konkretiseringar av tidigare planerade åtgärder. I myndigheternas redovisningar kan också ingå förslag till regeringen om förändringar i lagar och förordningar som skulle minska företagens administrativa kostnader.

Varje departement ska senast den 19 november 2007 i en reviderad arbetsplan för departementet och de myndigheter som departementet ansvarar för redovisa följande.

1. Arten och inriktningen av det regelförenklingsarbete som departementet och de myndigheter som departementet ansvarar för bedriver.
2. Vilka åtgärder för samråd med näringslivet och andra berörda som departementet och de myndigheter som departementet ansvarar för har vidtagit. Departementet ska sammanfatta vilka förslag från näringslivet som departementet avser att följa upp och bereda.
3. Vilka kvantifierbara delmål som respektive departement avser att uppnå innan utgången av 2008 och utgången av 2009. Inom de områden där Verket för näringslivsutveckling (Nutek) har genomfört mätningar i början av mandatperioden ska huvudprincipen vara att företagens administrativa kostnader ska minskas med 10 procent till utgången av 2008 och ytterligare 10 procent till utgången av 2009. Om denna huvudprincip inte anses kunna följas ska det tydligt anges vilka delmål man istället avser uppnå, och skälen till att man inte valt huvudprincipen.
4. En sammanställning av samtliga pågående och planerade förenklingsåtgärder, dels för departementet, dels för respektive myndighet som departementet ansvarar för.
5. Hur departementet avser att ta tillvara möjligheter till undantag för små och medelstora företag avseende EG-direktiv och i förekommande fall andra EG-rättsakter. Det gäller både redan genomförda direktiv och vid genomförande av direktiv som medger sådana undantag.
6. Att inom departementets ansvarsområde identifiera regler på EU-nivå som skulle kunna förenklas för att minska de administrativa kostnaderna för företagen.

Redovisningen av respektive åtgärd under punkt 4 ovan ska innehålla följande uppgifter:

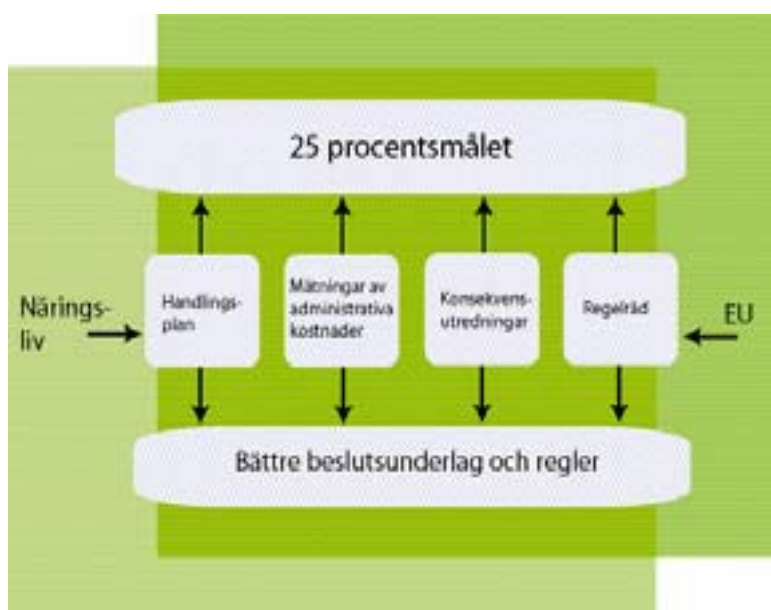
- rubrik
- syfte
- beskrivning av åtgärden
- hur åtgärden påverkar företagens administrativa kostnader
- förväntade effekter i övrigt för företagen samt övriga effekter
- tidsplan för genomförande

Departementen ska redovisa till Näringsdepartementet. Näringsdepartementet ska sammanställa ett förslag till en gemensam handlingsplan för regeringen och berörda

myndigheter. Handlingsplanen kommer i början av år 2008 att redovisas i en skrivelse till riksdagen.

1.5 Förutsättningarna för och omfattningen av ett intensifierat regelförenklingsarbete

Denna rapport omfattar i huvudsak regeringens handlingsplan avseende regelförenkling för företagen. Handlingsplanen är ett av flera verktyg i regelförenklingsarbetet. De övriga delarna beskrivs i nedanstående figur.

Figur 1. Schematisk figur över beståndsdelarna i regelförenklingsarbetet

Handlingsplanen för regelförenklningar, mätningar av de administrativa kostnaderna, konsekvensutredningar om reglers effekter och ett framtida regelråd utgör viktiga medel för att nå regeringens mål att minska de administrativa kostnaderna för företagen med 25 procent till hösten 2010. Dessa medel ska också bidra till att åstadkomma en märkbar förändring i företagens vardag samt till bättre beslutsunderlag och mer ändamålsenliga regler.

Regelförenklingsarbetet ska bedrivas i nära samverkan och dialog med näringslivet. I syfte att föra en öppen och bred dialog har Näringsdepartementet inrättat en central samrådsgrupp för regelförenklingsfrågor med näringslivet. I gruppen ingår representanter för Almega, Företagarförbundet, Företagarna, Lantbrukarnas Riksförbund (LRF), Näringslivets Regelnämnd (NNR), Svensk Handel, Svenskt Näringsliv, Svenska Bankföreningen och Teknikföretagen.

I processen med att ta fram en handlingsplan har vikten av att ha ett kontinuerligt samråd på olika regelområden understrukits. Till detta första steg i arbetet har

samtliga departement och de berörda myndigheterna därför ombetts redovisa de åtgärder för samråd med näringslivet och andra berörda som har vidtagits eller avses att vidtas. Samtliga departement och ett stort antal myndigheter har genomfört eller planerar att genomföra samråd med näringslivets organisationer.

Förslag från och samråd med näringslivet beskrivs ytterligare i avsnitt 2 och under varje departements avsnitt.

Många regelområden i Sverige är i hög grad styrda av gemenskapsrätten. Ett flertal informationskrav och tillståndskrav på företagen har därför sitt ursprung i bakomliggande EG-rättsakter. För att åstadkomma en minskning av de administrativa kostnaderna på dessa områden måste även EG-lagstiftning förenklas. Regelförenkling står högt på EU:s dagordning för Lissabonstrategin och man har nyligen lanserat ett omfattande förenklingspaket. Det är viktigt att svenska departement och myndigheter är pådrivande i detta arbete på EU-nivån.

Regelförbättringsarbetet på EU-nivå beskrivs närmare i avsnitt 3.

Regelförenkling är ett högt prioriterat område för regeringen. Regeringen vill öka tempot i arbetet för att få till stånd en märkbar förändring i företagens vardag. För att nå uppsatta mål behövs en utveckling av rådande arbetssätt och verktyg för att nå målen. I de följande avsnitten beskrivs denna utveckling mot ett mer fokuserat och intensifierat regelförenklingsarbete.

1.5.1 Regeringens 25-procentsmål - ett nettomål

Målet om 25 procent minskade administrativa kostnader är ett övergripande nettomål. Detta innebär att de administrativa kostnaderna för företagen ska vara 25 procent mindre 2010 jämfört med i början av mandatperioden. Varje departement och myndighet ansvarar för att ta fram underlag och vidta åtgärder inom sitt ansvarsområde för att bidra till målet. Att målet är ett nettomål innebär att om regler förändras som innebär ökade administrativa kostnader så måste dessa kompenseras av andra åtgärder som minskar de administrativa kostnaderna i lika stor utsträckning.

Utvecklingen mot målet 25 procent kommer att följas upp för varje departements ansvarsområde. Parallellt med att Nutek slutför mätningarna påbörjas också uppdateringar av tidigare genomförda mätningar. År 2008 kommer det att vara möjligt att göra en första samlad uppföljning av utvecklingen mot målet.

Som komplement till mätningarna av de administrativa kostnaderna enligt standardkostnadsmodellen kommer ytterligare indikatorer att utvecklas i syfte att få en väl fungerande uppföljning av regelförenklingsarbetet.

1.5.2 Mer om mätningar av företagens administrativa kostnader

I mätningarna är utgångspunkten de administrativa kostnaderna som de statliga regelverken ger upphov till. En definitionen av begreppet administrativa kostnader finns i avsnitt 1.2. Mätningarna omfattar alltså inte de krav på skatter, avgifter, investeringar eller andra kostnader som reglerna ger upphov till utan enbart informationskrav.

Den metod som används är internationellt erkänd och kallas standardkostnadsmodellen (*Standard Cost Model, SCM*). Modellen har utvecklats i Nederländerna och har använts där sedan 1994. Modellen tillämpas för närvarande av ett drygt 15-tal länder i EU samt av EU-kommissionen och Organisationen för ekonomisk utveckling och samarbete (OECD).

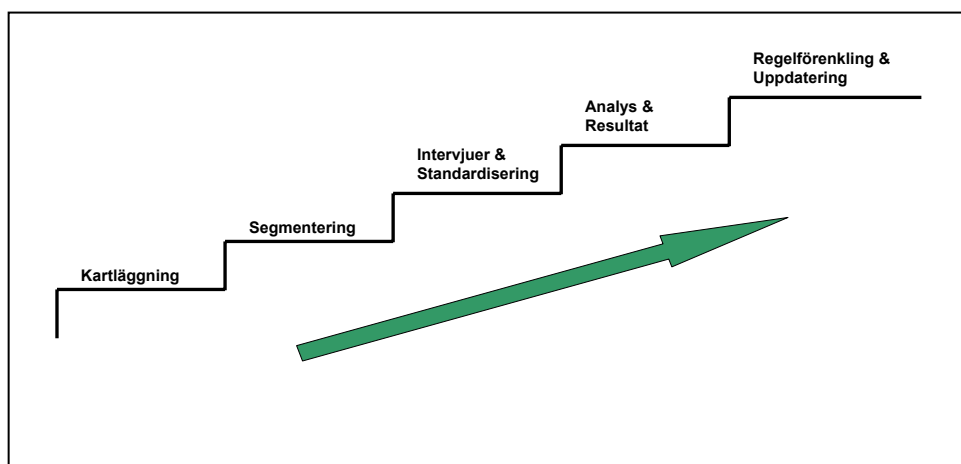
Standardkostnadsmodellen bygger på uppskattningar av hur mycket tid ett normal-effektivt företag avsätter för att hantera de informationskrav som finns i lagstiftningen på de sätt som de är avsedda att följas. Mätningarna baseras på intervjuer med företagare. Målet är inte att få fram en exakt siffra på företagens administrativa kostnader. Däremot ger modellen ett fullgott underlag för vilka informationskrav som är mest kostsamma för företagen. I mätningarna finns underlag för att ta reda på hur många företag som är berörda av ett visst informationskrav. I kartläggningen som inleder varje mätning definieras också vilket ursprung kravet har, t.ex. om ett krav följer av EG-rätten eller om det är ett krav med nationellt ursprung.

Mätningarnas resultat kan användas av departement och myndigheter som underlag för det förenklingsarbete som följer. Mätresultaten ger underlag för prioriteringar, uppslag till förenklingsinsatser och indikationer på var man åstadkommer störst effekt på företagens administrativa kostnader genom förenklingar av gällande regler. Mätresultaten ger vidare information om vilket ursprung kraven har, vilket underlättar bedömningen av vilka krav som kan ändras på kort sikt eller som först kräver ändringar i bakomliggande EG-rätt. Mätningarna är också ett verktyg i arbetet med konsekvensutredningar.

Under mätprocessen kan man få kringinformation om hur företagen uppfattar reglerna och hanterar dem. I några av de följande departementsavsnitten framgår att mätresultaten ibland måste bedömas och avvägas mot andra önskemål och bedömningar från företagen eller andra berörda. Som exempel kan nämnas att av mätrapporten på bygg- och fastighetsområdet framgår att många av de mest kostsamma och tidskrävande kraven inte uppfattas av företagen som betungande utan istället som en naturlig del av en arbetsprocess och som en kvalitetssäkring (se närmare avsnitt 4.6.2.).

Mätningarna av de administrativa kostnaderna kan delas in i två delar. Först görs en s.k. nollbas-mätning, som innebär en fullskalig mätning på ett lagområde. Därefter sker kontinuerliga uppdateringar av genomförd nollbas-mätning när regler förändras, läggs till eller tas bort. Uppdateringarna gör det möjligt att följa de administrativa kostnadernas förändring över tiden.

I figur 2 nedan beskrivs de olika stegen i en mätning av de administrativa kostnaderna på ett regelområde.

Figur 2. Tillvägagångssätt för en mätning av de administrativa kostnaderna enligt standardkostnadsmodellen.

Nutek har presenterat resultaten av utförda mätningar på ett stort antal områden, vilka anges nedan. Resultaten av dessa mätningar används redan i förenklingsarbetet på departement och myndigheter. De mätningar som hittills har gjorts visar att de administrativa kostnaderna per år för svenskt näringsliv uppgår till följande belopp inom respektive område:

• mervärdesskatt	2,8 miljarder kronor (mdkr)
• inkomstskatt	1,9 mdkr
• skattebetalningslagen	0,5 mdkr
• punktskatter	0,03 mdkr
• årsredovisningslagen	1,6 mdkr
• jordbruk, skog, fiske	0,9 mdkr
• miljö	3,6 mdkr
• arbetsrätt	5,8 mdkr
• bygg- och fastighetsrätt	7,2 mdkr
• livsmedelslagstiftningen	8,4 mdkr
• statistiklagstiftningen	0,3 mdkr

I slutet av år 2007 kommer Nutek att ha mätt alla för företagen relevanta områden. De pågående mätningarna redovisas nedan. Den slutliga avgränsningen av respektive område görs i samråd med Näringslivets Regelnämnd och Näringsdepartementet. Följande mätningar avslutas år 2007.

- produktlagstiftning
- konsumentlagstiftning
- offentlig upphandling
- tull och utrikeshandel
- bokföring
- företagsstart
- hälso- och sjukvård
- transport och kommunikation
- associationsrättsområdet
- finans- och försäkringsområdet

- energiområdet
- några av de återstående delarna inom skatteområdet

Nutek har utvecklat en databas, Malin, i vilken resultaten från mätningarna samlas. Denna databas blir ett av flera viktiga verktyg för departement och myndigheter i arbetet med att minska företagens administrativa kostnader med minst 25 procent fram till hösten 2010. Med hjälp av databasen är det möjligt att simulera vad en ändring i gällande regler skulle medföra i minskning av företagens administrativa kostnader. Detta verktyg kan t.ex. användas när departement och myndigheter gör konsekvensutredningar av förslag till ändrade regler.

1.5.3 Konsekvensutredningar

Utredningar av förslagets konsekvenser för företagen är en viktig uppgift i arbetet inom Regeringskansliet och hos myndigheterna. Konsekvensutredningar ska ge ett allsidigt beslutsunderlag och bl.a. innehålla bedömningar av hur förslag påverkar företagens administrativa och andra kostnader. Flera näringslivsorganisationer har också betonat betydelsen av konsekvensutredningar för att tydliggöra vilka effekter olika förslag kan få för företagen.

Regeringen vill stärka arbetet inom Regeringskansliet och myndigheterna med konsekvensutredningar och därigenom höja utredningarnas kvalitet.

1.5.4 Regelråd

Det är viktigt att se till att inte nya administrativt kostsamma regler ersätter dem som försvinner. För att regelgivare ska kunna ta ställning till vilka effekter ett förslag till nya eller ändrade regler kan få, krävs att de utreder förslagets konsekvenser. Trots att det finns föreskrivna krav på att genomföra konsekvensutredningar i samband med regelförslag och vilket innehåll utredningarna ska ha, följs inte alltid dessa krav. Det gäller såväl myndigheter som statliga kommittéer och departement inom Regeringskansliet. För att komma tillrätta med dagens situation finns det behov av ett organ som granskar att konsekvensutredningar genomförs när så krävs och att dessa utredningar håller god kvalitet. Påpekanden i linje med detta har t.ex. gjorts av OECD i den nyligen genomförda granskningen av Sverige ur ett regelreformeringsperspektiv⁵.

Regeringen har uttalat att man har för avsikt att inrätta ett regelråd. Avsikten är att regelrådet, med utgångspunkt i det av regeringen uppsatta målet att minska företagens administrativa kostnader hänförliga till statliga regelverk med minst 25 procent, ska granska hur nya och ändrade regler som berör företagen utformas. Rådet ska särskilt beakta bl.a. att regelgivare genomför erforderliga konsekvensutredningar. Inom Regeringskansliet pågår för närvarande ett arbete med att närmare utreda formerna för ett sådant råd.

⁵ OECD Reviews of Regulatory Reform, Sweden: Achieving Results for Sustained Growth, OECD 2007.

1.5.5 En förstärkt struktur och organisation av regelförenklingsarbetet

Erfarenheter från andra länder visar att stödjande organisationsstrukturer är nödvändiga för ett framgångsrikt regelförenklingsarbete. Detta är också en av OECD:s rekommendationer till Sverige efter granskningen av Sveriges arbete med regelreformer.⁶ Arbetet med en förstärkt struktur och organisation av regelförenklingsarbetet inleddes redan då den nya regeringen tillträdde och ett flertal initiativ tas genom beslut om denna handlingsplan. Fler åtgärder kan komma att övervägas inför handlingsplanens nästa rapporteringstillfälle. Nedan presenteras de viktigaste åtgärderna som vidtagits eller kommer att vidtas senast under hösten 2007.

Regeringen beslutade den 3 april 2007 att inrätta en *statssekreterargrupp* med särskilt ansvar för att stärka samordningen av arbetet med regelförenkling i Regeringskansliet. I gruppen ingår statssekreterare från Statsrådsberedningen, Justitie-, Social-, Finans-, Jordbruks-, Miljö-, Arbetsmarknads-, Integrations- och jämställdhets- samt Näringsdepartementet. Ordförande är näringsministerns statssekreterare med ansvar för regelförenklingsarbetet.

Huvuduppgiften för statssekreterargruppen är att stärka samordningen av frågor som gäller arbetet i Regeringskansliet med regeringens handlingsplan för regelförenkling och arbetet med att uppnå regeringens mål att minska företagens administrativa kostnader till följd av statliga regelverk med minst 25 procent till 2010. Uppföljning av målet, samråd med näringslivet och arbetet med konsekvensutredningar är andra frågor som ska behandlas i gruppen.

Regeringen har också sedan tidigare tillsatt en *interdepartemental arbetsgrupp* för regelförenklingsarbetet. Arbetsgruppen ska bistå statssekreterargruppen i dess arbete samt vara ett forum för informations- och erfarenhetsutbyte i arbetet med regelförenkling.

På varje enhet/avdelning inom Regeringskansliet, som till någon del ansvarar för frågor som berör företag, ska det finnas *regelförenklingsansvariga*. Vidare ska det på varje departement finnas en *enhet med särskilt ansvar för samordning* av departementets regelförenklingsarbete.

Resultaten från mätningarna av de administrativa kostnaderna är viktiga underlag för att identifiera förenklingsmöjligheter. Att departementen och berörda myndigheter använder mätresultaten för att dels identifiera hur de administrativa kostnaderna kan minskas, dels testat effekterna av nya åtgärder är helt centralt för att målet ska uppnås. Nutek har börjat genomföra utbildningar riktade till departementen och myndigheterna i hur mätningarna kan användas. Departementen ansvarar för att mätningarna följs upp och det är därför viktigt att det vid varje departement och berörd myndighet finns medarbetare som kan använda databasen Malin för att testa effekterna av olika åtgärder i syfte att minska de administrativa kostnaderna.

⁶ a.a.

1.5.6 Ett förändrat förhållningssätt

Att minska regelbördan för företagen handlar i grunden om att ha kunskap om och vara medveten om hur olika regler påverkar företagens vardag. Det behövs därför förbättrade kunskaper om företagandets villkor och företagens vardag. Utökade kontakter med företagare, grundliga konsekvensutredningar av reglers effekter och utbildningssatsningar är några viktiga medel för att öka förståelsen för företagandets villkor hos regelgivare.

Det handlar ytterst om att ha på sig ”företagsglasögon” när regler utarbetas. Det handlar också om att tillhandahålla resurser samt effektiva och tydliga verktyg för dem som ska minska regelbördan.

En viktig förutsättning för att regelförenklingsarbetet ska bli framgångsrikt är att få till stånd en kultur- och attitydförändring bland regelgivare generellt.

Ett omfattande utbildningsprogram om konsekvensutredningar kommer att genomföras i Regeringskansliet och hos myndigheterna. Utbildningen kommer att behandla både metodfrågor och fördjupningar inom olika områden, som näringslivsfrågor och företagandets villkor. En handbok om hur man arbetar med regelförenkling och konsekvensutredningar kommer också att arbetas fram. Utbildningen i Regeringskansliet kommer att riktas till samtliga enheter, till chefer och även till kommittéerna. När nya tjänstemän börjar på Regeringskansliet kommer regelförenkling att bli ett inslag i den utbildning som erbjuds nyanställda.

2. Initiativ och förslag från näringslivet

Som anförts tidigare i avsnitt 1.5 ska regelförenklingsarbetet bedrivas i nära samverkan och dialog med näringslivet. I processen med att ta fram underlag till en handlingsplan har därför vikten av samråd med näringslivet särskilt betonats. I de underlag som departementen och myndigheterna i februari och mars 2007 har redovisat beskrivs hur man genomfört eller avser att genomföra samråd med näringslivet.

Ett 15-tal näringslivsorganisationer har inkommit med skrivelser med förslag till förenklingar i regelverken. Sammanfattningsvis kan förslagen indelas i följande områden:

1. Arbetsmarknadsreglering
2. Mervärdeskatteregler
3. Miljörelaterad reglering
4. Uppgiftslämnande till myndigheter
5. Upprättande av planer för arbetsmiljö, jämställdhet, mångfald, lönekartläggningar
6. Revisionsfrågor
7. Skatteregler inklusive fåmansföretagsreglerna (3:12-reglerna)
8. Körjournaler och skatteregler kring tjänstebil
9. Arbetssätt som förenklar, konsekvensutredningar, samråd, regelråd, en enda kontaktpunkt (one-stop shop)
10. Branschspecifika regleringar

Många av förslagen är mycket precisa, medan andra är mer översiktliga. Departementen har inte på den korta tid som stått till buds haft möjlighet att ta ställning till alla förslag som kommit in från näringslivet. Flera departement och myndigheter aviserar också att man kommer att genomföra ytterligare samråd och inrätta samrådsgrupper med näringslivet för att få ytterligare synpunkter på de regelverk som man ansvarar för.

Redan i denna handlingsplan och i regeringens vårproposition aviserar eller återfinns flera åtgärder med anledning av näringslivets förslag. De gäller exempelvis förlängda redovisningsperioder för mervärdesskatt. En utredning arbetar redan med frågan om revisionsplikten avskaffande för små företag. Utredningar kommer att tillsättas om hur det ska bli enklare att få F-skattsedel, om förenklingar i de associationsrättsliga reglerna för små aktiebolag och om en ny företagsform samt om ytterligare förenklingar i redovisningsreglerna.

Ytterligare översyner kommer att göras i förenklingssyfte av miljöbalken (1998:808) och Plan- och bygglagen (1987:10), PBL. Anmälningsskydd istället för tillståndsskydd prövas inom olika områden. Som exempel kan nämnas översynen av tillståndskraven i prövningen av miljö- och hälsofarliga verksamheter där ett stort antal verksamheter istället blir anmälningsskyddade. Inom arbetsmarknadsområdet har betydande förenklingar redan beslutats. Det gäller exempelvis att skyldigheten att anmäla ledig plats till arbetsförmedlingen avskaffas samt förenklingar som gäller reglerna i lagen (1982:80) om anställningsskydd, LAS. Vidare har regeringen avskaffat arbetsgivarens medfinansiering av sjukpenningkostnaden och föreslagit riksdagen att avskaffa

arbetsgivarens skyldighet att utföra rehabiliteringsutredningar. Utredningsdirektiv bereds inom Regeringskansliet angående en översyn av alkohollagen (1994:1738). Vidare kommer uppdrag att ges till ett antal myndigheter att föreslå hur företagens kostnader för uppgiftslämnandet till myndigheterna kan reduceras. Ett uppdrag kommer också att ges avseende hur små företag lättare ska kunna delta i offentlig upphandling.

Utöver förslagen från näringslivsorganisationerna har också många förslag lämnats av enskilda företagare. Under en vecka i mars 2007 genomfördes en webbkampanj på regeringens hemsida. Kampanjen fick ett mycket positivt gensvar och på en vecka lämnades mer än 500 förslag. I inbjudan att lämna förslag framgick att personliga svar inte kommer att sändas till förslagsställarna. Däremot har förslagen överlämnats till berörda departement för kännedom och övervägande.

3 Regelförenkling ur ett internationellt perspektiv

3.1 Regelförbättring inom EU

Ett flertal regelområden i Sverige bygger till stora delar på gemenskapsrätten. Följden är att t.ex. informationskrav och tillståndskrav på företagen kan ha sitt ursprung i bakomliggande EG-rättsakter. Lagstiftningsprocessen på EU-nivå är lång och många intressenters viljor ska fogas samman, vilket ibland leder till krånglig, detaljerad och mindre flexibel lagstiftning.

På senare tid, och framför allt sedan den s.k. Lissabonprocessen inleddes år 2000, har regelförbättring kommit att bli en allt viktigare fråga, inte minst på grund av starkare konkurrenstryck från andra ekonomier. Ett enkelt och för företagen lätt regelverk att följa är en konkurrensfördel. På politisk nivå finns därför idag en ökande insikt om vikten av ett modernt, ändamålsenligt och användarvänligt regelverk för stärkt konkurrenskraft. Samtidigt ska viktiga samhällsmål uppnås såsom skydd för miljön, jämställdhet och social sammanhållning.

Med detta som bakgrund har det på senare år tagits ett antal initiativ i syfte att dels förenkla och modernisera gällande regler, dels förbättra lagstiftningsprocessen. Vi redogör här för de viktigaste initiativen och på vilket sätt som de knyter an till regeringens regelförenklingsarbete. Sist presenteras förslag till en stärkt svensk förhandlingsprocess för att Sverige på EU-nivå bättre ska kunna uppmärksamma och ta till vara de förenklingsmöjligheter som ges.

3.1.1 Förenkling av gällande regler

Eftersom kommissionen har initiativrätten för ny lagstiftning, har den också initiativrätten för förenkling av gällande regler. Kommissionen kan självständigt förenkla sina egna rättsakter, men i de fall förenklingen gäller förordningar och direktiv som beslutats av rådet och parlamentet så behöver även dessa institutioner fatta nya beslut som upphäver de gamla reglerna. De förenklade reglerna ska därefter genomföras i nationell rätt i numera 27 medlemsstater innan förenklingseffekter märks för företagen i hela EU. Denna process har visat sig ta lång tid även om ett ökat politiskt intresse lett till vissa förbättringar.

Kommissionen presenterade hösten 2005 sitt första rullande förenklingsprogram⁷ som uppdaterades med nya åtgärder hösten 2006⁸. Till de första 220 rättsakterna har ytterligare 43 initiativ lagts och sammantaget kommer alltså dessa att vara föremål för åtgärder under åren 2006-2009. Cirka hälften av dessa kommer att kräva beslut av rådet och i vissa fall även av parlamentet. De sammanlagda effekterna på näringslivet kan inte beräknas. Allt eftersom förslagen presenteras av kommissionen och beslutas av rådet och parlamentet kan förenklingsåtgärderna genomföras i nationell rätt och få effekter för företagen och andra berörda. Förenklingsförslagen i programmet är inte bara inriktade på att minska företagens administrativa kostnader, utan även förenklingsåtgärder

⁷ KOM (2005) 535 slutlig.

⁸ KOM (2006) 690.

som rör lagstiftningens materiella innehåll ingår. Flera förslag i programmet kommer från svenska myndigheter och företag.

Vid vårtoppmötet 2007 beslutade stats- och regeringscheferna, på förslag av kommissionen⁹, att företagens administrativa kostnader till följd av EG:s regelverk ska minska med 25 procent till 2012. Processen att nå målet sker i flera steg. Redan under våren 2007 kommer ett 10-tal enklare förenklingsåtgärder att beslutas för att ge effekter i närtid på företagens administrativa kostnader. Samtidigt kommer kommissionen att inleda ett arbete med att mäta administrativa kostnader till följd av vissa utvalda direktiv och förordningar. Mätningarna ska avslutas under 2008. Allt eftersom mätningarna pågår och efter att de avslutats kommer förenklingsförslag att identifieras och presenteras. Dessa förenklingar kommer i första hand att ha som inriktning att reducera företagens administrativa kostnader.

Dessa två inriktningar på förenklingsarbetet utgör ett komplement och bidrag till Sveriges nationella arbete.

3.1.2 Ett förstärkt arbete med att göra mer ändamålsenliga nya regler

Sedan 2002 gäller gemensamma riktlinjer för hela kommissionen när det gäller samråd med berörda i det civila samhället. Bland annat gäller åtta veckors remisstid och alla förslag som presenterats, men som inte ännu beslutats, ligger ute på en särskild samrådswebbplats för synpunkter. Genom att förslagen hålls tillgängliga för en bred krets, kan berörda ta ställning och uppmärksamma kommissionen på eventuella förbisedda negativa effekter. Kommissionen kan på så sätt justera förslaget om det är lämpligt.

Innan kommissionen fattar beslut om att presentera ett nytt förslag för rådet och parlamentet görs en konsekvensanalys av kommissionens förslag. Systemet med konsekvensanalyser har stärkts sedan 2002 och enligt kommissionens riktlinjer analyseras förslagets effekter i hållbar utvecklings tre dimensioner, dvs. ekonomiska, sociala och miljömässiga aspekter analyseras. Utöver detta har kommissionen utlovat att redogöra för hur mycket företagens administrativa kostnader påverkas av förslagen. Den metod som används är standardkostnadsmetoden. På så sätt kan målet om 25 procents minskning bättre följas upp och man kan förhindra att nya administrativa kostnader reducerar effekten av de kostnader som tas bort. Sverige menar att målet på EU-nivå ska vara ett nettomål för hela EU:s lagstiftning, dvs. att företagens administrativa kostnader ska vara 25 procent mindre jämfört med nivån 2007.

När förslagen väl presenterats för rådet och parlamentet har dessa institutioner åtagit sig att göra konsekvensanalyser på de väsentliga tillägg och ändringar till kommissionens förslag som beslutas. För rådets del har det endast skett vid ett 10-tal tillfällen sedan åtagandet gjordes i slutet av 2003. Diskussioner pågår hur situationen skulle kunna förbättras. Parlamentet har också börjat göra konsekvensanalyser, men ännu inte i någon större omfattning.

⁹ KOM (2006) 691.

3.1.3 Förstärkningar av det svenska förhandlingsarbetet i EU för att bättre ta till vara förenklingsmöjligheter för företagen

Näringslivet har påpekat att regeringen inte tar till vara på de nationella förstärkningar av regelförenklingsarbetet som arbetet på EU-nivå ger möjlighet till. Bland annat har näringslivet påpekat att de nationella konsekvensanalyserna inte görs förrän i samband med genomförandet av direktiven, dvs. i ett skede då det är för sent att kunna påverka förslagets utformning. I kombination med det nationella målet om minst 25 procents minskning av företagens administrativa kostnader, finns det anledning att förstärka arbetet med konsekvensutredningar i de tidiga förhandlingskedena.

Bättre förhandlingsprocess i EU med konsekvensutredningar i tidiga skeden

Syfte: Bättre ta till vara på förenklingsmöjligheterna i förhandlingsarbetet på EU-nivå

Beskrivning: Ett pilotprojekt planeras med konsekvensutredningar i tidiga skeden under förhandlingsprocessen i EU-arbetet. På sikt ska varje departement när nya förslag eller förenklingsförslag presenteras systematiskt överväga konsekvenserna för bl.a. företagen och dokumentera dessa. Utredningen ska göras i den omfattning som är påkallad i det enskilda fallet. I utredningen ska alltid ingå en bedömning av förslagets påverkan på företagens administrativa kostnader i förhållande till det nationella målet om minst 25 procents minskning av företagens administrativa kostnader till 2010. I den mån det är lämpligt ska konsekvensutredningen göras tillgänglig för berörda utanför Regeringskansliet.

Förväntad effekt: Nya eller ändrade EG-rättsakter kommer att integreras i det svenska arbetet med regelförenkling och minskningen av företagens administrativa kostnader. På så sätt kan regeringen i förhandlingsarbetet försöka motverka att nya administrativa kostnader tillkommer och förtar effekten av dem som tas bort.

Tidsplan: Ett pilotprojekt förbereds under år 2007.

3.2 Regelförenkling inom OECD samt OECD:s granskning av Sverige

Inom OECD bedrivs sedan många år ett arbete med inriktning på regelkvalitet och regelreformer. Den särskilda rekommendation till medlemsstaterna om förbättrad regelkvalitet som OECD:s råd antog år 1995, med en checklista för regelgivare, har haft ett stort inflytande på de 30 medlemsländernas regelreformeringsarbete och utgör grund för den svenska förordningen (1998:1820) om särskild konsekvensanalys av reglers effekter för små företags villkor, den s.k. Simplexförordningen. Rekommendationen har uppdaterats mot bakgrund av den utveckling som skett i medlemsländerna ifråga om regelreformer. Utvecklingen har i korthet gått från att diskutera reformering och avreglering av separata sektorer till att sträva mot en helhetssyn på regelkvalitet i syfte att uppnå ändamålsenliga regler som bidrar till välfärd och uppfyllelse av politiska mål. De reviderade rekommendationerna antogs av OECD:s råd år 2005.

OECD har, på medlemsländers egen begäran, granskat regelreformeringsarbetet i över 20 av medlemsländerna, däribland Norge, Danmark och Finland. Alla granskningar

genomförs med ett likartat upplägg. Till följd av en beställning från riksdagen anmälde den förra regeringen i mars 2003 Sverige till OECD för granskning ur ett regelreformeringsperspektiv (*Regulatory Reform*). Syftet med granskningen har varit att få genomlyst hur Sverige arbetar med regelreformeringsfrågor, bl.a. i jämförelse med andra OECD-länder. OECD-granskningen avslutades med en rapport från OECD till Sverige med rekommendationer om förbättringar. Avsikten med regelreformeringsarbetet i sig är att höja kvaliteten i regelgivningen, genom att förbättra dess ändamålsenlighet, kostnadseffektivitet och rättsliga kvalitet. Det yttersta målet är förbättrade nationella ekonomier, ökad välfärd och förmåga att anpassa regler och styrning av marknader till rådande omvärldsförändringar.

OECD-granskningen pågick från hösten 2005 till december 2006. Slutrapporten¹⁰ presenterades i mars 2007 och består av delrapporter som tagits fram på följande delområden: den makroekonomiska miljön och regelreformerings inverkan på makroekonomin; institutionernas kvalitet och förmåga att producera högkvalitativa regler, varav regelförbättring är en del; nationella reglers överensstämmelse med öppna marknadsprinciper för internationell handel; utformningen och genomförandet av konkurrenspolitiken; reformer och regelstyrning inom miljöområdet; ”multi-level governance”, med livsmedel som exemplifierande område.

Vad gäller OECD:s rekommendationer ifråga om regelförbättringsarbetet, har OECD bl.a. framhållit vikten av att stärka samordningen i regelreformeringsarbetet och att rollerna för inblandade parter på departements- och myndighetsnivå behöver klargöras. OECD anser att det borde finnas ett bättre fokus och ledarskap i regelgivningsprocessen. Vidare har OECD framhållit vikten av tillskapande av ett rådgivande organ i frågor som rör regelreforming, för att bl.a. tillförsäkra att de åtgärder som vidtas på området ifråga är fokuserade, harmoniserade och effektiva. OECD har framfört att kvalitetskontrollen av genomförda konsekvensanalyser avseende regler som berör företagen bör förbättras liksom det system som för närvarande tillämpas för sådana konsekvensanalyser. OECD har vidare bl.a. framhållit betydelsen av att fortsätta att arbeta aktivt med regelförenkling, inte minst för små och medelstora företag, att användningen av elektroniska mekanismer behöver förbättras, att en one-stop shop för företagen borde etableras, och att fortsatt kraft måste ägnas åt att mäta de administrativa bördorna för företagen på olika områden.

3.3 Övriga länder

Regelförenkling i syfte att minska företagens administrativa bördor och skapa bra villkor för företagen har blivit en allt viktigare fråga i många länder. Runt om i Europa har flera länder satt ambitiösa mål för minskning av företagens administrativa bördor.

Vid sidan av att sätta ett specifikt mål är arbetet med mätningar för att kartlägga företagens administrativa kostnader inom olika områden centralt i

¹⁰ OECD Reviews of Regulatory Reform, Sweden: Achieving Results for Sustained Growth, OECD 2007.

regelförbättringsarbetet. Hösten 2003 tillskapade ett antal europeiska länder ett nätverk, *SCM Network*, vars medlemmar använder sig av samma metod den s.k. standardkostnadsmodellen (*Standard Cost Model*) vid mätning av de administrativa bördorna för företagen inom olika områden. Denna mätmetod har utvecklats i Nederländerna.

Ett 15-tal länder i Europa deltar i *SCM Network* däribland Danmark, Frankrike, Italien, Nederländerna, Norge, Storbritannien, Sverige och Tyskland. Länderna har hunnit olika långt ifråga om mätningar, att sätta mål för minskning av företagens administrativa kostnader och i arbetet att minska kostnaderna ifråga.

Nederländerna är det land som hittills får anses ha kommit längst i regelförbättringsarbetet och anses vara föregångslandet på området. Den nederländska regeringen har satt som mål att minska den totala administrativa bördan för företagen med 25 procent till 2007. Enligt de prognoser som gjorts kommer de administrativa kostnaderna att ha minskat med 26 procent vid utgången av år 2007. Nederländerna var även först i Europa med att tillskapa ett rådgivande organ med fokus på administrativa bördor, Actal, som verkar som en fristående "vakthund" och katalysator i regelförbättringsarbetet.

Vid sidan av Nederländerna kan bl.a. det danska, norska, brittiska respektive tyska regelförbättringsarbetet lyftas fram. Den danska regeringen lade 2002 fast en ny strategi för den privata sektorn i Danmark, under beteckningen "den danska tillväxtstrategin". En central ambition för strategin är att minska den administrativa bördan för företagen med upp till 25 procent till år 2010. Den förra norska regeringen satte ett totalt mål för minskning av den administrativa bördan för företagen med 25 procent till år 2012. Den nya norska regeringen upphävde det beslutet i mars 2006. Något mål ska inte sättas förrän alla mätningar är klara i september 2007.

Den brittiska regeringen har satt som mål att minska den administrativa bördan för företagen med 25 procent till 2010. I december 2006 offentliggjorde 17 ministerier regelförenklingsplaner, innehållande 500 initiativ för minskning av de administrativa bördorna. Planerna förväntas generera besparingar uppgående till 2 miljarder pund. Den tyska regeringen kommer att sätta ett mål för minskning av de administrativa bördorna under 2007, efter det att basmätningar enligt standardkostnadsmodellen utförts. Tyskland har vidare inrättat ett regelrådgivande organ, Normenkontrollrat, med nederländska Actal som en förebild.

4 Departementens och myndigheternas arbetsplaner

4.1 Allmänt

Det underlag som har kommit in från myndigheter och departement uppvisar stor variation, vilket till viss del beror på skillnaderna i regelområdenas art och omfattning. Generellt kan sägas att många myndigheter bedriver ett ambitiöst och målinriktat regelförenklingsarbete. Myndigheterna har lämnat många bra och nya förenklingsförslag inom sina ansvarsområden men också på ansvarigt departements område. I denna promemoria redovisas myndigheternas underlag mindre utförligt, då utgångspunkten till detta första steg i arbetet har varit departementens samlade arbetsplaner. Detta är dock en första redovisning. Efter att steg två i arbetet med att ta fram en handlingsplan genomförts kommer en mer utförlig presentation att ske av myndigheternas regelförenklingsarbete.

4.2 Finansdepartementets och dess myndigheters arbetsplan

4.2.1 En beskrivning av departementets ansvarsområde

Finansdepartementet har i stora drag följande ansvars- och regelområden som berör regelförenkling för företag:

Skatt m.m.	Offentlig upphandling
Tull	Spel- och lotterifrågor
Finansmarknad	Förvaltningspolitiska frågor
Statistik	Bostadsförsörjningsfrågor

Finansdepartementet svarar för ca 20 procent av det totala regelbeståndet (antal grund- och ändringsförfattningar, gällande lagar och förordningar). Ansvar för lagar och förordningar är spritt på ett stort antal avdelningar och enheter inom departementet. Skatte- och tullavdelningen ansvarar för drygt hälften av dessa, varav ett 150-tal avser dubbelbeskattningsavtal med enskilda länder. Finansmarknadsavdelningen svarar för ca en tiondel av regelbeståndet. Många av departementets lagar och förordningar rör offentlig sektor.

Enligt Företagarnas undersökning svarar Finansdepartementet för tre av de tio regler som företagen ansett vara mest irriterande.

Departementets myndigheter svarar för ca en femtedel av alla myndighetsföreskrifter och allmänna råd. Åtta av departementets för närvarande drygt 40 centrala och regionala myndigheter har inkommit med underlag till departementets arbetsplan för regelförenkling, nämligen:

- Skatteverket (SKV) och Kronofogdemyndigheten (KFM)
- Tullverket (Tv)
- Bokföringsnämnden (BFN)
- Finansinspektionen

- Statistiska centralbyrån (SCB)
- Lotteriinspektionen (LI)
- Kammarkollegiet.

Skatteverket, Tullverket och Statistiska centralbyrån har bedrivit ett flerårigt och ambitiöst regelförenklingsarbete, något som präglar underlagen från dessa myndigheter.

Finansdepartementets regelområden svarar för 10 – 20 procent av företagens kostnader, troligen mer. De områden som mätts respektive uppskattas framgår av nedanstående tabell.

4.2.2 Mätningar av de administrativa kostnaderna

Nuteks nollbasvärdeberäkningar på skatteområdet omfattar mervärdesskattelagen (1994:200)¹¹, inkomstskattelagen (1999:1229) och angränsande lagstiftning¹², skattebetalningslagen (1997:483)¹³ samt fyra punktskatter¹⁴ (lagen [1994:1564] om skatt på alkohol, lagen [1999:673] om skatt på avfall, lagen [1994:1776] om skatt på energi och lagen [1972:266] om skatt på annonser och reklam).

I tabellen nedan redovisas Nuteks mätningar och andra uppskattningar.

Tabell 1. Sammanställning av administrativa kostnader m.m.

Område	Mättidpunkt	EU-krav (A)	Delvis EU-krav (B)	Nationella krav (C)	Total kostnad (miljoner kronor, mkr)
Skatt – Mervärdesskatt – Inkomstskatt – Skattebetalning – Punktskatt (4st) – Punktskatt (2st) – Fastighetsskatt	2004-05	56% 75%	33%	11% 100% <100% 25%	5 270 varav 2 744 ** 1 985 508 33 Planerad/pågår Planerad/pågår
Tull	(1999)	Hög andel			(Tv 2,5 mdkr) planerad/pågår
Finansmarknad		Hög andel			planerad/pågår
Statistik – Intrastat	2006	71% 64%	14%	15%	340 varav 200
Offentlig upphandling		Hög andel			planerad/pågår
Spel m.fl. områden				Hög andel	Mätning f.n. ej aktuell
Summa					8,6 – 12 mdkr

**I SKVs rapport 2006:3 beräknas företagens fullgörandekostnader för mervärdesskatt till 6,3 mdkr. Den metodik som använts för denna beräkning skiljer sig från den av Nutek använda och inkluderar fler kostnadstyper.

¹¹ Underlagsrapport: Metodutveckling och pilotmätning av mervärdesskattelagen med Standardkostnadsmodellen, infonr. 034-2004.

¹² R 2005:05 Inkomstskattelagen och angränsande lagstiftning.

¹³ R 2005:06 Skattebetalningslagen och angränsande lagstiftning.

¹⁴ R 2005:07 Fyra punktskatter.

Den administrativa kostnaden för mervärdesskattelagen är hög i jämförelse med de övriga mätningarna på skatteområdet. Detta beror delvis på att cirka 40 procent av alla företag redovisar mervärdesskatt varje månad, d.v.s. med en frekvens på tolv gånger per år. Mätningen visar att den största delen, 56 procent, av de administrativa kostnaderna för mervärdesskattelagen är relaterade till EG-rätten, medan endast 11 procent är direkt hänförbart till nationell lagstiftning. Resterande delar är relaterade till sådan lagstiftning som vilar på EG-rätten, men som justerats utifrån nationella behov och förutsättningar.

När det gäller den administrativa kostnaden för svenskt näringsliv som uppkommer på grund av inkomstskattelagen och angränsande lagstiftning är det kraven som är relaterade till enskilda näringsidkare som ger den största kostnaden för det svenska näringslivet totalt. Det är däremot aktiebolagen som beräknas få den största kostnaden per företag. Det bör poängteras att det finns ett flertal företag som lämnar in självdeklaration men som mer eller mindre saknar försäljningsintäkter och lämnar ytterst få uppgifter i deklarationen. Effekten av detta är att den administrativa kostnaden per företag, vilken är en genomsnittssiffra beräknad på totalt inlämnade deklarationer, framstår som relativt låg.

Kraven relaterade till skattedeklarationen (den del som hänförs till arbetsgivaravgifter) står för den absoluta merparten av kostnaden som uppkommer på grund av skattebetalningslagen och angränsande lagstiftning. Det förklaras av att den berör flest antal företag och rapporteras en gång per månad. Vid beräkning per företag framgår det att skalbolagsdeklarationen är det enskilda informationskrav som kostar mest per företag. Det förklaras delvis av att deklarationen i de flesta fall utförs av revisorer.

De största administrativa bördorna på grund av de fyra mätta punktskatterna finns hos företag som betalar skatt på energi. Krav som är en direkt implementering av EG-rätten svarar för cirka 75 procent av den administrativa bördan för dessa fyra lagområden. Av de fyra punktskatterna som har tagits med i mätningen är det endast lagen om skatt på alkohol som är helt EG-harmoniserad. Lagen om skatt på energi är en blandning av EG- och nationell lagstiftning. Lagen om skatt på avfall och lagen om skatt på reklam är helt nationella.

Vad gäller lagen om skatt på alkohol är de största administrativa kostnaderna hänförliga till arbetet med att få fram beräkningsunderlaget till punktskattedeklarationen varje månad, varav den största delen utgörs av beräkning av skattens bruttobelopp. Upplagshavare bär den största delen av de administrativa kostnaderna eftersom de, förutom att de ska ta fram beräkningsunderlaget (inklusive avdragsposterna), även kan vara skyldiga att ställa säkerhet, upprätta ledsagar-dokument samt vara ansvariga för destruktion av varor.

Vad gäller lagen om skatt på avfall uppkommer de största kostnaderna i samband med att företag med avfallsanläggningar gör så kallade mellanvägningar innan avfallet förs till deponi.

Resultatet från mätningen visar att de administrativa bördorna från lagen om skatt på energi framför allt berör upplagshavare som också är distributörer och leverantörer. Regelverket är utformat så att distributörer och leverantörer tar merparten av de administrativa kostnaderna (det är de som är redovisnings- och skattskyldiga) för de

kunder som inte själva är upplagshavare. Det innebär att distributörer och leverantörer har utvecklat sina administrativa rutiner till en nivå där de kan uppfylla de krav som finns. En stor del av den tid som redovisas här och de kostnader som kan hänföras till detta, följer av kravet att distributörer och leverantörer måste dra av skatt för bränslen som sålts till någon som är skattebefriad eller har rätt till skattenedsättning.

Beroende på att de olika författningarna och informationskraven är både av generell eller mera branschspecifik natur, varierar antalet berörda företag kraftigt. Spel- och lotteri samt bostadsförsörjningsområdena berör minst företag, ca 100 – 700. Enskilda statistikprodukter rör mellan 2 000 – 70 000 företag, finansmarknaden ca 3 500 företag, upphandling mer än 23 000 företag, tullområdet drygt 15 000 företag. Skatteområdet berör mycket olika antal företag, från enskilda punktskatter som bara rör ca 2 000 företag, till mervärdesskatt som berör 800 000 företag samt inkomstskatt och skattebetalning som berör 900 000 – 1 100 000 företag. De delar inom respektive regelverk som genom Nuteks mätningar eller synpunkter från näringslivsorganisationer identifierats som möjliga förenklingsområden, berör sällan alla dessa företag.

4.2.3 Inriktning och arten av regelförenklingsarbetet

Skatte- och tullavdelningen på Finansdepartementet har under en lång tid arbetat med regelförenkling. En del av de förenklingsförslag som Nutek framfört i mätningarna har genomförts. Avdelningen arbetar fortlöpande med att undersöka möjligheter till förenklingar. Det har inkommit förslag på förenklingar från både myndigheter och näringslivsorganisationer. Inriktningen på det arbetet är att utvärdera förenklingsförslagen i syfte att välja ut de åtgärder som är mest angelägna för att sedan bereda dessa vidare. Det har vidare beslutats att tullområdet och tre andra lagar på skatteområdet ska mätas. Resultatet av mätningarna kommer att granskas och utvärderas.

För att kunna bidra till regeringens mål att minska de administrativa kostnaderna för företagen med 25 procent krävs dels bättre underlag i form av Nuteks pågående och planerade mätningar, dels identifiering av mer radikala och märkbara förslag som berör många företag eller frekventa och särskilt kostsamma uppgifter för företagen.

Ett antal mera långtgående förslag som inkommit från myndigheter och många förslag från näringslivsorganisationer, har dock inte varit möjliga att hantera på den korta tid som stått till buds för att sammanställa arbetsplanen. Förslagen samt deras konsekvenser behöver undersökas vidare av Finansdepartementet samt andra berörda departement och myndigheter. De förslag som visar sig vara möjliga att gå vidare med får departementet återkomma till i höstens reviderade arbetsplan, samtidigt som Nuteks mätningar av fler områden slutförts.

Då flera av Finansdepartementets områden i hög grad är styrda av EU gäller det även att mera konkreta förenklingsförslag framkommer som en följd av att EG-kommissionen och Europeiska rådets ambitioner att minska den administrativa bördan som härstammar från EU-lagstiftning med 25 procent till 2012. I detta arbete måste departementet och berörda myndigheter vara pådrivande.

4.2.4 Samråd med näringslivet

Inom ramen för Skatteförfarandeutredningens (Fi 2005:10) arbete har samråd skett med näringslivet. På tullområdet sker vidare löpande samråd med näringslivet inom ramen för en beredningsgrupp som bl.a. tar fram svenska ståndpunkter inför förhandlingar i rådsarbetsgruppen. På finansmarknadsområdet har samråd med marknadsaktörerna skett under våren 2007. Flera av de berörda myndigheterna har vidare olika former av intressetråd eller utvecklade samrådsformer, bl.a. Skatteverket och SCB, där ett antal av arbetsplanens åtgärder behandlats. Begränsat samråd kan komma att bli aktuellt inför revideringen av arbetsplanen.

Ett 20-tal näringslivsorganisationer har kommit med ett mycket stort antal förslag om regelförenkling som berör både departementets ansvars- och regelområden, men som har sin absoluta tyngdpunkt i skatteområdet. Statistik och förvaltningspolitiska området har fått ett begränsat antal förslag, t.ex. har endast fyra näringslivsorganisationer haft synpunkter på enskilda statistikprodukter, såsom Intrastat, livsmedels-, skörde- och kemikaliestatistik. För övriga regelområden är synpunkterna mycket sporadiska.

4.2.5 Ett urval av åtgärder från Finansdepartementet

Finansdepartementets arbetsplan omfattar i grova drag totalt 150 pågående och planerade åtgärder, varav cirka en tredjedel är pågående och där antalet inte alltid är representativt för förenklingsinsatsens storlek. Bland åtgärderna finns både stort och smått.

Med drygt 100 pågående och planerade åtgärder ligger tyngdpunkten i åtgärderna på skatt- och tullområdena, vilket väl motsvarar näringslivsorganisationernas synpunkter. Det handlar bl.a. om välbekanta frågor inom skatteområdet som att införa kvartalsredovisning av mervärdesskatt för mindre företag och förbättrade möjligheter till F-skattesedel, aviseringar om att avskaffa vissa skatter m.m. Men även statistikområdet innehåller många åtgärder. Nedan anges endast ett begränsat urval av åtgärder.

1. Kvartalsredovisning av mervärdesskatt

Syfte: Minskade administrativa kostnader för små och medelstora företag.

Beskrivning: Redovisningsperioden för mervärdesskatt är i dag normalt en månad. För de mindre företagen kan detta innebära det en ansträngd likviditetssituation och också förhållandevis höga hanteringskostnader. I 2007 års vårproposition (2006/07:100) har regeringen därför aviserat att man avser att under år 2007 lämna ett förslag om att förlänga redovisningsperioden för mervärdesskatt till tre månader för företag med en omsättning som uppgår till högst 40 miljoner kronor per år.

Förväntad effekt: Minskade administrativa kostnader och förbättrad likviditet.

Tidsplan: Regeringen avser att lämna ett förslag under år 2007. En redovisningsperiod om tre månader för mindre företag bör kunna införas den 1 januari 2008.

2. F-skattsedel

Syfte: Underlätta företagandet.

Beskrivning: Regeringen kommer att tillsätta en utredning för att göra en översyn av reglerna om F-skatt. I regeringsförklaringen framförde regeringen att det inte ska krävas flera uppdragsgivare för att få F-skatt.

Förväntad effekt: Lättare att få F-skatt och ökat företagande.

Tidsplan: Utredningen ska tillsättas under våren 2007.

3. Avskaffad förmögenhetsskatt

Syfte: Förbättra företagens, och särskilt de mindre företagens, försörjning med riskvilligt kapital och därmed skapa bättre förutsättningar för entreprenörer.

Beskrivning: Förmögenhetsskatten avskaffas.

Förväntad effekt: Ett avskaffande av förmögenhetsskatten minskar sannolikt incitamenten att placera förmögenheter i utlandet. Det bör således ha en positiv effekt på riskkapitalförsörjningen till näringslivet. Avskaffandet kan innebära att kapitaltillgången ökar i onoterade företag vilket i sin tur förbättrar möjligheten till investeringar och nyanställningar. Därigenom kan företagen bidra till att skapa tillväxt i ekonomin och nya jobb. Genom att bl.a. den svårtillämpbara Lex Uggla avskaffas minskar även den administrativa bördan för såväl Skatteverket som företagen och deras ägare.

Tidsplan: Regeringen avser att avskaffa förmögenhetsskatten från och med den 1 januari 2007.

4. Skatteförfarandeutredningen, Fi 2005:10

Syfte: Att förtydliga och förenkla lagstiftningen på det skatteadministrativa området.

Beskrivning: Regleringen på det skatteadministrativa området är idag spridd på olika författningar, vilket medfört att regleringen är onödigt komplicerad och att bestämmelser överlappar varandra samtidigt som det är vanligt med korsreferenser mellan olika författningar. En viktig uppgift för utredaren är därför att tydliggöra och förenkla lagstiftningen på det skatteadministrativa området.

Förväntad effekt: En enklare och mer sammanhållen lagstiftning.

Tidsplan: Utredaren ska redovisa uppdraget före utgången av 2007.

5. Slopad särskild löneskatt för personer födda före 1938

Syfte: Underlätta för företag att behålla och nyanställa äldre medarbetare.

Beskrivning: I Sverige finns en potentiell efterfrågan och ett potentiellt utbud av äldre arbetskraft som bör tas tillvara. För att göra det mer attraktivt för företagen att behålla och nyanställa äldre medarbetare slopades den 1 januari 2007 den särskilda löneskatten på arbetsinkomster och inkomster av aktiv näringsverksamhet för personer som fyllt 65 år och är födda 1938 eller senare. Härigenom uppmuntras arbetsgivare i än högre grad att ta tillvara de äldres erfarenhet och kunskap, liksom även äldre som vill fortsätta arbetet i det egna företaget. Regeringen avser att gå vidare genom att avskaffa den särskilda löneskatten även för personer som är födda före 1938.

Förväntad effekt: Minskade administrativa kostnader för arbetsgivare i och med att de slipper redovisa särskild löneskatt.

Tidsplan: Regeringen avser att från den 1 januari 2008 avskaffa den särskilda löneskatten även för personer som är födda före 1938.

6. Färre skattskyldiga till reklamskatt

Syfte: Att eliminera de betydande administrativa kostnader som skatten medför.

Beskrivning: Riksdagen tillkännagav den 10 april 2002 som sin mening vad Skatteutskottet (bet. 2001/01:SkU20, rskr. 2001/02:201) anförde om att reklamskatten bör avvecklas och att frågan, med beaktande av de budgetpolitiska målen, bör prioriteras vid kommande budgetberedning. Ett ytterligare steg i avskaffandet av reklamskatten bör tas. Regeringen anser att samtliga periodiska publikationer, även gratisutdelade, som har karaktär av dagspress, populärpress eller fackpress retroaktivt från och med den 1 januari 2007 ska få samma lägre beskattning och högre grundavdrag som sedan den 1 januari 2006 gäller för allmänna nyhetstidningar.

Förväntad effekt: Detta skulle innebära att antalet tidningar som betalar reklamskatt kraftigt minskar, vilket sammantaget innebär minskade administrativa kostnader för berörda aktörer.

Tidsplan: Regeringen har för avsikt att under 2007 återkomma till riksdagen med ett sådant förslag och hur detta ska finansieras.

7. Förenkling av reglerna för kreditfakturer

Syfte: Att förenkla reglerna för redovisning av kreditfakturer i mervärdesskatt-hänseende.

Beskrivning: Den 20 december 2001 antogs ett EG-direktiv om nya regler för fakturering när det gäller mervärdesskatt, härfter kallat faktureringsdirektivet (2001/115/EG). Genom direktivet infördes gemensamma EG-regler för fakturerings-skyldighet avseende mervärdesskatt. I faktureringsdirektivet tas bl.a. upp vilka uppgifter som en faktura måste innehålla. Enligt faktureringsdirektivet ges dock medlemsstaterna rätt att befria från vissa uppgiftsskyldigheter. Enligt nuvarande regler i mervärdesskattelagen är det ett krav att mervärdesskatten enligt original-fakturan ska anges på en kreditfaktura. Med beaktande av de administrativa kostnader som detta krav innebär för företagen jämfört med det begränsade värde som informationen innebär ur kontrollsynpunkt bereds inom Finansdepartementet en promemoria med ett lagförslag med innebörden att kravet slopas.

Förväntad effekt: Förenklad hantering av kreditfakturer i mervärdesskatt-hänseende och minskade administrativa kostnader

Tidsplan: En promemoria avses att remitteras under år 2007. Ändringarna förväntas träda i kraft under år 2008.

8. Förtydligande av flertalet regler i mervärdesskattelagen

Syfte: Att uppnå större överensstämmelse med bakomliggande regler i gemenskapsrätten och att göra mervärdesskattereglerna enklare att tillämpa.

Beskrivning: Inom Finansdepartementet bereds en promemoria med förslag till ett antal justeringar av mervärdesskattelagen som bland annat syftar till att uppnå större överensstämmelse med EG-rätten och att förtydliga nuvarande regler i syfte att förenkla tillämpningen för de skattskyldiga. Promemorian avses att remitteras under år 2007.

Förväntad effekt: Förenklad tillämpning av mervärdesskattelagen för de skattskyldiga.

Tidsplan: En promemoria avses att remitteras under år 2007. Ändringarna förväntas träda i kraft under år 2008.

9. Översyn av regleringen på finansmarknadsområdet

Syfte: Att ge en bild av i vilken utsträckning det finns bestämmelser som kan påverkas på den nationella nivån och som skapar onödiga kostnader för företagen.

Beskrivning: Finansmarknadsavdelningen avser att se över lagar och förordningar på finansmarknadsområdet och granska de bestämmelser som påverkar företagens administrativa börda. Granskningen ska inriktas mot de bestämmelser som inte är en följd av EG-reglering eller som går utöver den miniminivå som krävs enligt EG-regleringen. Ett samråd med marknadsaktörerna ska hållas för att fånga upp förslag på regelförenklingar. Vidare har Finansinspektionen lämnat förslag på vissa frågor som behöver ses över för att möjliggöra effektiviseringar och där lagändringar kan vara nödvändiga. Med utgångspunkt i vad som framkommer vid översynen ska det fortsatta arbetet inriktas mot lämpliga åtgärder, såsom att ändra eller ta bort vissa bestämmelser.

Förväntad effekt: Effekterna för företagen är beroende av vad som framkommer i översynsarbetet.

Tidsplan: Samråd med marknadsaktörerna har hållits i april 2007. En översyn av lagar och förordningar beräknas genomföras under första halvåret 2007. Utvärdering och planering av lämpliga åtgärder beräknas därefter kunna ske under andra halvåret 2007.

4.2.6 Ett urval av åtgärder från myndigheter under Finansdepartementet

Skatteverket

10. Utveckling av e-tjänster – preliminärskatt

Syfte: Underlätta för arbetsgivare att göra skatteavdrag och lämna preliminärskattedeklaration.

Beskrivning: Det planeras för en e-tjänst med vilken företagen ska kunna se vilket skatteavdrag som ska göras för en viss löntagare. Via en e-tjänst kommer det att bli möjligt att skriva ut sin skattsedel via Internet. En e-tjänst ska göra det möjligt att lämna preliminärskattedeklaration via Internet.

Förväntad effekt: Minskade administrativa kostnader för företagare.

Tidsplan: Enligt planeringen kommer dessa funktioner att drifställas under 2007 och 2008.

11. "Min sida" och den elektroniska akten.

Syfte: Förbättrad service.

Beskrivning: Skatteverket avser att införa "Min sida" – en webbplats där medborgare och företag kan hämta och lämna personlig information.

Förväntad effekt: Förenkla och underlätta kontakterna med Skatteverket.

Tidsplan: Funktionerna som ska ingå i "Min sida" kommer att införas successivt, med början i slutet av 2007.

12. E-tjänst för taxering av jordbruk och skogsbruk

Syfte: Underlätta lämnandet av fastighetsdeklaration för jordbruk och skogsbruk.

Beskrivning: En e-tjänst håller på att tas fram för att alla som ska lämna en fastighetsdeklaration för jordbruk och skogsbruk ska kunna göra detta elektroniskt. I

och med e-tjänsten kan alla delägarna gå in och titta på deklarationen. Som det är nu skickas deklarationen bara ut till en av delägarna.

Förväntad effekt: Tjänsten bör innebära minskade administrativa kostnader för företagarna.

Tidsplan: Tjänsten beräknas vara färdig till år 2008.

13. Blankettöversyn

Syfte: Förenkla användandet av vissa blanketter.

Beskrivning: Inom taxeringsområdet planerar Skatteverket att förbättra blanketterna för bilagorna T1 och T2 och flertalet K-bilagor. Detsamma gäller N3B-, N4-, N7- och NE-blanketterna. Förbättringarna omfattar både innehållsmässig och teknisk översyn. Så få summeringar eller andra beräkningar som möjligt ska behöva göras i blanketterna. Detaljeringsgraden ska minska. De uppgifter som behövs för att beräkna skatter, avgifter och pensionsgrundande inkomst ska självklart begäras in. Det gäller också för uppgifter som behövs beroende på lagstiftning, av kontrollskäl, för statistik- och uppföljningsändamål samt för leverans till andra myndigheter. Den minskade detaljeringsgraden får inte leda till ökade fullgörandekostnader.

Förväntad effekt: Minskade administrativa kostnader för företagarna.

Tidsplan: Från och med 2008 års taxering.

Kronofogdemyndigheten

14. Kronofogdens e-tjänster

Syfte: Förbättrad service.

Beskrivning: Inom programmet "Kronofogdens e-tjänster" planeras ett antal e-tjänster som kommer att beröra företagare. Programmet har som effektmål att huvuddelen av medborgare, företag och myndigheter ska lämna uppgifter till Kronofogdemyndigheten i elektronisk form samt att beslut/utslag och andra uppgifter till medborgare, företag, myndigheter och domstolar ska skickas i elektronisk form. Vidare ska medborgare och företag kunna följa sina pågående ärenden vid Kronofogdemyndighetens webbplats eller på annan elektronisk väg.

Förväntad effekt: Minskade administrativa kostnader för företag.

Tidsplan: Programmet sträcker sig till år 2012. Under år 2007 pågår tre delprojekt som innefattar juridiska förutsättningar, elektroniskt uppgiftslämnande och möjligheten att skicka och ta emot elektroniska dokument.

Tullverket

15. Ansökan om exportbidrag direkt i tulldeklarationen

Syfte: Förenkla exportbidragshanteringen för exportörer och berörda myndigheter.

Beskrivning: Utredda om en ansökan om exportbidrag kan lämnas i tulldeklarationen i stället för som gäller för närvarande i ett separat dokument. Tulldeklarationen för export kompletteras med nödvändiga uppgifter för att samtidigt utgöra en ansökan om exportbidrag.

Förväntad effekt: Hanteringen med exportbidragsansökningar blir enklare både för exportörer och berörda myndigheter. Exportörers kostnader minskar. Exportörer förväntas därmed i större utsträckning lämna ansökningarna elektroniskt.

Tidsplan: 1 augusti 2007 — 31 december 2008.

16. Mervärdesskattehanteringen

Syfte: Förenklad mervärdesskattehantering.

Beskrivning: Utredda om kvalitetssäkrade företag kan få betala tull, andra avgifter samt mervärdesskatt månadsvis senast den sextonde i efterföljande månad.

Förväntad effekt: Enklare betalningsrutiner för kvalitetssäkrade företag.

Tidsplan: 1 januari 2008 – 31 december 2010.

17. Muntliga deklarationer avseende handeln med Åland

Syfte: Att förenkla deklarering av varor som införs från eller utförs till Åland.

Beskrivning: Utredda om muntliga deklarationer ska kunna lämnas för varusändningar från Åland för de fall sändningen värde är högst 9 000 kr.

Förväntad effekt: Ett smidigare förfarande för företag som inför varor från eller till Åland. Berör i stor utsträckning små och medelstora företag.

Tidsplan: 1 april -30 november 2007.

18. Systematisk kundsynpunktshantering – en pilotstudie

Syfte: Kundanpassning och utveckling av verksamheten inom ramen för tillgängliga resurser och relevanta regler.

Beskrivning: Kundensynpunkter som tas emot från en viss grupp används för att ta fram statistik, göra analyser och se vilka behov kunderna har i form av nya eller förbättrade tjänster, smidigare rutiner och regelförenklingar. Kundensynpunktshantering ska också innefatta att de som lämnat synpunkterna ska få besked om vilka åtgärder som synpunkten leder till.

Förväntad effekt: Nya och förbättrade tjänster.

Tidsplan: 1 mars – 30 september 2007.

19. Servicetrappan AEO 1.0

Syfte: Att ta fram en modell för standardisering av kvalitetssäkringen.

Beskrivning: Projektet ska utforma en standard som ska läggas ut på Tullverkets webbplats för den som vill ansöka om kvalitetssäkring eller status som auktoriserad ekonomisk aktör (Authorized Economic Operator – AEO).

Förväntad effekt: Företaget ska enkelt och tydligt kunna se vilka fördelar en certifiering kan innebära. Vidare förväntas den nya standarden göra det möjligt för företagen att påbörja arbetet innan det konkreta certifieringsprojektet startar. Företagen vinner tid i kvalitetssäkringsprocessen då man i den delen inte behöver vara beroende av vägledning från Tullverket.

Tidsplan: Standarden planeras att driftsättas i mars 2007.

Statistiska centralbyrån

20. Samarbete med redovisningskonsulter, systemleverantörer m.fl.

Syfte: Öka användningen av administrativa källor samt peka på möjligheter att anpassa företagens egen redovisning, t ex uppdelning av konton, för att lättare ta fram

de uppgifter som efterfrågas. Studierna ska också se på möjligheterna att anpassa det SCB frågar efter till uppgifter som finns tillgängliga hos företagen.

Beskrivning: Några fallstudier planeras 2007 för att kartlägga vad som går att förenkla när det gäller uppgifter som samlas in från företagens redovisningssystem. Fallstudierna involverar ett antal företag samt programvaruföretag och redovisningskonsulter.

Förväntad effekt: Uppgiftslämnandet förenklas för företagen och ett aktivt arbete för att underlätta för uppgiftslämnarna påverkar även kvaliteten i statistiken. Genom att i större utsträckning fråga efter information uppgiftslämnarna har tillgång till får vi bättre underlag för statistiken.

Tidsplan: Under år 2007.

21. Design av frågor

Syfte: Förbättra innehåll i frågeformulär och instruktioner för att förenkla uppgiftslämnandet och öka kvaliteten i lämnade uppgifter.

Beskrivning: Ett projekt har startat 2006 med uppgift att ta fram riktlinjer för design av frågor och instruktioner. Här görs bland annat en genomgång, ur ett mättekniskt perspektiv, av nio undersökningar där granskningsarbetet och återkontakterna är mycket omfattande. Projektet ska också undersöka i vilken utsträckning de uppgifter SCB frågar om i dessa undersökningar finns tillgängliga i företagens administrativa register.

Förväntad effekt: Minskad tid för uppgiftslämnande och färre återkontakter med företagen.

Tidsplan: Förslag till riktlinjer avseende design av frågor och blanketter kommer att presenteras i maj 2007. Riktlinjerna ska följas i nya undersökningar fr.o.m. 2008. En modell för mätning av tillgängligheten när det gäller uppgifter hos företagen kommer att presenteras våren 2007 och kan därefter tillämpas för olika undersökningar.

22. Standardiserat utbytesformat för ekonomiska data

Syfte: Förenkla utbyte av data och minska tidsåtgången samt öka möjligheterna till samordning mellan myndigheter och återutnyttjande av data. Filer med eXtended Business Reporting Language (XBRL) ska kunna levereras till SCB och läsas in direkt i en databas om alla uppgifter som efterfrågas ingår eller användas för att delvis fylla i det webbformulär uppgiftslämnaren ska använda. Uppgiftslämnaren behöver i det senare fallet endast komplettera med uppgifter som inte gick att hämta direkt från redovisningssystemet.

Beskrivning: Ett projekt har tillsatts med uppgift att utreda och testa XBRL-standardens möjligheter att minska tiden för att ta fram uppgifter genom att direkt utnyttja information i företagens redovisningssystem. Projektet ska arbeta med att komplettera XBRL-taxonomi för statistiska ändamål. Ett samarbete har inletts tillsammans med Skatteverket och Bolagsverket avseende XBRL och samordning av uppgiftslämnande. SCB följer också det arbete som pågår inom EUROSTAT och vid andra länders centralbyråer när det gäller användningen av XBRL i datainsamlingen.

Förväntad effekt: Ett standardiserat format underlättar överföring av data och vid förändringar avseende vilka uppgifter som ska lämnas blir ingreppen i systemen av mindre omfattning både hos leverantör och mottagare av data. Samanvändningen av data kan öka och rapporteringen av uppgifter minska.

Tidsplan: En funktion för att ta emot data i XBRL-format kommer att vara klar till sommaren 2007. Arbetet tillsammans med övriga intressenter avseende standarden/taxonomi kommer att fortsätta under 2007.

23. EU-reglering

Syfte: Se över insamling av uppgifter som görs p.g.a. EU-reglering för att se om det finns delar där användningen inte är av vikt för Sverige. Resultatet kan utgöra underlag i det fortsatta förenklingsarbetet inom EU.

Beskrivning: En kartläggning av EU-reglerade företagsundersökningar planeras med avseende på graden av EU-reglering i förhållande till tidsåtgång för att lämna uppgifter och i vilken utsträckning uppgifter som är särskilt tidskrävande att ta fram används nationellt.

Förväntad effekt: Kan innebära en minskning av de uppgifter som efterfrågas om det är möjligt att upphöra med insamling av vissa uppgifter eller att samla in uppgifter på en lägre detaljeringsnivå än idag.

Tidsplan: Kartläggningen planeras ske under 2007.

24. Översyn av det nationella regelverket

Syfte: Att regelförenklingsarbetet återspeglas i regelverket samt att undersöka möjligheter att undanta små och medelstora företag.

Beskrivning: Genomföra en översyn av SCB:s föreskrifter och inom ramen för samordningsansvaret uppmärksamma de statistikansvariga myndigheterna på regelförenklingsarbetet. I förekommande fall kommer Regeringskansliet att uppmärksammas på behov av förändringar i regelverket.

Förväntad effekt: Minskat uppgiftslämnande från företag, särskilt små och medelstora.

Tidsplan: Pågår och sker löpande i takt med att statistikproduktionen kräver att en ny föreskrift ska skrivas eller en befintlig föreskrift ska revideras.

Finansinspektionen

25. Översyn av regleringen på finansmarknadsområdet

Syfte: Att modernisera och förenkla Finansinspektionens regelverk.

Beskrivning: Finansinspektionen kommer att genomföra förnyade behovsanalyser av sina författningar och se över strukturen på inspektionens samlade regelverk. Finansinspektionen ska också ha samråd med marknadsaktörerna för att fånga upp förslag på regelförenklingar.

Förväntad effekt: Finansinspektionen bedömer att ett antal regler sannolikt kommer att kunna upphävas och att andra kommer att behöva moderniseras. Enkelheten och överskådligheten i Finansinspektionens regelverk bedöms kunna förbättras.

Tidsplan: Finansinspektionen kommer att genomföra förnyade behovsanalyser av inspektionens 25 äldsta författningar under 2007. Ytterligare behovsanalyser och en översyn av strukturen på inspektionens regelverk kommer därefter att ske under de närmaste åren.

Bokföringsnämnden

26. . Framtagandet av ett samlat regelverk

Syfte: Målsättningen för förenklingsarbetet för företag i kategori 1 – 3 nedan har varit följande.

- Samla alla regler i en enda vägledning för respektive kategori.
- Förenkla reglerna.
- Färre valmöjligheter (K1 och K2).
- Ange väsentlighetskriterier (K1 och K2).
- Samordna med skattemässiga regler (K1 och K2).
- Minskat krav på tilläggsupplysningar (K2 och K3).

Beskrivning: Bokföringsnämnden arbetar med att ta fram samlade regelverk som tillsammans med reglerna för noterade företag kommer att avse fyra olika kategorier av företag.

Kategori 1 (K1) omfattar enskilda näringsidkare och handelsbolag som ägs av fysiska personer och som bedriver verksamhet i mindre omfattning. Projektet med att ta fram regler för enskilda näringsidkare startade redan under 2001 och har bedrivits tillsammans med Skatteverket och BAS-kontogruppen. Reglerna för denna kategori beslutades i juni 2006 med tillämpning från 1 januari 2007.

Kategori 2 (K2) omfattar i första hand aktiebolag och ekonomiska föreningar under en viss storlek samt de enskilda näringsidkare och handelsbolag som inte kan eller vill tillhöra K1. Arbetet med att ta fram ett samlat regelverk för denna kategori pågår.

Kategori 3 (K3) omfattar större onoterade företag.

Kategori 4 (K4) omfattar företag som i sin koncernredovisning följer de internationella redovisningsreglerna (IFRS). Det är Redovisningsrådet som är ansvarigt för normgivningen i K4.

Förväntad effekt: Minskade administrativa kostnader för företagen. Bedömningen är att K1 och K2 kommer att kunna tillämpas av över 95 procent av företagen. T.ex. gör samordningen med skattemässiga regler att det upprättade årsbokslutet eller årsredovisningen direkt kan användas som underlag för deklarationen.

Tidsplan: Pågående.

Lotteriinspektionen

27. Elektronisk ansökan om tillstånd

Syfte: Att underlätta ansökan om tillstånd.

Beskrivning: En möjlighet för sökande av lotteritillstånd att kunna lämna in ansökan elektroniskt via Lotteriinspektionens hemsida planeras. Tanken är att sökanden för sin identifiering ska kunna signera med en elektronisk signatur. Den elektroniska signaturen är också en förutsättning för att den enskilde ska kunna följa sitt ärende i tillstånds- eller tillsynsprocessen.

Förväntad effekt: Ett smidigare och enklare förfarande för sökanden vilket också förväntas bidra till en ökad service från myndighetens sida.

Tidsplan: Under år 2007.

4.3 Arbetsmarknadsdepartementets och dess myndigheters arbetsplan

4.3.1 En beskrivning av departementets ansvarsområde

Arbetsmarknadsdepartementet ansvarar för arbetslivs- och arbetsmarknadspolitik. Departementet ansvarar för ett nittiotal lagar och förordningar. Alla dessa författningar innehåller inte regler riktade till arbetsgivare.

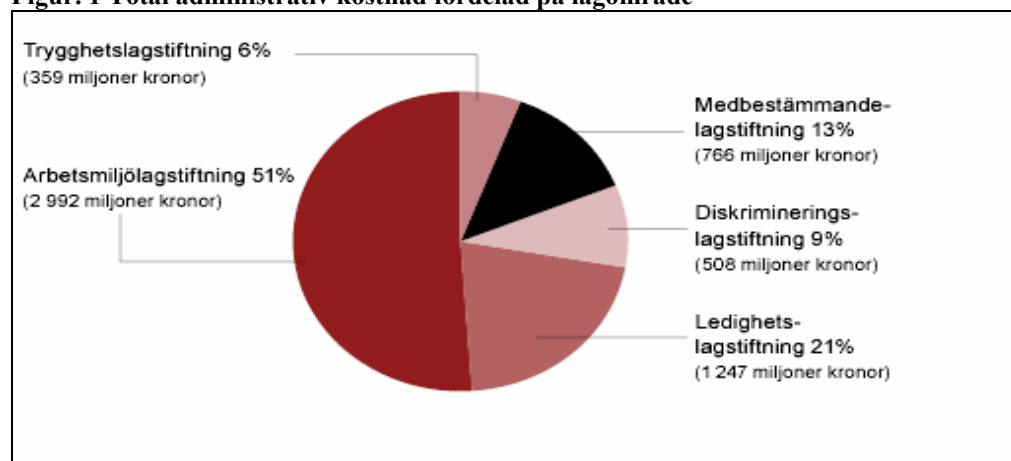
Lagstiftningen på arbetslivsområdet avser frågor såsom anställningsskydd, medbestämmande, semester och annan ledighet, arbetstid och arbetsmiljö. Exempel på viktiga lagar är lagen (1982:80) om anställningsskydd, lagen (1976:580) om medbestämmande i arbetslivet (MBL), semesterlagen (1977:480), arbetstidslagen (1982:673), arbetsmiljölagen (1977:1160). På arbetsmarknadsområdet finns lagar och förordningar för de arbetsmarknadspolitiska programmen och arbetslöshetsförsäkringen, t.ex. lagen (1997:238) och förordningen (1997:835) om arbetslöshetsförsäkring, lagen (1997:239) och förordningen (1997:836) om arbetslöshetskassor samt förordningen (2000:634) om arbetsmarknadspolitiska program och förordning (1997:1275) om anställningsstöd.

Därtill kommer de föreskrifter som utfärdas av de myndigheter som hör till departementet. Under departementet sorterar bl.a. Arbetsmarknadsstyrelsen (AMS) och Arbetsmarknadsverket (AMV), Arbetsmiljöverket, Rådet för Europeiska socialfonden i Sverige (Svenska ESF-rådet) samt Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen (IAF).

4.3.2 Mätningar av de administrativa kostnaderna

En kartläggning av företagens administrativa kostnader har gjorts av Nutek i rapporten *Näringslivets administrativa kostnader på arbetsrättsområdet* (R 2006:03). Den totala administrativa kostnaden som följer av reglernas informationskrav för svenskt näringsliv på området uppskattades till ca 5,8 mdkr per år. De av Nutek uppmätta kostnaderna fördelas enligt nedanstående figur.

Figur. 1 Total administrativ kostnad fördelad på lagområde

Källa: Nutek R 2006:03

Det bör framhållas att Nuteks mätning inkluderade frågor och områden som numera inte hanteras av Arbetsmarknadsdepartementet. Det gäller bestämmelser inom socialförsäkringsområdet (som hänfördes till vad som i figur 1 och nedan kallas trygghetslagstiftningen) samt jämställdhet och diskriminering.

Det bör vidare noteras att inte alla företag omfattas av alla informationskrav. Det gör att Nutek inte räknat fram någon genomsnittskostnad för företagen. Särskilt på arbetsmiljöområdet är det så att inte alla föreskrifter gäller samtliga företag. Det är företagets verksamhet som avgör vilka föreskrifter man omfattas av. I några fall avgör antalet anställda om verksamheten omfattas av en viss regel eller inte.

Enligt Nutek-rapporten kan drygt 20 procent av kostnaderna hänföras till bestämmelser som genomför eller bygger på EG-rätt.

Enligt Nutek-rapporten ser företagen i många fall de administrativa kostnaderna på *arbetsrättsområdet* som marginella jämfört med de materiella kostnader som lagstiftningen ger upphov till. Detta leder enligt rapporten till att intervjuföretagens förslag varit mer fokuserade på andra regelförändringar än förändringar av administrativa krav.

I lagstiftning som är av ramlagskaraktär och är semidispositiv såsom MBL har få regelförenklingsförslag identifierats av de intervjuade företagen. I MBL finns utrymme för fackförbund och arbetsgivare att skapa arbetssätt som passar för det aktuella företaget.

De förenklingsförslag inom trygghetsområdet som enligt rapporten framkommit vid intervjuerna med företagen är av varierande art: längre tidsfrister, ensade beräkningsgrunder, minskade frekvenser, alternativa sätt att leverera information, förenklade uppgiftskrav och annorlunda finansiering. Kopplat till LAS är en återkommande kommentar vid intervjuerna att de tidsgränser och beräkningsgrunder som finns för olika anställningsformer borde kunna ensas. Detta gäller bland annat tidsgränser för information som arbetsgivare är skyldiga att ge i samband med tidsbegränsad anställning och provanställning.

Regelområdet *arbetsmiljö* står enligt rapporten för hälften av kostnaderna och skiljer sig något från de övriga områdena. Arbetsmiljölagen och arbetsmiljöförordningen samt framför allt föreskriften AFS 2001:1 *Systematiskt arbetsmiljöarbete* står för en stor del av den totala kostnaden. Det beror på att dessa gäller i stort sett alla företag med anställda. Utöver dem finns föreskrifter som i ett stort antal fall endast gäller ett begränsat antal företag. Även på arbetsmiljöområdet hade företagen i undersökningen relativt få förslag till förändringar. Det främsta skälet till detta anges enligt rapporten vara att arbetsmiljölagstiftningen är en skyddslagstiftning och att en stor del av de administrativa kraven skulle genomföras oavsett om lagstiftningen fanns eller inte.

I ovannämnda rapport uppskattas företagens administrativa kostnad som kan härledas till *arbetsmarknadspolitiken* och AMV till cirka 70 mkr per år. Till denna siffra ska läggas kostnaderna för att utfärda arbetsgivarintyg till arbetslöshetskassan, vilket Nutek uppskattar till cirka 50 mkr per år. Ansvar för arbetsgivarintyget ligger numera på IAF.

4.3.3 Inriktning och arten av regelförenklingsarbetet

Regelverket inom Arbetsmarknadsdepartementets områden bygger på avvägningar mellan olika intressen. Den *arbetsrättsliga lagstiftningen* innehåller regler vars syfte är att säkerställa visst skydd och/eller viss rättighet för en svagare part.

Den svenska modellen bygger i hög grad på att arbetsmarknadens parter tar ansvar och genom förhandlingar finner lösningar på olika frågor. Vidare leder ett system som bygger på en kombination av lag och avtal till att detaljregleringar kan undvikas i lagstiftningen. Att stora delar av den arbetsrättsliga lagstiftningen är dispositiv till förmån för kollektivavtal gör att lagstiftningen kan anpassas till bransch- och företagsspecifika behov.

Den svenska modellen har fungerat väl och regeringen har tidigare framhållit att grunderna för den svenska arbetsrätten bör bestå. Detta betyder dock inte att det inte går att förenkla i lagar och regler, i myndigheternas verksamhet m.m. Förenklningar bör göras där så kan ske.

Arbetsmiljöreglerna syftar till att förebygga ohälsa och olycksfall i arbetet och även i övrigt uppnå en god arbetsmiljö. Även här är det centralt att arbetsmarknadens parter tar ett aktivt ansvar och kommer överens om hur lagstiftningen kan kompletteras i kollektivavtal och arbetsmiljöarbetet bedrivs. Liksom i fråga om arbetsrätten ligger det i allas intresse att reglerna är tydliga och så enkla som möjligt att tillämpa.

Det finns tre viktiga övergripande delar inom *arbetsmarknadspolitiken* som kan medföra administrativt arbete för företag. Dessa är

- arbetslöshetsförsäkringen,
- styrningen och verksamhetsinstruktioner till myndigheter, t.ex. i form av regleringsbrevens utformning samt lagar och förordningar,
- de arbetsmarknadspolitiska insatserna.

Utifrån ovanstående övergripande delar kommer de delar som medför administrativa kostnader för företag att identifieras mer ingående.

Regeringen har en klar och tydlig ambition att effektivisera arbetsmarknadspolitiken. Fokus ska vara matchningen på arbetsmarknaden. I detta ligger att utforma politiken och dess insatser så att de inte skapar onödig administration för företag. Det är även viktigt att skapa en medvetenhet om regelförenkling som kan bestå på längre sikt. För närvarande pågår det en omfattande reform inom arbetslöshetsförsäkringen och en reformering av AMV.

Nutek-rapporten visar på en stor mängd informationskrav i regelverket på Arbetsmarknadsdepartementets områden, dvs. regler som leder till administrativa kostnader. Rapporten innehåller dock som nämnts förhållandevis få förslag från företagen i undersökningen om ändringar i syfte att minska de administrativa kostnaderna.

En slutsats som kan dras av detta är att förenklingsarbetet inte enbart kan inriktas på regler som medför administrativa kostnader. Det krävs en bredare ansats.

Utöver de regler som omfattas av Nuteks rapport finns regler som leder till administrativa åtgärder hos företagen utan att det i regelverket direkt anges några uttalade krav på detta. Det kan handla om regler avseende tidpunkter, frister m.m. som företagen måste beakta inför beslut, anmälan, besked etc. Andra exempel är olika slags beräkningsgrunder, t.ex. tidsgränser för vissa rättigheter, visst skydd m.m. Här kan övervägas om exempelvis en samordning av dessa frister, en mer enhetlig utformning av reglerna eller en större tydlighet på annat sätt skulle underlätta förståelse för och tillämpningen av dessa regler.

Reglerna måste vara utformade på ett sätt (tekniskt, språkligt m.m.) som gör att de enkelt kan förstås och tillämpas. Tillämpningssvårigheter kan bero på bristande systematik, bristande samordning mellan olika lagar/regelområden, överlappande regler, m.m. Dessutom kommer en genomgång att göras för att se över förekomsten av obsoleta eller i övrigt otidsenliga regler.

Det är inte bara själva regelverket som kan skapa besvär för företagen. Utformning av myndigheters tjänster och service utifrån regelverken kan skapa administrativa kostnader för företag. Därför kommer att övervägas hur kontakten med myndigheterna kan underlättas.

Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen har genom regeringsbeslut i mars 2007 involverats i regelförenklingsarbetet utifrån arbetslöshetsförsäkringens roll och konsekvenser för företagen. Det gäller bl.a. de föreskrifter som finns runt arbetslöshetsförsäkringen, t.ex. hur arbetsgivarintyget är utformat.

Arbetsmarknadsdepartementet kommer att fortlöpande göra bedömningar av vilken eller vilka inriktningar förenklingsarbetet ska ha, vilka frågor och områden som ska omfattas av arbetet samt vilket behov som finns av fördjupning och utredningsinsatser.

Departementet kommer bl. a. att överväga förslag från nedanstående två utredningar som har intresse ur ett regelförenklingsperspektiv.

Kommittén för nya arbetstids- och semesterregler (Knas) hade bl.a. i uppdrag att föreslå förenklade regler för intjänande av betald semester och även i övrigt se över semesterlagen i förenklingssyfte. Vidare skulle utredningen pröva möjligheten att i förenklingssyfte slå samman eller samordna arbetstidslagen, semesterlagen och övriga ledighetslagar. I sitt slutbetänkande *Semesterlagen och övriga ledighetslagar – översyn och förenklingar* (SOU 2003:54) föreslår utredningen ändrade regler för semesterlönegrundande frånvaro och semesterlöneberäkning samt en språklig modernisering och omdisponering av lagtexten. Utredningen föreslår också en samordning av övriga ledighetslagar.

Utredningen om arbetsmiljölagen (Dir. 2004:91) har bl.a. i uppdrag att föreslå förändringar i arbetsmiljölagen och arbetsmiljöförordningen i syfte att minska den administrativa bördan. Utredningen ska presentera sina förslag i den här delen i juni 2007.

4.3.4 Samråd med näringslivet

Den 22 februari 2007 hölls ett första samrådsmöte med arbetsmarknadens parter samt småföretagarnas organisation Företagarna och Näringslivets Regelnämnd, NNR, där deltagarna fick möjlighet att lämna sina förslag och synpunkter om regelförenklingar. Deltagarna har även inkommit med sina synpunkter och förslag skriftligen.

Arbetsgivar- och näringslivsföreträdarna har lämnat ett stort antal förslag som departementet kommer att överväga. Förslagen pekar på behovet av att titta på regelförenklingsfrågorna i ett brett perspektiv. Även de fackliga centralorganisationerna har framfört sina övergripande synpunkter på frågor om regelförenkling.

Departementet har för avsikt att löpande samråda med och inhämta synpunkter från de berörda organisationerna.

AMS har en etablerad kontakt med Näringslivets Regelnämnd, NNR. Under våren 2007 kommer en diskussion att hållas gällande det arbetsmarknadspolitiska regelverket och dess påverkan på administrationen hos företag.

4.3.5 Ett urval av åtgärder från Arbetsmarknadsdepartementet

28. Bättre möjligheter till tidsbegränsad anställning

Syfte: Förenkling av lagstiftningen och färre restriktioner för tidsbegränsad anställning.

Beskrivning: Förenkling av LAS finns med bland förslagen från arbetsgivar- och näringslivsorganisationerna. Proposition 2006/07:111 *Bättre möjligheter till tidsbegränsad anställning, m.m.* tillsammans med redan beslutade ändringar (prop. 2005/06:185 *Förstärkning och förenkling – ändringar i anställningsskyddslagen och föräldraledighetslagen*), kommer att ge en ny struktur avseende tidsbegränsade anställningar. Den nya strukturen innebär en viktig förenkling då ett antal olika typer av tidsbegränsade anställningar förs samman till en gemensam allmän visstidsanställning och antalet enligt lag möjliga typer av tidsbegränsade anställningar halveras. Även regler om automatisk övergång till tillsvidareanställning för anställda med vikariat eller allmän visstidsanställning efter viss kvalifikationstid ensas. Innebörden av den nya anställningsformen allmän visstidsanställning är att verksamheten relativt lång tid (sammanlagt högst två år inom en femårsperiod) kan anställa för viss tid utan att ange särskilda skäl.

Förväntad effekt: Ökad valfrihet och flexibilitet att anställa personer efter verksamhetens behov och minskade administrativa kostnader för företagen. Ökad sysselsättning och rörlighet genom att fler personer får möjlighet att komma in på arbetsmarknaden.

Tidsplan: Förslagen föreslås träda i kraft den 1 juli 2007 respektive den 1 januari 2008.

29. Sammansättningen av de arbetsmarknadspolitiska programmen

Syfte: Öka fokus på matchningen på arbetsmarknaden och minska administrationen på arbetsförmedlingarna.

Beskrivning: Regeringen har förändrat både omfattningen och sammansättningen av de arbetsmarknadspolitiska programmen. Följande program har avskaffats, vilket

bedöms bidra till att minska den administrativa bördan för företag: friåret, plusjobb, utbildningsvikariat, - akademikerjobb, interpraktikstipendier, allmänt och förstärkt anställningsstöd. Samtliga dessa program har inneburit att arbetsgivare har varit delaktiga i beslutsprocessen samt i att bl.a. lämna närvarorapportering för de personer som deltagit i ett program.

Förväntad effekt: Minskad administration för både arbetsförmedlingarna och för företagare.

Tidsplan: Programmen har avskaffats från den 1 januari 2007.

30. Fortsatt översyn av de arbetsmarknadspolitiska programmen

Syfte: Förbättra matchningen mellan arbetssökande och arbetsgivare.

Beskrivning: Förenkla och förtydliga de arbetsmarknadspolitiska insatserna. I detta arbete ingår att se över omfattningen och administrationen av de arbetsmarknadspolitiska programmen och subventionerna för anställning. Administrationen kring Nystartsjobben ska ses över i syfte att förtydliga och förenkla för arbetsgivarna.

Förväntad effekt: Förenkla och förtydliga strukturen och administrationen för de arbetsmarknadspolitiska insatserna.

Tidsplan: Arbetet har påbörjats under 2007.

31. Skyldigheten att anmäla ledig plats till arbetsförmedlingen avskaffas

Syfte: Förbättra matchningen mellan arbetssökande och arbetsgivare.

Beskrivning: Arbetsgivare blir inte längre skyldiga att anmäla lediga platser till den offentliga arbetsförmedlingen.

Förväntad effekt: De administrativa kostnaderna minskar. Enligt Nutek uppgick den administrativa kostnaden för företagen till 4,6 miljoner kronor. Beräkningen grundade sig på att 123 450 platser anmälades av den privata sektorn till arbetsförmedlingen under 2004 och 2005. Kostnaden varierar beroende på konjunktur. Under 2006 anmälades avsevärt fler platser till arbetsförmedlingarna, över 660 000 platser från både privata och offentliga arbetsgivare.

Tidsplan: Regeringen föreslår i prop. 2006/07:89 *Ytterligare reformer inom arbetsmarknadspolitiken* att skyldigheten att anmäla ledig plats avskaffas fr.o.m. 2 juli 2007.

32. Översyn av främjandelagen

Syfte: Att göra en översyn av den så kallade främjandelagen (1974:13) för att se om den i enlighet med förslag från en utredning från 1998 i betänkandet SOU 1998:107 kan omarbetas så att de två delarna i lagen separeras, att eventuell dubbelreglering och obsolet lagstiftning tas bort.

Beskrivning: Ta fram en promemoria och inleda beredning av lagändringen.

Förväntad effekt: Minskad regelbörda och tydligare lagstiftning.

Tidsplan: Arbetet inleds under våren 2007.

4.3.6 Ett urval av åtgärder från myndigheter under Arbetsmarknadsdepartementet

Arbetsmiljöverket

33. Genomgång av Nuteks rapport om administrativa kostnader

Syfte: Att inför nästa rapporteringstillfälle kunna redovisa ställningstaganden till förslagen från Nutek samt till de krav som bedöms orsaka högst administrativ kostnad.

Beskrivning: Fortsatt analys av Nuteks rapport angående Näringslivets administrativa kostnader på området

Förväntad effekt: Minskade administrativa kostnader

Tidsplan: Till senast oktober 2007.

34. Analys av EG-direktiv

Syfte: En kartläggning och analys av behov av förändringar i EG-direktiv och EG-relaterad lagstiftning.

Beskrivning: Arbetsmiljöverket kommer att analysera de rapporteringar som hittills gjorts till kommissionen beträffande EG-direktiven på arbetsmiljöområdet, i syfte att lyfta fram eventuella behov av modernisering som har påvisats. Verket kommer också att förutsättningslöst granska och analysera EG-direktiven utifrån ett administrativt kostnadsperspektiv. Resultatet kommer att redovisas i oktober för ställningstagande i Regeringskansliet till huruvida Sverige vill initiera och driva en förändring av direktiven. En analys av möjligheterna att undanta små och medelstora företag vid genomförande av EG-direktiv bör vara klar före sommaren 2007. En sådan analys förutsätter ett klarläggande om regeringens uppdrag till verket innebär undantagande endast avseende administrativa kostnader, eller helt och hållet.

Förväntad effekt: Minskade administrativa kostnader för företagen

Tidsplan: Till senast oktober 2007.

Arbetsmarknadsverket

35. Ny sammanhållen myndighet bildas

Syfte: En mer effektiv, rättssäker, flexibel och mindre kostsam organisation på arbetsmarknadsområdet.

Beskrivning: Den myndighetsstruktur som i dag råder på arbetsmarknadsområdet försvårar styrningen och minskar verksamhetens effektivitet. AMS och länsarbetsnämnderna ska avvecklas och en ny sammanhållen myndighet, Arbetsförmedlingen, ska bildas. Regeringen har gett AMS uppdraget att förbereda inrättandet av den nya sammanhållna myndigheten. I detta ingår att AMS ser över lagar, förordningar och föreskrifter.

Förväntad effekt: Ökad effektivitet samt enhetlighet i tillämpningen av lagar och regler.

Tidsplan: Regeringen föreslår i prop. 2006/07:89 *Ytterligare reformer inom arbetsmarknadspolitiken, m.m.* att den nya myndigheten bildas den 1 januari 2008.

Svenska ESF-rådet

36. Förenklade ansökningar till EU:s strukturfonder

Syfte: Kartlägga behovet av och föreslå nya föreskrifter, allmänna råd, blanketter, beslutsmallar och interna riktlinjer inför programperioden 2007-2013.

Beskrivning: Antal myndighetsföreskrifter torde kunna reduceras genom att nya föreskrifter kan inordnas under en och samma föreskrift meddelade av en myndighet istället för två föreskrifter meddelade av två myndigheter. Motsvarande gäller blanketter och beslut.

Förväntad effekt: Förbättra utformningen av och förtydliga innehållet i såväl ansökningsblanketter som beslutsmallar för att förenkla administrationen för deltagande företag, organisationer m fl. Även Svenska ESF-rådets mallar för budgetering ses över i syfte att anpassa dessa till företagens baskontoplan och underlätta rekvisering av stöd.

Tidsplan: 2007-2013.

Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen (IAF)

37. Översyn av arbetsgivarintyget

Syfte: Att inför hösten 2007 fortsätta analysera företagens administrativa kostnader inom arbetslöshetsförsäkringen samt fortsätta det sedan årsskiftet pågående arbetet med att revidera arbetsgivarintyget.

Beskrivning: Myndigheten redovisar att ett praktiskt arbete sedan årsskiftet pågår tillsammans med Arbetslöshetskassornas samorganisation (SO) för att revidera arbetsgivarintyget. Det primära syftet är att intyget ska omfatta de nya uppgifter som regelförändringarna i arbetslöshetsförsäkringen ställer krav på. Samtidigt görs en översyn av intyget med syfte att utifrån givna förutsättningar göra det så pedagogiskt och lätthanterligt som möjligt för arbetsgivaren att fylla i. Översynen avser såväl intygets utformning som sådan och de instruktioner som ges i anslutning till intyget.

IAF avser återkomma till hösten 2007 med förslag rörande:

- arbetslöshetskassornas rutiner när det gäller att begära in arbetsgivarintyget,
- regelverkets krav och
- alternativa vägar att få tillgång till de uppgifter som idag tas in via arbetsgivarintyget.

Förväntad effekt: Minskade administrativa kostnader

Tidsplan: År 2007-2008.

4.4 Jordbruksdepartementets och dess myndigheters arbetsplan

4.4.1 En beskrivning av departementets ansvarsområde

Jordbruksdepartementet ansvarar bl.a. för att regelområdena jordbruk, skogsbruk, fiske, djurskydd och djurhälsa samt livsmedel och foder. Jordbruksverket, Djurskyddsmyndigheten, Fiskeriverket, Livsmedelsverket och Skogsstyrelsen är de myndigheter som utfärdar föreskrifter inom de olika lagstiftningsområdena.

Ett stort antal företag omfattas av regelverket. Som exempel kan nämnas att det totala antalet jordbruksföretag med mer än 2,0 hektar åker år 2005 var cirka 75 000. Inom ramen för Nuteks mätning av näringslivets administrativa kostnader på jordbruks-, skogsbruks- och fiskeområdet har krav i 281 författningar gått igenom.¹⁵

På livsmedelsområdet har mätningar gjorts av krav i 148 lagar, förordningar, föreskrifter och allmänna råd.¹⁶ De mest kostsamma kraven berör ca 45 000 livsmedelsföretag.

Samtliga områden är mycket reglerade och de företag som har intervjuats har uppgivit att de ibland saknar en viss flexibilitet när det gäller den praktiska tillämpningen av respektive regelverk. Exempelvis är många jordbruksföretag oroliga inför ett tillsynsbesök eftersom de inte känner sig trygga med att de har förstått och infört de senaste rutinerna på rätt sätt. En av orsakerna till detta är att ändringar i regelverket sker löpande och det därför är svårt att vara uppdaterad. Många jordbrukare betraktar den volym papper som de får hemskickade varje år som en administrativ börda i sig.

Livsmedelsföretagare lyfter ofta fram problem som handlar om svårigheter att tolka lagstiftningen. Man upplever t.ex. att det på grund av den stora mängden regler är svårt att hitta i lagstiftningen; detta gäller framför allt EG-reglerna. Vidare framför man ofta att man har erfarenhet av att EG-reglerna tolkas olika av olika EU-länder eller myndigheter, vilket t.ex. kan leda till att företag som är verksamma på olika marknader måste ha olika typer av märkning för samma produkt.

Av de administrativa krav som har mätts är många ansökningsrelaterade eller dokumentationsrelaterade. Jordbrukare och yrkesfiskare upplever informationskrav kopplade till journalföring som tidskrävande. Stora företag, exempelvis seminstationer och slakterier, har i många fall heltidsanställda som sköter dokumentationsprocesserna.

4.4.2. Mätningar av de administrativa kostnaderna

Den totala administrativa kostnaden för jordbruks-, skogsbruks- och fiskeområdena har beräknats uppgå drygt 900 mkr per år för svenskt näringsliv. I tabellen nedan redovisas de totala kostnaderna för samtliga områden, fördelat per typ av lagkrav: A, B eller C.

Det kan konstateras att jordbrukslagstiftningen till stor del består av direkt gällande EG-regler, men det finns många så kallade B-krav vilka är nationellt anpassade EG-baserade krav. Detsamma gäller för fiskelagstiftningen. Skogslagstiftningen är i stor utsträckning nationellt beslutad.

¹⁵ R 2006:02 Näringslivets administrativa kostnader på jordbruks-, skogsbruks- och fiskeområdet.

¹⁶ R 2007:03 Näringslivets administrativa kostnader på livsmedelsområdet.

Tabell 2. Svenskt näringslivs totala administrativa kostnad per år fördelad på A-, B-, C-krav för respektive område.

	A – direkt implementerat EG-krav	B – EG-baserat men nationellt anpassat	C – nationellt beslutat	Total kostnad (kronor)
Jordbruk	474 916 689	34 954 333	19 555 619	529 426 641
Skog	115 476 924	21 521 304	249 276 349	386 276 577
Fiske	19 509 302	3 315 571	610 412	23 435 285
Totalt	609 902 915	59 791 208	269 444 380	939 138 503

Källa: Nutek R 2006:02

Den administrativa kostnaden för företag i samband med krav inom *jordbruksområdet* har beräknats till ca 529 mkr per år för svenskt näringsliv. De tre mest kostsamma kraven för svenskt näringsliv inom jordbruksområdet är:

- rapportering av förändrat djurinnehav för nötkreatur till det centrala nötkreatursregistret (CDB), ca 99 mkr,
- dokumentation/journalföring av produktionsplatser av jordbrukets djur, ca 81 mkr samt
- märkning av ägg, ca 66 mkr.

Anledning till att kostnaderna är höga för dessa krav är att populationerna är stora och att rapportering, märkning och journalföring sker löpande under året.

Den administrativa kostnaden för att uppfylla krav inom *skogsområdet* har beräknats till ca 386 mkr per år för svenskt näringsliv. De två mest kostsamma kraven avser dokumentation och märkning. För båda kraven handlar det om aktiviteter som sker löpande i verksamheten. Mätningen visar att de flesta av de företag som intervjuades inte tycker att skogslagstiftningen är särskilt betungande. Informationskravet kring skogs- och miljöredovisning (SMÖR) är kostsamt (ca 223 mkr), men i och med att det kan vara en integrerad del av företagens arbete med den egna skogbruksplanen upplevs kravet inte som särskilt betungande. Relativt kostsam för skogsodlingsmaterialproducenter är även märkningen av produkter (11 mkr).

Den totala administrativa kostnaden för företag i samband med krav inom *fiskeområdet* har beräknats till ca 23 mkr för svenskt näringsliv per år. Det klart mest kostsamma kravet är skyldigheten att föra loggbok vid havsfiske (ca 11 mkr). Dokumentationskraven är framträdande eftersom de rör den löpande verksamheten och utförs därför ofta. Upprättande och inrapportering av avräkningsnota vid fiskförsäljning är det näst mest kostsamma administrativa kravet (ca 5 mkr), medan dokumentation i kustfiskejournal är det tredje mest kostsamma kravet (ca 2 mkr).

Den totala administrativa kostnaden för företagare verksamma inom *livsmedelsområdet* uppgår till 8,4 mdkr. Kostnaderna kan till stor del hänföras till ett fåtal områden; hygien, riskhantering, offentlig kontroll och märkning. Hygien och riskhantering innefattar bl.a. krav kring egenkontroll och spårbarhet. Tillämpningen av lagstiftningen, som är relativt ny, skapar höga materiella kostnader framför allt för mindre företag.

4.4.3 Inriktning och arten av regelförenklingsarbetet

Jordbruksdepartementets arbete med regelförenkling berör i princip alla enheter/sekretariat inom departementet. För att underlätta arbetet har därför en departements-intern arbetsgrupp bildats. Arbetet bedrivs med utgångspunkt i de synpunkter som inkommit från branschen och de mätningar som gjorts av Nutek och syftar till att identifiera olika förenklingsmöjligheter och arbeta fram förslag på hur regelförbättringar kan åstadkommas. Därutöver bedrivs departementets regelförenklingsarbete inom ramen för särskilda projekt där vanligtvis flera enheter finns representerade.

Jordbruksdepartementet konstaterar att en komplicerande faktor för att nå 25-procentmålet är det faktum att en stor andel av regelverket inom departementets ansvarsområde är EG-baserade krav. Detta innebär att en stor del av arbetet måste fokusera på att påverka Europeiska Kommissionen och andra medlemsländer i EU:s pågående förenklingsarbete. Skogslagstiftningen å andra sidan är i stor utsträckning nationellt beslutad.

På jordbruksområdet har Kommissionen presenterat en handlingsplan gällande regelförenklingsarbetet på EU-nivå. Sverige är ett av de länder som har bidragit med konkreta förslag i denna grupp. I handlingsplanen anges bl.a. att man avser att förenkla genom att harmonisera regelverket för de 21 marknadsordningarna. Arbeta pågår för närvarande på rådsarbetsgruppsnivå.

En översyn pågår för närvarande av gemenskapens djurhälsopolitik som består av ett stort antal rättsakter om smittskyddsbestämmelser och djurhälsovillkor för handel. Syftet med översynen är att modernisera lagstiftningen och tillvarata folkhälso-, djurhälso- och djurskyddsintressen. En uttalad målsättning är vidare att minimera den administrativa bördan för företagare.

Även på fiskeområdet har ministerrådet för fiskefrågor antagit en handlingsplan för förenkling. Handlingsplanen berör bl.a. övervakning och kontroll och totalt tillåtna fångstmängder (TAC). Planens utveckling avrapporteras varje ordförandeskap. Sverige har bidragit aktivt till planen.

4.4.4 Samråd med näringslivet

Jordbruksdepartementet har genomfört möten med branschorganisationer vid fyra olika tillfällen under januari 2007. Vid dessa möten har även berörda myndigheter deltagit. Vid mötena framfördes synpunkter muntligt. Ett stort antal skriftliga förslag har också kommit in från branschorganisationerna vilka både departementet och berörda myndigheter tagit del av.

Jordbruksverket kommer att direkt engagera företrädare för näringen i det arbete som kommer att ske inom de olika fokusområdena samt i den referensgrupp som verket har för avsikt att bilda. Verket har vidare för avsikt att under våren 2007 anordna en hearing där representanter för berörda kommer att inbjudas för att lämna synpunkter på områden där man ser behov av att genomföra förenklningar.

Skogsstyrelsen kommer i regelförenklingsarbetet att i första hand utnyttja etablerade forum för samråd med näringen. Under våren 2007 kommer Skogsstyrelsen träffa ett

tiotal stora företag inom skogsnäringen och regelförenklingsfrågorna kommer att finnas med på agendan för dessa möten.

Även Livsmedelsverket har anordnat samrådsmöten dit branschen inbjudits. Livsmedelsverket avser att hålla dessa möten med viss regelbundenhet under hela detta arbete.

4.4.5 Ett urval av åtgärder från Jordbruksdepartementet

38. Tillämpning av EG-bestämmelser

Syfte: Att identifiera områden inom EG-rätten där tolkningen eller tillämpningen av EG-regler skiljer sig åt inom unionen och där de skilda tolkningarna kan skapa större bördor och kostnader för företag i Sverige jämfört med företag i andra länder. Branschföreträdare har pekat på att företagarna upplever att regelverket, t.ex. livsmedelskontrollen, ibland tolkas på ett strängare sätt i Sverige jämfört med andra länder. Detta skapar i så fall ogynnsamma konkurrensbetingelser för svenska företag. I ett andra steg ska det analyseras och övervägas i vilken utsträckning Sverige kan närma sig andra länders tolkningar.

Beskrivning: Jordbruksdepartementet kommer att inleda en översyn av den svenska tillämpningen av EG-bestämmelserna inom departementets ansvarsområde. Arbetet kommer att utföras med stöd från berörda myndigheter.

Förväntad effekt: Mer gynnsamma och likvärdiga konkurrensbetingelser för svenska företag i form av minskade administrativa kostnader. Förenklingsarbetet kan eventuellt komma att också minska de materiella kostnaderna.

Tidsplan: Jordbruksdepartementet har att påbörjat arbetet med steg ett under våren 2007.

39. Effektivare jordbruksadministration

Syfte: Att organisera jordbruksadministrationen så kostnadseffektivt som möjligt. Under 2001 genomfördes en indelning i samverkansregioner och samverkansråd för att effektivisera arbetet med jordbruksstöden som inte har utvärderats. Det föreligger skillnader vid handläggning och kontroll mellan länen. Dessutom har reformen av EU:s jordbruksstöd 2003 inneburit att förutsättningarna för exempelvis kontrollverksamheten har förändrats. Organisationen av jordbruksadministrationen kan också komma att påverkas av Ansvarsutredningens betänkande.

Beskrivning: Jordbruksdepartementet avser att tillsätta en utredare som ska lämna förslag till den framtida verksamhetsstrukturen och inriktningen av den svenska jordbruksadministrationen. Förslagen ska ha som utgångspunkt att organisationen får en långsiktigt stabil utformning som underlättar styrning av resurser och som medför säkerställd finansiering. Vidare ska, om möjligt, förslag ges på hur handläggningen av jordbruksstöden kan göras mera kostnadseffektiva.

Tidsplan: Uppdraget föreslås redovisas under 2008.

40. Djurhälsa

Syfte: Förbättrade och förenklade regler inom djurhälsoområdet

Beskrivning: En särskild projektgrupp har nyligen bildats inom Jordbruksdepartementet för att ta fram underlag till EG-kommissionen inför den fortsatta översynen av gemenskapens djurhälsopolitik.

Förväntad effekt: Arbetet förväntas bidra till att förbättra EU:s lagstiftning inom djurhälsoområdet på ett sätt som tillvaratar djurhälsan, djurskyddet och folkhälsan, samtidigt som lagstiftningen förenklas och den administrativa bördan för företagare minskar.

Tidsplan: Arbetet har påbörjats inom Jordbruksdepartementet under våren 2007.

41. Framtagande av omsorgsprogram

Syfte: I uppdraget ingår att ta fram djuromsorgsprogram samt former av kontrollorgan, tillika förenklingar och förbättringar av administrativa rutiner vid godkännanden och kontroller.

Beskrivning: Jordbruksverket kommer att få i uppdrag att i samarbete med lantbruks- och hästnäringsföreträdare ta fram djuromsorgsprogram samt diskutera former av kontrollorgan för kontroller kopplade till omsorgsprogrammen. Inom uppdraget kommer även att ingå att undersöka huruvida förenklingar och förbättringar kan göras av administrativa rutiner vid godkännanden och kontroller.

Förväntad effekt: Att ge ett beslutsunderlag för modernisering och utveckling av djurskyddslagstiftning och kontroll. Omsorgsprogrammen bör förutom bra djurvälstånd också ge producenten bättre ekonomi och ökad flexibilitet samt utgöra ett underlag för kommunernas riskbaserade tillsyn, vilket innebär en förenkling och lättnad för företagen.

Tidsplan: 2007.

42. Samordning av kontroller inom livsmedel, foder, djurhälsa, djurskydd m.m.

Syfte: Ökad samordning och harmonisering av kontroller. I Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 882/2004 finns detaljerade regler om kontroll av livsmedel, foder, djurskydd, djurhälsa m.m. Förordningen ställer krav på att de kontrollmyndigheter och kontrollorgan som utför kontroller och beviljar tillstånd i stor utsträckning samordnar och harmoniserar sina kontroller. Flera branschorganisationer har också påtalat att den kommunala kontrollen måste blir mer likvärdig och enhetlig inom landet.

Beskrivning: Utveckla en gemensam metodik på myndighetsnivå för offentlig kontroll m.m. Ytterligare åtgärder för att förbättra samordningen mellan myndigheterna rörande kontrollen i livsmedelskedjan kommer att övervägas inom departementet.

Förväntad effekt: En mer likvärdig kontroll oavsett kontrollområde och var i landet den sker.

Tidsplan: Detta arbete är omfattande och långsiktigt och ska inledas under 2007.

43. Tillstånds- och informationskrav på livsmedels- och foderområdet

Syfte: Undersöka hur olika tillstånds- och informationskrav kan harmoniseras eller samordnas för att undvika att samma uppgifter lämnas till flera myndigheter och att flera tillstånd eller godkännande söks för en och samma verksamhet.

Beskrivning: Uppdrag till berörda centrala myndigheter att göra en genomgång av gällande lagstiftning.

Förväntad effekt: Minskade krav på tillstånd och informationslämnande.

Tidsplan: Inleds hösten 2007.

44. Tredjepartskontroll och certifiering

Syfte: Utredda hur och i vilken utsträckning branschens egen tredjepartskontroll kan användas i den offentliga kontrollen för att undvika dubbla kontroller. Detta ligger i linje med en av riskklassificeringens principer om att en god egenkontroll ska leda till minskad kontrolltid och därmed lägre avgift.

Beskrivning: Frågan om hur fristående kontrollorgans verksamhet och resultat kan användas i den offentliga kontrollen kommer att analyseras och utredas närmare.

Förväntad effekt: Mindre omfattande offentlig kontroll

Tidsplan: Arbetet ska inledas under 2007.

45. Skogs- och miljöredovisning (SMÖR)

Syfte: Att utreda en avveckling av SMÖR. Skogsstyrelsen anser att den kunskap som tillförs genom redovisningen i stor utsträckning redan finns tillgänglig i elektronisk form i Skogsstyrelsens databaser och att SMÖR därför kan avvecklas.

Beskrivning: Skogsstyrelsen kommer att ges i uppdrag att utreda hur kravet på att upprätta SMÖR kan avvecklas.

Förväntad effekt: Om SMÖR avskaffas upphör det enligt Nuteks mätningar det överlägset mest kostsamma kravet rörande skogslagstiftningen, utgörande drygt 60 procent av de totala kostnaderna om ca 385 mkr.

Tidsplan: Uppdrag föreslås under 2007.

46. Gräns för svårföryngrad skog

Syfte: Att utreda en avveckling av gränsen för svårföryngrad skog.

Beskrivning: Skogsstyrelsen kommer att ges i uppdrag att utreda konsekvenserna om en avveckling av gränsen för svårföryngrad skog görs.

Förväntad effekt: Om gränsen för svårföryngrad skog avvecklas kan avverkningsanmälningar göras via Internet och därmed kan en tidsbesparing på 20-40 procent fås.

Tidsplan: Uppdrag föreslås under 2007.

47. Samordning av myndighetskontakter med skogsägare

Syfte: Att underlätta kontakt med myndigheter i frågor som rör skogsbruket.

Beskrivning: Skogsstyrelsen kommer att få i uppdrag att samordna och på ett tydligt och effektivt sätt sprida och informera om andra myndigheters intressen och information som är relevant för skogsbruket.

Förväntad effekt: Tidsbesparing eftersom det blir lättare för skogsägare att hitta rätt kontakt och minskat administrativt krångel.

Tidsplan: Uppdrag föreslås under 2007.

48. Vattenbruk

Syfte: Att se över möjligheten att samordna regelverket som omfattar vattenbruket.

Beskrivning: Ett huvudproblem för vattenbruket är att det är många myndigheter som reglerar verksamheten och att det rör sig om olika lagstiftningar såsom miljö- och livsmedelslagstiftning. Regelverket för vattenbruket är således en fråga för många parter. Samordning sker till viss del men denna kan utvecklas betydligt.

Förväntad effekt: Förbättrade möjligheter för vattenbruksföretagande

Tidsplan: Frågan om samordning kommer att beredas vidare inom departementet under 2007.

4.4.6 Ett urval av åtgärder från myndigheter under Jordbruksdepartementet

Jordbruksverket

49. Systematisk genomgång av regelverk

Syfte: Att systematiskt gå igenom befintliga regelverk för att därigenom identifiera möjliga regelförenklingar.

Beskrivning: Systematisk genomgång av regelverk inom verkets ansvarsområde; föreskrifter som Jordbruksverket beslutat, kopplingen till nationella lagar och förordningar samt EG:s regelverk. De områden som medför den största administrativa bördan kommer att gås igenom först, dvs. rapportering till djurregistret, gårdsstödet, journalföring av djur etc.

Förväntad effekt: Arbetet förväntas bidra till att minska företagens administrativa kostnader.

Tidsplan: Genomgången av befintliga regelverk planeras i huvudsak vara genomförd under 2007.

50. Översyn av den administrativa processen

Syfte: Minska tidsåtgången och därmed minska företagens administrativa kostnader för olika administrativa processer.

Beskrivning: Jordbruksverket planerar ett antal översyner av den administrativa processen, t.ex. Internetansökan för företagsstöd och projektstöd. Blankett med anmälan om företagets årliga produktion av trädgårdsväxter kommer att kunna lämnas via en ifyllningsbar blankett på webben. Enklare hantering av in/utförsel av djur, förenkla eller ta bort registreringsförfarande, ta bort föranmälan och enklare hantering av isolering och karantäner. Registrering av foderföretagare och deras anläggningar. Enklare hantering för foderföretagare genom att de ska kunna registrera sig elektroniskt och kommunerna kunna lägga in sina kontrollresultat elektroniskt m.m. Ifråga om elektronisk stalljournal ska brukaren bara behöva rapportera en gång; samma uppgifter som går till nötkreatursregistret lagras i brukarens stalljournal om han väljer det.

Förväntad effekt: Förenklingarna kommer att minska tidsåtgången för företagarna att fylla i blanketter, ansöka om stöd etc.

Tidsplan: Åtgärderna planeras, i stort, att vara genomförda under 2007.

51. Samrådsorgan för samordnat uppgiftslämnande

Syfte: Öka samarbetet mellan myndigheterna om hur företagen kan lämna samordnad information till myndigheterna.

Beskrivning: Jordbruksverket i samarbete med Livsmedelsverket och Djurskyddsmyndigheten redovisade år 2005 en rapport om samordnat uppgiftslämnande. I rapporten redovisas flera idéer om hur företagen kan lämna samordnad information till myndigheter. Jordbruksverket har för avsikt att arbeta vidare med frågan och kommer att ta initiativ till att ett samrådsorgan för samordnat uppgiftslämnande bildas mellan bl.a. Jordbruksverket, Djurskyddsmyndigheten, Livsmedelsverket, Naturvårdsverket, kommuner och länsstyrelser och lantbruksnäringen. Jordbruksverket kommer att genomföra förstudier när det gäller att skapa en gemensam kundtjänst dit lantbrukarna kan vända sig för att få svar på sina frågor och uppbyggnaden av en gemensam informationsportal för flera myndigheter.

Förväntad effekt: Företagen behöver inte i samma utsträckning vara i kontakt med flera myndigheter rörande ett ärende, dvs. tidsåtgången minskar för företagaren att ansöka om t.ex. tillstånd.

Tidsplan: Jordbruksverket avser att starta upp arbetet under 2007.

52. Förbättrad service och tillgänglighet

Syfte: Att förbättra myndighetens service och tillgänglighet.

Beskrivning: Jordbruksverket planerar ett antal åtgärder som kommer att förbättra servicen och tillgängligheten för företagarna. Myndigheten kommer under första halvåret 2007 att fatta beslut om ett s.k. kundserviceåtagande för att underlätta lantbrukarnas kontakter med berörda organisationer. Av detta åtagande kommer att framgå bl. a. vilka servicekrav verket ska svara upp till, t.ex. handläggningstider för olika frågeställningar, krav riktade till verket, m.m. Därutöver kommer ett flertal andra förenklingar att initieras: Den centrala kundtjänstens tillgänglighet kommer att förbättras ytterligare under 2007. Fortsätta utveckla myndigheten mot 24-timmarsmyndighet. Övergång från ansökan till anmälan för olika ärenden. En översyn av myndighetens hemsida där det blir lättare för olika målgrupper att finna rätt information. Gemensam Internetportal för olika kundgrupper kommer att utvecklas, där den första kundgruppen som kommer att tillgodoses blir jordbrukarna. Översyn av myndighetens informations- och ansökningsmaterial.

Förväntad effekt: De olika åtgärderna innebär enklare och snabbare myndighetskontakt för företagarna.

Tidsplan: Åtgärderna kommer att fortgå kontinuerligt t.o.m. 2010. Arbetet kommer att påbörjas under 2007.

Djurskyddsmyndigheten och Jordbruksverket

53. Översyn av systemet med förprovning av stallbyggnader

Syfte: I uppdraget ingår att analysera vad som bör omfattas vid en förprovning samt att utreda hur systemet med förprovning kan förenklas.

Beskrivning: Regeringen har gett Djurskyddsmyndigheten och Jordbruksverket i uppdrag att göra en översyn av systemet med förprovning av stallbyggnader från djurskydds- och djurhälsosynpunkt.

Förväntad effekt: En förenkling av förprovningen skulle t.ex. kunna innebära en snabbare och billigare förprovning vid om- och nybyggnation av stall.

Tidsplan: Uppdraget ska redovisas senast den 30 juni 2008.

54. Ett djurskyddskontrollregister

Syfte: Att förenkla dagens system där primärproducenter lämnar samma uppgifter till flera olika myndigheter

Beskrivning: Djurskyddsmyndigheten och Jordbruksverket har ett gemensamt uppdrag att utforma ett djurskyddskontrollregister.

Förväntad effekt: Ett samordnat centralt register för primärproducenter skulle minska företagens kostnader och administration för att lämna nödvändiga uppgifter. Samtidigt leder det till en effektiv samordning och utnyttjande av uppgifterna för såväl myndigheter som företag.

Tidsplan: Uppdraget redovisas den 31 maj 2007.

Djurskyddsmyndigheten

55. Datorbaserade kontroller med checklistor

Syfte: Arbete syftar till att, med ett bibehållet eller förbättrat djurskydd, göra djurskyddskontrollerna mer likvärdiga över landet och att dessa ska utföras efter en riskbedömning.

Beskrivning: Regeringen har gett Djurskyddsmyndigheten i uppdrag att se över möjligheterna till att introducera datorbaserade kontroller med checklistor inom djurskyddsområdet. Djurskyddsmyndigheten ska också inleda en dialog med branschen för att se över hur näringens egenkontrollprogram behöver utvecklas för att kunna användas i djurskyddskontrollen.

Förväntad effekt: Med likvärdiga och riskbaserade kontroller moderniseras och utvecklas djurskyddet tillika stärks rättsäkerheten.

Tidsplan: Uppdraget ska redovisas senast den 15 december 2008.

Livsmedelsverket

56. Bred översyn av regelverket

Syfte: I möjligaste mån upphäva alternativt förenkla egna föreskrifter och se över språket i föreskrifterna, att se vilka möjligheter det finns att undanta små och medelstora företag från tillämpningen av olika rättsakter samt att lyfta fram områden för förenkling på EU-nivå.

Beskrivning: Översyn av regelverk, dels egna föreskrifter som ännu inte varit föremål för genomgång och dels EG-förordningar.

Förväntad effekt: Ett enklare och mer överskådligt regelverk.

Tidsplan: En plan för genomgången av EU-regler ska vara framtagen till oktober 2007. Genomgången av möjliga undantag för små och medelstora företag kommer att pågå fortlöpande fram till 2010. En plan för det fortsatta arbetet ska vara upprättad till oktober 2007.

Fiskeriverket

57. Översyn av kontrollföreskrifter

Syfte: Fiskeriverket har påbörjat arbetet med förenkling av verkets kontrollföreskrifter (FIFS 2004:25) om resurstillträde och kontroll på fiskets område.

Beskrivning: Översyn av kontrollföreskrifter.

Förväntad effekt: Åtgärden bedöms väsentligt minska företagarnas nedlagda tid på att fylla i blanketter etc.

Tidsplan: Det går inte att närmare specificera när arbetet ska vara slutfört då EU-förordningar styr frågan.

58. Förenkling av EU:s strukturstöd

Syfte: Att se över, förenkla och förbättra hanteringen av EU-stöd.

Beskrivning: Processkartläggning av hanteringen av EU:s strukturstöd

Förväntad effekt: En förbättring och utveckling av erfarenheterna i ansökningsförfarandet för strukturprogrammet 2000-2006, Fonden för Fiskets Utveckling (FFU)

som upplevdes krångligt och tidsödande samtidigt som fiskarna ansåg att de själva hade otillräcklig kunskap om tillgänglig hjälp.

Tidsplan: Arbetet kommer att påbörjas den 1 mars 2007. Översynen kommer att vara klar senast den 31 december 2007.

59. Elektronisk rapportering

Syfte: Att förenkla rutiner och tjänster för yrkesfiskare i samband med loggboks-föring.

Beskrivning: Införa elektronisk rapportering av kustfiskejournal och elektronisk loggbok.

Förväntad effekt: Den elektroniska kustfiskejournalen bedöms minska bördan för fiskaren dels genom att många uppgifter finns förprogrammerade och därför inte behöver anges, dels för att hela brevhanteringen upphör. När alla loggbokspliktiga fartyg (564 st.) går över till e-loggbok beräknas den totala besparingen för näringen bli cirka 300 000 kr vilket är knappt tre procent av de angivna loggbokskostnaderna.

Tidsplan: Fiskeriverket har påbörjat och kommer att påbörja en rad aktiviteter under 2007.

Skogsstyrelsen

60. En ny portal

Syfte: Att förenkla rutiner och göra information och tjänster tillgängliga på Internet för skogsägare och företag inom sektorn. Bland annat ska det gå att göra avverknings-anmälningar och det ska finnas en karttjänst för information om godkända frökällor.

Beskrivning: Skapa en portal som samlar tjänsterna på Skogsstyrelsens webb.

Förväntad effekt: Tidsbesparing, minskade administrativa kostnader och ökad tillgänglighet för medborgare och företagare.

Tidsplan: Uppbyggnaden av portalen beräknas vara genomförd 31 december 2008.

61. Webbtjänster inom området skogsodlingsmaterial

Syfte: Förenkla ansökan och ärendehantering för exempelvis stambrev, godkännande av frökälla samt in- och utförsel av skogsodlingsmaterial.

Beskrivning: Webbtjänster inom området skogsodlingsmaterial

Förväntad effekt: Tidsbesparing för såväl näringsidkare som myndighet samt hög tillgänglighet till aktuell information

Tidsplan: Redan under våren 2007 kommer ett nytt förenklat webbaserat förfarande att testas. Övriga tjänster beräknas bli klara första halvåret 2008.

4.5 Socialdepartementets och dess myndigheters arbetsplan

4.5.1 En beskrivning av departementets ansvarsområde

Inom Socialdepartementets ansvarsområde finns bestämmelser om bl.a. hälso- och sjukvård, läkemedel, alkohol, tobak, narkotika, hälsofarliga varor, socialförsäkringar och socialtjänst. De myndigheter under Socialdepartementet som har rätt att besluta

om föreskrifter inom sina verksamhetsområden är Försäkringskassan, Läkemedelsverket, Socialstyrelsen och Statens folkhälsoinstitut.

Exempel på lagar inom Socialdepartementets område som innehåller administrativa regler för företag är läkemedelslagen (1992:859), lagen (1993:584) om medicintekniska produkter, tandvårdslagen (1985:125), alkohollagen (1994:1738), tobakslagen (1993:581) och lagen (1962:381) om allmän försäkring. Till dessa finns i varierande omfattning föreskrifter och i vissa fall allmänna råd från respektive myndigheter.

Regleringen på områdena rörande läkemedel, medicinteknik och kosmetika är till stora delar harmoniserade och regleras av EG-rätt. Övriga sakområden inom departementets ansvarsområde styrs till mindre delar av EG-rätt och består till största delen av nationella regler.

De områden som näringslivsorganisationer har framfört flest synpunkter på är bl.a. sjukförsäkringsregler, alkohollagen och administrationen av förmåner för äldre inom tandvården. I Företagarnas skrivelse med förslag till regelförenklningar angavs sjukförsäkringsreglerna som nummer sex på en lista över de tio mest irriterande reglerna som företagen vill ha bort.

4.5.2 Mätningar av de administrativa kostnaderna

Nuteks mätning *Näringslivets administrativa kostnader på arbetsrättsområdet* (R 2006:03) berör till vissa delar Socialdepartementets ansvarsområde. I den mätningen fanns inte någon av departementets författningar med bland varken de mest kostnadskrävande eller de mest tidskrävande författningarna. Bland ett av de viktigaste förenklingsförslagen som framkom i mätningen är bl.a. förslaget att tiden innan rehabiliteringsutredningar ska lämnas in som anges i lagen (1962:381) om allmän försäkring bör förlängas för att underlätta ifyllandet. Den administrativa kostnaden för 22 kap. i lagen om allmän försäkring uppskattades av Nutek i mätningen till ca 2 mkr. Kostnaden för lagen (1991:1047) om sjuklön uppskattades till ca 23 mkr och kostnaden för förordningen (2003:426) om rehabiliteringsutredning uppskattades till ca 19 mkr.

Bland de mest kostsamma informationskraven hamnade 3 § i förordningen (2003:426) om rehabiliteringsutredning, vilken är en tillämpningsföreskrift till 22 kap. lagen om allmän försäkring, på en femte plats och beräkna sjuklön (ca 13 mkr) samt anmäla sjukdomsfall till Försäkringskassan (ca 10 tkr) på sjunde respektive åttonde plats.

Beträffande lagen om sjuklön framfördes i mätningen ett regelförenklingsförslag avseende att företag som har anställda med högriskskydd enligt 16 § lagen om sjuklön upplever det som tidskrävande och omständligt att räkna ut och fylla i uppgifter om sjuklöneperioder och kostnader som Försäkringskassans blankett kräver. De föreslår att de istället borde kunna skicka in utdrag ur tidsredovisningssystem alternativt kopior på lönebesked till Försäkringskassan. Hur mycket tid detta skulle spara har de intervjuade företagen inte kunnat kvantifiera.

Beträffande förordningen om rehabiliteringsutredning framfördes som regelförenklingsförslag att tiden inom vilken utredningen ska skickas till Försäkrings-

kassan, enligt nuvarande bestämmelse åtta veckor från anmälan om sjukdomsfallet, borde förlängas för att arbetsgivaren ska få möjlighet att skaffa sig bättre kunskap om vilka rehabiliteringsåtgärder som kan komma att krävas samt vem som ska ansvara för dem. Flera av företagen menade att de aldrig fått någon återkoppling från Försäkringskassan på rehabiliteringsutredningar som de skickat in, vilket gör att den tid som de lagt ner på att upprätta rehabiliteringsutredningen känns mindre meningsfull.

Nutek kommer under år 2007 att mäta de administrativa kostnaderna på området hälso- och sjukvård (inklusive bl.a. läkemedel, socialtjänst-, alkohol- och tobakslagstiftningen). Departementet har löpande kontakt med Nutek i det mätarbetet. Resultaten av mätningarna kommer att presenteras i slutet av året.

4.5.3 Inriktning och arten av regelförenklingsarbetet

Ansvar för lagar och förordningar är fördelat på ett antal sakenheter inom departementet. Dessa sakenheter är socialförsäkringsenheten, enheten för hälso- och sjukvård, enheten för sociala tjänster och enheten för folkhälsa. Sakenheterna har självständigt ansvarat för arbetet med regelförenkling inom sina områden men arbetet i departementet samordnas av departementets juridiska kansli.

Myndigheter under Socialdepartementet som inkommit med underlag till regeringens handlingsplan är Försäkringskassan, Läkemedelsverket, Socialstyrelsen och Statens folkhälsoinstitut.

Departementet avser att under år 2007 göra en inventering inom respektive sakområde av vilka åtgärder som kan bidra till att uppnå målet att minska företagens administrativa kostnader med 25 procent till hösten 2010. Förhoppningen är att Nuteks planerade mätningar under 2007 av hälso- och sjukvårdsområdet kommer att kunna bidra till att departementet får bättre underlag för att identifiera hur departementet kan bidra till att 25-procentsmålet ska kunna uppnås. Departementets kartläggning avses presenteras i redovisningen till Näringsdepartementet den 19 november 2007.

Socialdepartementet kommer också att i större utsträckning än tidigare beakta regelförenklingsperspektivet i det löpande arbetet. Det kommer att ske genom att departementet i ökad omfattning inhämtar synpunkter från berörda företag vid utarbetande av propositioner, departementspromemorior och andra författningsförslag genom att bland annat se över remisslistor och delningslistor. Avsikten är att det ska medföra att möjligheter till regelförenklningar bättre kan identifieras när nya författningsförslag tas fram. Detta anses vara en viktig del i arbetet med att nå 25-procentsmålet.

Departementet kommer under år 2007 att genomföra en kartläggning av de tillståndskrav som finns i författningar inom departementets ansvarsområde och överväga om några av dessa skulle kunna ersättas av ett anmälningsförfarande. På exempelvis tobaksområdet förekommer inga tillståndskrav.

4.5.4 Samråd med näringslivet

Socialdepartementet sände i februari 2007 ut ett brev till näringslivet och berörda organisationer med en inbjudan att inkomma med förslag till regelförenklingar i författningar inom Socialdepartementets ansvarsområde. Synpunkter inkom till departementet i april 2007. Det har inte varit möjligt att ta ställning till de förslag som inkommit på den korta tid som återstått inför redovisningen av denna första arbetsplan. De förslag till regelförenklingar som inkommit till departementet kommer att gås igenom och kommer i den utsträckning det är möjligt, att beaktas i departementets och myndigheternas arbete med underlag till regeringens handlingsplan för regelförenkling som kommer att redovisas till Näringsdepartementet den 19 november 2007. Eventuella förslag som inte har direkt anknytning till företagens administrativa kostnader kommer att övervägas inom departementet även om de inte redovisas inom ramen för regelförenklingsarbetet. Departementet kommer att ge en skriftlig återkoppling på samtliga inlämnade förslag. Ambitionen är att detta ska ske före sommaren 2007.

Vissa näringslivsorganisationer har tidigare påtalat behovet av regelförenklingar i författningar som departementet ansvarar för. Sveriges Hotell- och Restaurangföretagare har vid flera tillfällen påtalat behovet av en översyn av alkohollagstiftningen som de anser bör moderniseras. Sveriges Privattandläkarförening har fortlöpande påtalat olika regler inom tandvårdsområdet som de anser bör kunna förbättras och förenklas. Det gäller bl.a. administrationen kring förmånerna för personer som är 65 år eller äldre. Dessa synpunkter har beaktats av departementet. Direktiv till en översyn av alkohollagen bereds för närvarande inom Regeringskansliet och arbetet med en tandvårdsreform som bl.a. kommer att innebära förenklad administration pågår inom departementet och är planerad att träda i kraft 2008.

Försäkringskassan har ett kundråd som erbjuder möjligheter till samråd med näringslivet. Kundrådet utgörs av representanter för Svenskt Näringsliv, Arbetsgivarverket, Företagarna samt Sveriges Kommuner och Landsting. Inom ramen för Försäkringskassans program med aktiviteter som är baserat på en verksamhetsstrategi kommer referens- och arbetsgrupper med kunder och partners att skapas. Syftet är att involvera kunder och partners i arbetet med att utforma och testa lösningar.

Läkemedelsverket har inhämtat synpunkter och förslag till regelförenklingar från åtta branschorganisationer som verkar inom Läkemedelsverkets tillsynsområde samt från Apoteket AB.

4.5.5 Ett urval av åtgärder från Socialdepartementet

62. Avskaffande av arbetsgivares skyldighet att utföra rehabiliteringsutredningar

Syfte: Att förtydliga ansvarsfördelningen och effektivisera insatserna för den enskilde. Företagens administrativa kostnader förmodas även minska.

Beskrivning: Regeringen har föreslagit att arbetsgivarnas skyldighet att genomföra rehabiliteringsutredningar i enlighet med 22 kap. 3 § lagen om allmän försäkring ska avskaffas (prop. 2006/07:59).

Förväntad effekt: Genom att arbetsgivarnas skyldighet att genomföra rehabiliteringsutredningar avskaffas och ansvaret för att behovet av rehabilitering snarast klarläggs

samlas hos Försäkringskassan ökar förutsättningarna för att mer effektiva rehabiliteringsåtgärder vidtas och att sjukskrivningarna därmed kan kortas. Det medför också att företagens kostnader för att upprätta rehabiliteringsutredningar försvinner. Enligt Nuteks beräkningar av näringslivets kostnader på arbetsrättsområdet innebär rehabiliteringsutredningarna en administrativ kostnad för företagen om cirka 19,5 mkr om året. Om arbetsgivarnas skyldighet att genomföra rehabiliteringsutredningar avskaffas bör företagens administrativa kostnader således minska med en summa i samma storleksordning. Arbetsgivaren ska dock även fortsättningsvis lämna erforderliga upplysningar för att den försäkrades rehabiliteringsbehov snarast ska kunna kartläggas av Försäkringskassan.

Tidsplan: Ändringen i lagen om allmän försäkring föreslås träda i kraft den 1 juli 2007.

63. Förslag till utökade möjligheter för arbetsgivare att begära läkarintyg från arbetstagare i samband med sjukfrånvaro

Syfte: Att ge arbetsgivare bättre förutsättningar att uppmärksamma anställdas frånvaro och kontrollera bakomliggande faktorer.

Beskrivning: I en promemoria som har remitterats under våren 2007 (S2007/2145/SF) föreslås att alla arbetsgivare ska få möjlighet att, i särskilda fall och direkt till arbetstagaren, begära att denne styrker sin nedsättning av arbetsförmåga redan innan den sjunde kalenderdagen efter dagen för sjukanmälan. Detta förslag innebär en ändring av 2 § samt införande av en ny paragraf, 10 a §, i lagen om sjuklön.

Förväntad effekt: Enligt nuvarande regler är arbetstagare skyldiga att inkomma med läkarintyg från och med den sjunde kalenderdagen räknat från den dag då arbetstagaren sjukanmäldes. Flera arbetsgivare har dock möjlighet att, i särskilda fall, begära läkarintyg tidigare än så, antingen genom stöd av kollektivavtal eller genom utredning och föreläggande från Försäkringskassan. Genom den föreslagna ändringen torde företagens administrativa kostnader reduceras eftersom kravet på stöd i kollektivavtal, alternativt kontakter med Försäkringskassan och väntan på beslut om läkarintygsföreläggande, tas bort. Denna bestämmelse i lagen om sjuklön har inte mätts av Nutek. Det finns därför inte underlag för att kvantifiera vad den förväntade minskningen av företagens administrativa kostnader kan uppgå till.

Tidsplan: De nya reglerna föreslås träda i kraft den 1 januari 2008.

64. Tandvård

Syfte: Förutom en mängd andra aspekter som beaktas i tandvårdsreformen är en del av syftet bl.a. att förenkla de administrativa reglerna kring tandvårdsförmånerna som hanteras av företagen.

Beskrivning: Den tandvårdsreform som regeringen avser att genomföra under 2008 kommer bl.a. att innebära förenklingar i de administrativa reglerna kring tandvårdsförmånerna. Generellt upplevs tandvårdssystemet som krångligt av många vårdgivare och patienter, bl.a. då det inrymmer en rad olika stödformer som administreras på olika sätt. Speciellt administrationen kring förmånerna för personer som är 65 år eller äldre är krånglig med obligatoriska förhandsprövningar, långa handläggningstider och krav på kompletteringar av ansökningar.

Förväntad effekt: Utredningen om ett nytt tandvårdsstöd för vuxna (tandvårdsutredningen) har i sitt slutbetänkande *Friskare tänder – till rimliga kostnader* (SOU 2007:19) lagt fram förslag till en ny lag och en ny förordning om statligt tandvårds-

stöd samt ett stort antal andra författningsändringar. Förslagen innebär bl.a. att vårdgivarna ska lämna ett antal uppgifter till Försäkringskassan för att ersättning ska utbetalas och för att tandvården ska kunna följas upp. Uppgifterna ska dock lämnas i ett samlat system och till en myndighet, vilket är viktigt för att minska de administrativa kostnaderna för vårdgivarna. Uppgifterna föreslås lämnas elektroniskt. Förhandsprövning ska i framtiden endast ske i undantagsfall, vilket innebär en väsentlig förenkling. Ett mer användarvänligt IT-system ska utvecklas.

Tidsplan: Slutbetänkandet remissbehandlas under våren 2007 och tandvårdsreformen föreslås genomföras under 2008.

65. Förenklad tillståndshantering och tillsynsverksamhet inom alkoholområdet

Syfte: Förenkla tillståndshanteringen och tillsynsverksamheten inom alkoholområdet.

Beskrivning: Alkohollagen innehåller krav på tillstånd bl.a. för tillverkning av sprit och alkoholdrycker samt för inköp av alkoholdrycker för bl.a. tekniska ändamål. Tillstånds- och tillsynsmyndighet är Statens folkhälsoinstitut. En departementspromemoria är under beredning i vilken, i enlighet med förslag från bl.a. Statens folkhälsoinstitut och Läkemedelsverket, förutsättningarna övervägs för att samordna tillstånds- och tillsynsuppgifterna med den skatterättsliga regleringen på området. Rätten till tillverkning respektive inköp föreslås knytas till den skatterättsliga regleringen enligt lagen (1994:1564) om alkoholskatt.

Förväntad effekt: En sådan samordning skulle medföra att näringsidkarna bara behöver ha kontakt med en myndighet (Skatteverket) i stället för som idag med såväl Statens folkhälsoinstitut som Skatteverket och, i vissa fall, Läkemedelsverket. Förändringen skulle också medföra att vissa avgifter för tillståndsprövning och tillsyn kan tas bort. Förändringen skulle således medföra att det blev ett enklare, snabbare och billigare förfarande för företagen, eftersom de inte behöver kommunicera med flera myndigheter i samma ärende och vissa avgifter tas bort.

Tidsplan: Departementspromemorian torde kunna skickas ut på remiss under våren 2008.

66. Översyn av alkohollagen

Syfte: Förenkla regleringen i alkohollagen både språkligt och innehållsmässigt.

Beskrivning: Utredningsdirektiv avseende en översyn av alkohollagen är under beredning inom Regeringskansliet. Behovet av en översyn av alkohollagen har påtalats av bl.a. Sveriges Hotell- och Restaurangföretagare och av företrädare för länsstyrelser och kommuner. I samband med en övergripande översyn av alkohollagen föreslås att utredaren ska överväga och lämna förslag på regelförenklingar som kan göras inom ramen för alkohollagen och som syftar till att minska de administrativa kostnaderna för näringsidkare. Vad gäller utredningsuppdraget i övrigt ska utredaren, enligt förslaget, bl.a. göra en systematisk, språklig och redaktionell genomgång av alkohollagen.

Förväntad effekt: En mer lättförståelig lagstiftning torde medföra att reglerna blir enklare att tillämpa för de näringsidkare som berörs av den.

Tidsplan: Utredning beräknas börja kunna arbeta under hösten 2007.

4.5.6 Ett urval av åtgärder från myndigheter under Socialdepartementet

Statens folkhälsoinstitut

67. Enklare rapportering av tillstånd enligt alkohollagen

Syfte: Genom det inom myndigheten redan initierade utvecklingsarbetet av det nya centrala registret/IT-stödet förenklas arbetet för företagarna, kommunerna och också för myndigheten. Allmänheten får enklare tillgång till offentliga uppgifter.

Beskrivning: Statens folkhälsoinstitut ska föra ett centralt register över alla tillstånd som beviljats enligt alkohollagen och ansvarar för att sammanställa statistik på området. Statens folkhälsoinstitut kommer bl.a. att se över inrapportering av statistikuppgifter från partihandlare/tillverkare samt från restaurangföretag. De senare rapporterar idag en gång per år på blanketter som postas via kommunerna till institutet. Partihandlare/tillverkare rapporterar idag till institutet en respektive två gånger per år beroende på vilket tillstånd de har. En genomgång för att förenkla inrapporteringen för företagarna kommer att göras genom att myndigheten både ser över vilka uppgifter som ska lämnas samt hur blanketter och anvisningar kan förenklas. Dessutom bör företagarna ges en valmöjlighet till att även kunna rapportera statistikrapporter elektroniskt och att kunna ta del av sina egna inrapporterade uppgifter tidigare år etc.

Förväntad effekt: Om företagens inrapportering förenklas, samtidigt som det införs en möjlighet till elektronisk rapportering och företag dessutom kan ta del av sina tidigare inrapporterade uppgifter bör det innebära en kraftig minskning av företagens administrativa kostnader inom detta område.

Tidsplan: Redan påbörjat.

68. Genomgång av befintliga ansöknings- och anmälningsblanketter

Syfte: Att göra ansöknings- och anmälningsblanketter enklare och att förbättra användarvänligheten.

Beskrivning: Statens folkhälsoinstitut avser att göra en genomgång av befintliga ansöknings- och anmälningsblanketter och förenkla dem.

Förväntad effekt: Minskade administrativa kostnader för företagen.

Tidsplan: Redan påbörjat.

69. Handbok för tobakslagen

Syfte: Att samla all relevant information om tobakslagen på ett ställe och på ett användarvänligt sätt i en handbok anpassad till företagare.

Beskrivning: Statens folkhälsoinstitut kommer att publicera en webbaserad handbok om tobakslagen. Denna handbok kommer att bli en så kallad lots som gör det enklare för företagare att söka myndighetsinformation. Handboken kommer förutom att redogöra för olika frågor och lagstiftning även att lotsa vidare till t.ex. Arbetsmiljöverket eller Konsumentverket i de fall då det är de myndigheterna som handlägger just den specifika frågan som efterfrågas. Den webbaserade handboken *Tobakslagen* kommer även att ge ökad tillgänglighet för företagen eftersom det kommer att gå enklare att söka efter information under respektive paragraf i tobakslagen.

Förväntad effekt: Företagens administrativa kostnader för att ta reda på vilka regler som gäller och vilken myndighet de ska vända sig till i olika frågor minskar när all information finns samlad på ett ställe.

Tidsplan: Handboken kommer att publiceras under 2007.

Försäkringskassan

70. Färre och förenklade blanketter

Syfte: Att förenkla uppgiftslämnandet för företag till Försäkringskassan.

Beskrivning: Försäkringskassan har cirka 70 blanketter som riktar sig till företag. Blanketterna avser ersättningar som företag kan söka och uppgifter som företag ska lämna till Försäkringskassan i olika situationer.

Förväntad effekt: Minskade administrativa kostnader för företagen när det blir enklare att förstå vilka uppgifter som efterfrågas och i vissa fall möjligen färre uppgifter som behöver lämnas.

Tidsplan: Påbörjat under år 2006 och fortsätter under 2007. Den blankett med vilken arbetsgivare kan ansöka om högriskskydd enligt 16 § lagen om sjuklön, har i Nuteks mätning¹⁷ påtalats som extra tidskrävande att hantera. En översyn av denna blankett har redan påbörjats.

71. Minskat uppgiftslämnande för företagen

Syfte: Minska uppgiftslämnandet för företagen.

Beskrivning: I budgetpropositionen för år 2007 aviserade regeringen en övergång till ett system där en individs historiska inkomst ska användas för att fastställa ersättningar inom socialförsäkringen. Försäkringskassan arbetar för närvarande med att ta fram en modell för automatberedning av sådana ärenden. I försäkringsärenden där en individs inkomst behöver fastställas måste Försäkringskassan idag ofta hämta uppgifter från arbetsgivaren. Försäkringskassan undersöker därför nu möjligheterna att använda uppgifter i Skatteverkets register vid fastställandet av en individs inkomst.

Förväntad effekt: Försäkringskassan arbetar som tidigare nämnts med att ta fram en modell som ger förutsättningar för att ärenden ska kunna automatberedas. Modellen förväntas minska företagens administrativa kostnader då den minskar Försäkringskassans behov av att hämta information från kunder och arbetsgivare. I övrigt kan förväntade effekter förutspås först när modellen är färdigutvecklad. En grundläggande förutsättning för att modellen därefter ska kunna användas är dock att omfattande regeländringar genomförs i försäkringssystemen.

Tidsplan: Försäkringskassans arbete med att ta fram en administrativ modell för att inhämta inkomstuppgifter direkt från Skatteverket pågår.

72. Genomlysning av implementering av EG-rätt

Syfte: Identifiera EG-rättsliga regler som skulle kunna förenklas.

Beskrivning: Försäkringskassan avser att ta fram en plan för genomgång och analys av EG-reglerna inom sitt ansvarsområde.

Förväntade effekter: Enklare tillämpning av regelverket för företagen och därmed mindre administrativa kostnader eller andra förenklningar.

Tidsplan: Planen presenteras i rapporteringen den 19 oktober 2007.

¹⁷ R 2006:03 Näringslivets administrativa kostnader på arbetsrättsområdet.

Läkemedelsverket

73. Effektivare ärendehantering

Syfte: Målsättningen är att alla administrativa rutiner som kan automatiseras ska automatiseras.

Beskrivning: Läkemedelsverket inför ett elektroniskt arbetssätt med elektronisk ärendehantering. Detta omfattar hela handläggningsprocessen från upprättande av handling, mottagning, förvaring, bearbetning, beslut och arkivering. I den elektroniska processen möjliggörs också extern kommunikation. Bl.a. möjliggörs hantering av fakturor elektroniskt.

Förväntad effekt: Möjlighet till minskade administrativa kostnader för företagen när kontakterna med myndigheten förenklas genom att möjlighet ges att lämna uppgifter elektroniskt och alla handlingar relaterade till ett ärende finns samlade elektroniskt.

Tidsplan: Påbörjas hösten 2007 och kommer att implementeras under 2008 och helt färdigställas under 2009.

74. Genomlysning av implementering av EG-rätt

Syfte: Identifiera EG-rättsliga regler som skulle kunna förenklas.

Beskrivning: Läkemedelsverket avser att göra en genomlysning av EG-regelverket inom sitt ansvarsområde.

Förväntade effekter: Enklare tillämpning av regelverket för företagen och därmed mindre administrativa eller andra kostnader.

Tidsplan: Genomgången presenteras i rapporteringen den 19 oktober 2007.

4.6 Miljödepartementets och dess myndigheters arbetsplan

4.6.1 En beskrivning av departementets ansvarsområde

Miljödepartementet arbetar för att säkra en hållbar utveckling. Regelförenklingsarbetet på departementets ansvarsområde rör i huvudsak två områden: miljöområdet och plan- och byggområdet.

På *miljöområdet* är de centrala regelverken miljöbalken (1998:808), lagen (1998:812) med särskilda bestämmelser om vattenverksamhet, förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd, förordningen (1998:900) om tillsyn enligt miljöbalken, förordningen (1998:901) om verksamhetsutövarers egenkontroll, förordningen (1998:905) om miljökonsekvensbeskrivningar, förordningen (1998:940) om avgifter för prövning och tillsyn enligt miljöbalken, förordningen (1998:950) om miljöstraffsavgifter, förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m., förordningen (1998:1388) om vattenverksamhet m.m. och avfallsförordningen (2001:1063). I stort sett alla svenska företag påverkas av miljöbalken och de regler som utfärdats med stöd av den.

En mycket stor del av det regelverk som departementet ansvarar för på miljöområdet relaterar till genomförandet av olika EG-rättsakter.

De största administrativa kostnaderna uppstår främst i samband med miljöfarlig verksamhet. Miljödepartementet har därför prioriterat frågor med anknytning till miljöfarlig verksamhet i sitt regelförenklingsarbete på miljöområdet.

Miljödepartementet ansvarar också bl.a. för frågor om *fysisk planering och byggande*. De centrala regelverken på detta område är plan- och bygglagen (1987:10), PBL, samt lagen (1994:847) om tekniska egenskapskrav på byggnadsverk, m.m. och förordningen (1994:1215) om tekniska egenskapskrav på byggnadsverk, m.m.

De företag som omfattas av dessa regleringar är framför allt byggherrar, byggtreprenörer, tillverkare av byggmaterial, fastighetsägare, konsulter och arkitektföretag.

4.6.2 Mätningar av de administrativa kostnaderna

Nutek har genomfört en mätning av det svenska näringslivets administrativa kostnader på *miljöområdet*. Alla ingående regelverk sorterar inte under Miljödepartementet utan även under andra departement. Resultaten av dessa mätningar har publicerats i rapporten *Näringslivets administrativa kostnader på miljöområdet*, R 2006:01. Totalt behandlas i rapporten två EG-förordningar samt 66 olika lagar eller förordningar, varav 55 stycken faller inom Miljödepartementets ansvarsområde. Rapporten behandlar också 98 olika myndighetsföreskrifter och allmänna råd, varav 84 stycken tillhör myndigheter under Miljödepartementet, främst inom Statens strålskyddsinstitut och Naturvårdsverkets ansvarsområden.

Den totala administrativa kostnaden för svenskt näringsliv på miljöområdet har av Nutek uppskattats till drygt 3,6 mdkr per år. Som tidigare nämnts uppstår enligt Nuteks mätningar de största administrativa kostnaderna inom miljöområdet främst i samband med miljöfarlig verksamhet, särskilt tillståndsansökan för miljöfarlig verksamhet, som numera innefattar även täktverksamhet, samt anmälan av miljöfarlig verksamhet. Även ansökan om tillstånd till vattenverksamhet anförs vara kostsamt för företagen. De nämnda verksamheterna finns därför med i Nuteks uppräknings av de tio mest kostsamma kraven inom miljöområdet för svenskt näringsliv. Utöver detta är kraven på egenkontroll en stor kostnad för företagen. Ansökan om att driva eller ändra miljöfarlig verksamhet och ansökan om att bedriva täktverksamhet finns även med i Nuteks uppräknings av de tio mest tidskrävande kraven för det enskilda företaget.

Viktiga lagändringar i miljöbalken har trätt i kraft den 1 augusti 2005 avseende bl.a. en sammanhållen samrådsprocess, innehållet i miljökonsekvensbeskrivningar, länsstyrelsens roll vid framtagande av miljökonsekvensbeskrivningar, ändring av tillstånd till miljöfarlig verksamhet, täkter, regeringens tillåtlighetsprövning samt anmälningsplikt för mindre vattenverksamheter. De genomförda effektiviseringarna har ännu inte fått full effekt men kommer att finnas med i uppdateringen av Nuteks mätning som sker innevarande år.

Nutek har vidare genomfört en mätning av det svenska näringslivets administrativa kostnader på *bygg- och fastighetsområdet*. Resultaten av dessa mätningar har publicerats i rapporten *Administrativa kostnader på bygg- och fastighetsområdet*, R 2007:02. Utöver de författningar som Miljödepartementet ansvarar för omfattar denna rapport även fastighetsrelaterade regelverk inom flera andra departements

ansvarsområden. Totalt behandlas i rapporten 49 olika lagar eller förordningar, varav 16 stycken faller inom Miljödepartementets ansvarsområde. Rapporten behandlar också 23 olika myndighetsföreskrifter, främst inom Boverkets ansvarsområde.

Näringslivets totala administrativa kostnader på det bygg- och fastighetsrättsliga området uppgår till drygt 7 mdkr per år. Nästan hela denna kostnad hänför sig till de tio mest kostsamma kraven som företagen måste uppfylla inom området. I rapporten redovisas även de tio mest tidskrävande kraven vilka i allt väsentligt överensstämmer med redovisningen av de kostsamma kraven. Ca 80 procent av dessa krav hänför sig till Boverkets föreskrifter.

Av rapporten framgår vidare att de allra flesta av de mest kostsamma och tidskrävande kraven inte uppfattas av företagen som betungande utan istället som en naturlig del av en arbetsprocess. Exempel på sådana krav är krav på geotekniska utredningar, monterings- och svetsplaner för stålkonstruktioner och dokumentation av resultat från utförda kontroller av bärande konstruktioner. Den administration kraven medför är enligt företagen nödvändig för att säkra kvaliteten och säkerheten i de byggnadsverk som uppförs och den skulle utföras även om den inte vore reglerad i författningar eller föreskrifter. Reglerna bör därför, enligt företagen, behållas som de är, utan särskilda förenklingar.

Ett exempel på arbete som upplevs som betungande, och som finns medtaget som ett av de mest tids- och kostnadskrävande kraven, avser arbete för att påverka kommunernas detaljplanering. Det finns dock inga författningar eller föreskrifter som innehåller krav på att detta arbete måste utföras. Arbetet utförs främst av ett mindre antal stora företag när dessa vill bygga inom ett område som saknar detaljplan eller där en befintlig detaljplan måste ändras. I detta sammanhang har de företag som berörs fört fram bland annat att detaljplaneprocessen borde stramas åt och överklaganderätten gällande detaljplaner, men även bygglov, borde begränsas. Ett annat exempel i Nuteks rapport på krav som upplevs som betungande kommer av den genom EG-direktiv reglerade processen avseende CE-märkning av byggprodukter. Då regelverket anses som svårgenomträngligt önskar företagen vägledning av Boverket och Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll (SWEDAC).

Av bl.a. Nuteks rapport framgår att problemen ibland förorsakas av regelverkets tillämpning. Detta förhållande har också tagits upp av regeringen i budgetpropositionen för 2007 (2006/07:1). I propositionen anges att behovet av kompetens- och metodutveckling för att komma till rätta med bristerna är stort. Erfarenheter från Stockholms stad visar också att ett förändrat arbetssätt under befintlig lagstiftning kan leda till förkortade handläggningstider.

4.6.3 Inriktning och arten av regelförenklingsarbetet

I Miljödepartementets arbete med regeländringar ingår som en naturlig del att beakta och ta hänsyn till konsekvenser för företag med anledning av administrativa krav och kostnader. Inom departementet finns särskilt utsedda ansvariga för regelförenklingsarbetet.

Departementets regelförenklingsarbete inom området för miljöfrågor samt för plan- och byggfrågor beskrivs nedan. Sammantaget bedöms de planerade insatserna

väsentligt kunna bidra till regeringens mål att minska företagens administrativa kostnader med minst 25 procent till hösten 2010. För närvarande pågår ett arbete med att tillsätta en utredning som bl.a. ska se över delar av miljöbalken. I tidigare utredningsbetänkanden som Miljöbalkskommittén presenterat bedömdes att en förbättrad samordning mellan de olika reglerna för miljökonsekvensbedömningar bör utredas vidare. Vidare har kommittén ansett att prövningen av stora miljöfarliga verksamheter och vattenverksamheter borde inledas hos en förvaltningsmyndighet i stället för hos miljödomstol, vilket remissinstanserna har instämt i. Näringslivet har också instämt med tillägget att olikheter i prövning skulle kunna minska med centraliserad prövning. Utöver detta har Naturvårdsverket, efter ett uppdrag i regleringsbrevet år 2006, kommit fram till att reglerna om vattenverksamheter i 11 kap. i miljöbalken är otidsenliga och svåra att tillämpa. Kommittédirektiv med dessa frågor avses beslutas under första halvåret 2007.

För att kunna minska företagens administrativa börda i den del den är att hänföra till företagens egenkontroll har Naturvårdsverket föreslagit att Miljödepartementet ska undanta mindre yrkesmässigt bedrivna verksamheter, t.ex. vissa enskilda avlopp och värmepumpar samt anmälningspliktiga yrkesmässigt bedrivna vattenverksamheter från kraven i förordningen (1998:901) om verksamhetsutövares egenkontroll. Miljödepartementet kommer att utvärdera förslaget under år 2007.

Regeringen beslutade år 2002 att tillkalla en parlamentariskt sammansatt kommitté, PBL-kommittén, och ge den i uppdrag att se över plan- och bygglagstiftningen. År 2005 lämnade kommittén sitt slutbetänkande *Får jag Lov? Om planering och byggande* (SOU 2005:77). I direktiven angavs bland annat att kommittén skulle överväga och redovisa vilka åtgärder som kan vidtas i syfte att effektivisera beslutsprocessen enligt PBL och förkorta dess längd.

I budgetpropositionen 2006/07:1 anförde regeringen att PBL bör reformeras så att det blir lättare att söka bygglov och handläggningstiderna i planärenden förkortas. Som ett led i detta inriktas mycket av Miljödepartementets arbete på följande åtgärder:

- Tillsättandet av en utredning om ökad samordning av instansordningen under miljöbalken och PBL.
- Propositioner om förändringar i PBL baserade på PBL-kommitténs betänkande, och där förenklingsperspektivet beaktas i förslagen. Proposition har avlämnats våren 2007 och ytterligare proposition planeras lämnas år 2008.

4.6.4 Samråd med näringslivet

I Miljödepartementets arbete ingår som en naturlig del att föra en löpande dialog med näringslivet. Genom att samråd förs med företag och organisationer, vilka besitter både kunskap och erfarenhet från sakområdena, finns förutsättningar för att kvaliteten på slutprodukten (lagar och förordningar) blir högre och att analyserna av de konsekvenser som reglerna medför förbättras. Ett exempel på samråd med ett vidare syfte är den s.k. Bygga bo-dialogen, där regeringen, myndigheter och företag har åtagit sig att gemensamt vidta åtgärder för att bidra till en hållbar bygg- och fastighetssektor. Ett exempel på sådant åtagande är att medverka till en funktionell utformning av byggnadsdeklarationer samt utveckla och fastställa kriterier för miljöklassificering och verka för att dessa kommer till användning.

Naturvårdsverket har i sitt underlag till Miljödepartementet lyft fram som ett bra exempel på samråd mellan myndigheter, företag och departement den samverkan som har förekommit under hela arbetet med bilagan till förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd, den s.k. FMH-bilagan.

Miljödepartementet har, med anledning av detta uppdrag avseende regelförenkling, haft personliga möten med företrädare för Svenskt Näringsliv, Volvo Personvagnar AB och Plast- och kemiföretagen samt Skogsindustrierna. Skriftliga förslag har även inkommit från Svensk Handel, Teknikföretagen och LRF.

Svenskt Näringsliv har föreslagit som en regelförenkling att den svenska miljöprovningen ska harmoniseras med rådets direktiv 96/61/EG om samordnade åtgärder för att förebygga och begränsa föroreningar, det s.k. IPPC-direktivet. Svenskt Näringsliv har i sitt förslag skrivit: "Idag krävs tillstånd för verksamheter som inte omfattas av det s.k. IPPC-direktivet. Detta är många gånger onödigt och stjäl resurser från annat där det skulle behövas bättre, t.ex. tillsynen. En närmare harmonisering av svensk lagstiftning till IPPC-direktivet borde därför vara en naturlig utgångspunkt för ett förenklingsarbete. De väntade förändringarna i bilagan till förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd som avgör vilka verksamheter som ska tillståndsprövas kan vara ett första steg."

Förslaget innebär kortfattat att endast de verksamheter som omfattas av IPPC-direktivet, de allra största företagen/verksamheterna skulle som miljöfarliga verksamheter med stöd av miljöbalken vara tillståndspliktiga. Den omfattande översyn som för närvarande pågår av FMH-bilagan, som Svenskt Näringsliv hänvisar till, innebär att en helt ny bedömning kommer att ske av vilka verksamheter som ska vara tillstånds- eller anmälningspliktiga. Syftet med detta förändringsarbete är att kraven för miljöprovningen inte ska vara mer komplicerad än vad som krävs med hänsyn till skyddet för miljön och människors hälsa.

Förslaget kommer bl.a. att leda till omfattande lättnader av tillståndsplikten genom att uppskattningsvis minst 1 000 verksamheter flyttas från tillståndsplikt till anmälningsplikt men har inte mynnat ut i bestämmelser som medför att enbart de verksamheter som omfattas av IPPC-direktivet blir tillståndspliktiga. Ett skäl för detta är att det inte bara är IPPC-direktivet som reglerar vad som ska vara tillståndspliktigt utan även 14 andra direktiv genomförs i Sverige genom bilagan till förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd. Med hänsyn till skyddet för miljön och människors hälsa har det i övriga fall (där inte andra direktiv ställer krav på tillståndsplikt) inte alltid ansetts lämpligt att begränsa tillståndsplikten till enbart de verksamheter som omfattas av IPPC-direktivet. Samråd har löpande skett med företrädare för näringslivet. De nya reglerna planeras träda i kraft i januari 2008. Någon ytterligare översyn av dessa regler är inte planerad.

Svensk Handel vill se en rad förändringar på avfallsområdet i syfte att förenkla och effektivisera. Flera av dessa förslag omfattas av förhandlingarna om revideringen av ramdirektivet för avfall eller av den pågående översynen av avfallsförordningen med anledning av regeringens tidigare initiativ att förenkla de administrativa kraven avseende bl.a. avfallstransporter.

Vad gäller samråd med näringslivet avseende plan- och byggfrågor har bl.a. LRF vid flera tillfällen sammanträffat med departementet och inkommit med förslag till regelförenklingar. Departementet avser att ta upp bland annat dessa förslag på samrådsmöten i den samrådsgrupp som kommer att inrättas och som beskrivs nedan.

Näringslivets Regelnämnd har upprättat en hemsida på vilken Fastighetsägarna Sverige har lämnat förslag till förändringar av regelverket. De efterlyser bl.a.

- en enklare och flexiblare planprocess,
- att kommuner inte ska få vägra bygglov om åtgärder ligger inom ramen för lagakraftvunnen detaljplan,
- ett tidsperspektiv i processen och introduktion av ett kostnadstänkande i plan- och bygglovsprocessen.

Fastighetsägarnas frågeställningar är väl kända och ingår i den pågående beredningen inom departementet gällande översynen av PBL.

Både företag och näringslivsorganisationer samt Naturvårdsverket har förespråkat att särskilda referensgrupper inrättas med företrädare för företag och organisationer som är berörda av arbetet vid framtagandet eller ändringar av lagar, förordningar eller föreskrifter, nya författningar på EU-nivå samt vid uppföljning av effekten av genomförda förenklingar. För att ytterligare stärka formerna för samråd kommer Miljödepartementet att inrätta en samrådsgrupp med företrädare för näringslivet. Syftet är att få förslag till förbättringar avseende reglerna och deras tillämpning. Ett annat syfte är att sprida information från Regeringskansliet om aktuella frågor av intresse. Gruppen planeras bestå av företrädare för Regeringskansliet, berörda myndigheter och de centrala intresseorganisationerna på området. Samrådsgruppen kommer att ledas av Miljödepartementet och planeras träffas två gånger per år. Det första mötet kommer att hållas under hösten 2007.

4.6.5 Ett urval av åtgärder från Miljödepartementet

75. Revidering av ramdirektivet för avfall

Syfte: Att förtydliga och förenkla lagstiftningen på avfallsområdet. I revideringen ingår bl.a. att se över definitioner och om de administrativa kraven kan förtydligas och underlättas.

Beskrivning: För närvarande pågår en revidering av den europeiska avfalls-lagstiftningen. I revideringen ingår att se över det befintliga ramdirektivet för avfall samt att slå ihop detta med direktivet för farligt avfall och direktivet för spilloljor. I rådsförhandlingarna arbetar Sverige bl.a. med att få till stånd ett undantag för tillståndsprövning för verksamheter med försumbar miljöpåverkan. Denna handlingslinje bygger bl.a. på förslag från Svensk Handel och Naturvårdsverket. I förhandlingarna liksom i det kommande genomförandet av direktivet är regelförenklingsperspektivet centralt.

Förväntad effekt: Förslaget förväntas ge företagen en ökad överblick av vilka administrativa krav som gäller genom sammanslagning av olika rättsakter samt en uppdatering till dagens faktiska förhållanden. Ramdirektivet tillkom 1975. Vidare har Sverige drivit frågan om att förtydliga olika definitioner, bl.a. avfallsdefinitionen och specifikt när avfall upphör att vara avfall. I denna fråga förväntas att ett förtydligande

kommer att införas i direktivet, vilket förenklar för företagen i deras efterlevnad och som har efterfrågats av merparten av de svenska företagen.

Tidsplan: Förhandlingarna beräknas vara avslutade i slutet av år 2008 och därefter är det troligtvis två års genomförande innan nya nationella regler kan träda i kraft.

76. Översyn av reglerna för avfallstransporter

Syfte: Att utreda möjligheten att förenkla de administrativa kraven på företag och myndigheter i avfallsförordningen. Det handlar främst om kraven på anmälan, tillstånd och transportdokument, men också om kraven på lagring, hantering och slutligt omhändertagande samt de avgifter för prövning respektive de miljöstraffsavgifter som hänger ihop med dessa krav.

Beskrivning: Regeringen har uppmärksammat på att kraven i avfallsförordningen (2001:1063) ger upphov till en omfattande administration hos företag och ansvariga myndigheter. Regeringen gav därför Naturvårdsverket i uppdrag (M2003/3993/Kk) i december 2003 att göra en översyn av befintligt regelverk med syfte att förenkla för företag och myndigheter. Naturvårdsverket redovisade rapporten Tillstånd och villkor för avfallstransportörer till regeringen i mars 2005. Rapporten är remissbehandlad och ärendet håller på att beredas i Regeringskansliet.

Förväntad effekt: Anmälningar och tillstånd för transporter och hantering av bl.a. transportdokument minskas betydligt samtidigt som tillsynen underlättas för myndigheterna genom att bl.a. mindre tid behöver läggas på tillståndsprövningar. Nuteks mätningar visar att många företag är berörda. Även en liten förändring kan därför få stor effekt för företagen. För närvarande kan inga uppgifter anges om hur stora effekterna för företagen kommer att bli.

Tidsplan: Ändringarna planeras att kunna träda i kraft under år 2007.

77. Prövningen av miljö- och hälsofarliga verksamheter

Syfte: Att kraven för miljöprövningen inte ska vara mer komplicerad än vad som krävs med hänsyn till skyddet för miljön och människors hälsa.

Beskrivning: Bestämmelser om miljöfarlig verksamhet finns i 9 kap. miljöbalken och tillhörande förordning om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd. I bilagan till förordningen framgår vilka verksamheter som är tillstånds- eller anmälningspliktiga, dvs. om en miljöfarlig verksamhet är en A-, B- eller C-verksamhet. A innebär att tillståndsansökan ska prövas av miljödomstolen och B att tillståndsansökan prövas av länsstyrelsen. C-verksamheter är inte tillståndspliktiga utan en anmälan behöver endast göras till kommunens miljönämnd sex veckor innan verksamheten ska påbörjas. I Sverige omfattas för närvarande ca 6 000 verksamheter av tillståndsplikt och ca 15-20 000 av anmälningsplikt. Reformen innebär vad gäller de miljöfarliga verksamheterna i bilagan att

- tillståndsplikten skärps för ett fåtal verksamheter (A i stället för B, eller B i stället för C), bl.a. på grund av främst EG-rättsliga krav,
- ca 50 A-verksamheter flyttas ned till B,
- ca 1 000 - 1 200 tillståndspliktiga verksamheter (A eller B) blir anmälningspliktiga (C), och
- för en del verksamheter avskaffas kravet på anmälningsplikt/tillståndsplikt.

Vidare innebär reformen en begränsning av de anmälningsskyldiga hälso- skyddsverksamheterna i 38 § nämnda förordning till sådana som innebär en risk för människors hälsa, dvs.

- hygienisk behandling som innebär risk för blodsmitta genom användning av skärande eller stickande verktyg,
- bassängbad som är upplåtna åt allmänheten, och
- lokaler för undervisning av barn och ungdomar.

Förväntad effekt: De kommande ändringarna medför dels en minskad administrativ börda för företagen, dels att de resurser som samhället använder för miljöprövning och prövning av hälso- skyddsverksamheter kan koncentreras till de verksamheter där detta behövs. Den besparing som beräknas uppnås genom översynen av förordningen beräknas för företagen uppgå till ca 115 mkr årligen och för de statliga myndigheterna till ca 10 mkr.

Tidsplan: Beslut vid halvårsskiftet 2007. Ändringarna träder preliminärt i kraft den 1 januari 2008.

78. Anmälningsskyldiga vattenverksamheter

Syfte: Att uppnå en ökad flexibilitet och ett effektivare, tydligare och mer samordnat provningssystem utan att allmänna, t.ex. miljöskydd, och enskilda intressen åsidosätts.

Beskrivning: Vattenverksamheter är enligt huvudregeln tillståndsskyldiga enligt 11 kap. 9 § miljöbalken. Tillståndsprövningen sker i miljödomstol. I 11 kap. 11 och 12 §§ miljöbalken finns det vissa undantag från tillståndsskyldigheten. De verksamheter som faller under undantagen är varken tillståndsskyldiga eller anmälningsskyldiga. Regeringen har den 12 april 2007 beslutat ändringar i förordningen (1998:1388) om vattenverksamhet m.m. som medför att vissa tillståndsskyldiga vattenverksamheter i stället är anmälningsskyldiga. De anmälningsskyldiga verksamheterna avgränsas utifrån typ av verksamhet, med utgångspunkt i definitionen av vattenverksamhet i 11 kap. 2 § miljöbalken, samt utifrån dess storlek och omfattning. Storleksavgränsningarna har gjorts med intentionen att listan ska omfatta vattenverksamheter som typiskt sätt innebär en likartad påverkan på vattenförhållandena, och där de angivna storleksgränserna speglar vad som är möjligt att hantera inom ett anmälningsärende.

Förväntad effekt: Enligt Naturvårdsverkets beräkningar kommer ungefär 30 procent av de vattenverksamheter som tidigare skulle ha tillståndsprövats i stället att hanteras som en anmälan. Ett antal av de ärenden som hanterats som t.ex. samråd enligt 12 kap. 6 § miljöbalken kommer i stället att hanteras som en anmälan. Naturvårdsverket gör vidare bedömningen att förslaget för verksamhetsutövaren innebär en minskad kostnad för provning, underlagsmaterial och teknisk/juridisk hjälp jämfört med om verksamheten skulle ha tillståndsprövats. Den genomsnittliga provningskostnaden vid tillståndsprövning av vattenverksamheter är idag, enligt Naturvårdsverkets bedömning, 25 000 kr. Kostnaden för ett anmälningsärende föreslås enligt huvudregeln vara 1 200 kr. Företag som ägnar sig åt bl.a. jordbruksverksamhet, hamnverksamhet samt kabel och rördragning berörs av denna reform.

Tidsplan: Ändringarna trädde i kraft den 15 maj 2007.

79. Effektivare instansordning m.m.

Syfte: Bland annat att erhålla en kortare instanskedja, en möjlig samordning med ärenden som provas enligt miljöbalken och tydligare bestämmelser för provning av vattenverksamheter.

Beskrivning: Tillsättande av en utredning om en effektivare instansordning för PBL-ärenden, ändrad prövningsordning för stora miljöfarliga verksamheter och vattenverksamheter, ökad samordning av bestämmelserna om miljökonsekvensbedömning och tydligare bestämmelser för vattenverksamheter. En förutsättning för utredningen är att riksdagen godkänner den inriktning som regeringen föreslår i propositionen (2006/07:98) *Ny instansordning för PBL-ärenden*.

Förväntad effekt: Förutsättningar skapas för en ökad effektivitet, en mer enhetlig prövning och kortare handläggningstider. Effekten av förslaget blir framför allt att en framtida samordning av prövningar enligt miljöbalken och plan- och bygglagen underlättas. Förslaget innebär att det blir en prövningsinstans mindre i de ärenden som i dag avgörs i domstol, dvs. i huvudsak bygglovsärenden. Åtgärden kan bidra till att göra processen mindre tidskrävande och kostsam.

Tidsplan: Direktiv avses beslutas under sommaren 2007. Det första resultatet av utredningens arbete planeras ingå i en proposition under 2008.

80. Förenkling och förtydligande av PBL

Syfte: Att förtydliga och förenkla vissa bestämmelser i PBL.

Beskrivning: Beslut om proposition med förslag till ändringar i PBL

Förväntad effekt: Flera förslag bedöms ha positiva effekter för enskilda näringsidkare. T.ex. föreslås den ekonomiska dimensionen, inkl. konkurrensaspekten, föras in i begreppet hållbar utveckling i 2 kap. PBL tillsammans med de redan författningsreglerade sociala och ekonomiska dimensionerna. En ny möjlighet införs också att redan i detaljplan ange att bygglov kan lämnas för viss förorenad mark under förutsättning att föroreningar avhjälps. Förslaget är positivt för dem som önskar exploatera marken eftersom handläggningen blir snabbare. En ny möjlighet föreslås för nyttjande av bygglov periodiskt under del av år, vilket bedöms underlätta och minska den administrativa bördan framför allt för mindre enskilda näringsidkare vars verksamhet är säsongbetonad.

Tidsplan: Propositionen är beslutad den 24 maj 2007.

81. Utredning om vissa frågor avseende PBL och lagen (1994:1215) om tekniska egenskapskrav på byggnadsverk m.m.(BVL)

Syfte: Vid remitteringen av PBL-kommitténs betänkande hade flera av remissinstanserna synpunkter av både principiell och teknisk karaktär på de förslag i PBL-kommitténs betänkande som avsåg byggprocessen och kraven i PBL respektive BVL. Vissa angelägna frågor avseende prövning, tillsyn och kontroll av byggandet behöver utredas ytterligare. En viktig utgångspunkt är att förtydliga regler och krav som ställs, vilket underlättar tillämpningen för företagen. Avsikten är också att underlätta planprocessen.

Beskrivning: Tillsättande av utredning avseende vissa frågor i PBL och BVL.

Förväntad effekt: Tillämpningen av PBL och BVL för enskilda och företag underlättas och samhällets krav på byggnadsverk och på byggprocessen blir tydligare. Mindre tid behöver ägnas åt tolkning av reglerna och den administrativa bördan för den som vill bygga minskar. Även effektiviseringen av planprocessen innebär en lättnad för företagen.

Tidsplan: Direktiven planeras bli beslutade under juni 2007.

82. Utvärdering av förköpslagen (1967:868)

Syfte: Enligt förköpslagen kan en kommun utöva förköp, dvs. träda i en köparens ställe sedan denne tecknat avtal om förvärv av en fastighet. I förköpslagen anges fem olika grunder som en kommun kan åberopa. Frågan om rätten att utöva förköp kan i sista hand komma till regeringens prövning om köpare eller säljare motsätter sig att förköp sker. Dessa förhållanden medför att det i vissa fall tar en avsevärd tid innan en fastighetsöverlåtelse kan genomföras. Syftet med utvärderingen är bl. a. att se om det är möjligt att upphäva en eller flera av de grunder som en kommun i dag kan åberopa för att utöva förköp.

Beskrivning: Miljödepartementet avser att låta utvärdera kommuners rätt att utöva förköp av fastigheter enligt förköpslagen.

Förväntad effekt: Minskad tidsåtgång vid fastighetsköp för vilka förköpslagen nu är tillämplig och ökad förutsebarhet gällande beständigheten av gjorda köp.

Tidsplan: Uppdrag att utvärdera ges under första halvåret 2007. Uppdraget bör kunna redovisas under första halvåret 2008.

83. Modernisering av mätningsskugörelsen (1974:339)

Syfte: Mätningsskugörelsen gäller för allt mättningsarbete som utförs för uppförande av byggnadsverk, anläggande av tunnlar, broar, vägar etc. I kungörelsen finns bland annat en bestämmelse om kompetenskrav för att kunna upprätta fastighetsförteckning. För den som inte uppfyller de krav som kungörelsen anger men som ändå har förvärvat motsvarande kompetens finns en bestämmelse om behörighetsförklaring när det gäller mättningsarbete. För byggtreprenörer uppstår besvär och kostnader i samband med styrkande av den kompetens som erfordras. Det ålderdomliga systemet med behörighetskontrollen behöver förenklas.

Beskrivning: Miljödepartementet kommer att ge Lantmäteriverket i uppdrag att se över mätningsskugörelsen i syfte att se hur den kan effektiviseras.

Förväntad effekt: Ett moderniserat system för behörighetskontroll eller möjligen ett upphävt sådant system innebär minskad administrativ börda och ökad förutsebarhet.

Tidsplan: Uppdraget kommer att lämnas juni 2007. Uppdraget beräknas kunna redovisas till den 1 januari 2008.

4.6.6 Ett urval av åtgärder från myndigheter under Miljödepartementet

Kemikalieinspektionen (KemI)

84. Utredning om REACH

Syfte: Harmonisera, koordinera, förenkla och effektivisera kemikalielagstiftningen med anledning av den nya EG-lagstiftningen.

Beskrivning: Kemikalieinspektionen står inför omfattande förändringar både ifråga om regler och andra arbetsuppgifter i och med att EU:s kemikaliEFörordning EG/1907/2006 (REACH) beslutades den 18 december 2006. REACH, som träder i kraft den 1 juni 2007, kommer att innebära att stora delar av KemI:s föreskrifter tas bort eftersom regleringen sker i REACH. På sikt medger en gemensam lagstiftning förenklingar för företag vid hantering av kemikalier på den inre marknaden men innebär också bördor på företagen. Den svenska kemikalielagstiftningen kommer att förändras i grunden i och med ikraftträdandet av REACH. Regeringen har därför

tillsatt en särskild utredare för att se över svensk kemikalielagstiftning och angränsande författningar.

Förväntad effekt: De förslag om författningsändringar som utredaren presenterar ska vara grundade i regeringens ambition att minska företagens administrativa börda. I dagsläget kan inte förenklingarna för företagen beräknas.

Tidsplan: Utredaren ska redovisa sitt uppdrag i ett slutbetänkande senast den 30 juni 2008. Utredaren ska senast den 31 oktober 2007 redovisa ett delbetänkande avseende de förslag till åtgärder som krävs för tillämpningen av de delar av REACH som börjar gälla den 1 juni 2008.

85. Produktanmälan till produktregistret

Syfte: Förenkla för företagen och modernisera reglerna.

Beskrivning: Översyn av vilka uppgifter som ska lämnas i en produktanmälan till produktregistret. Vidare ska anmälan kunna göras elektroniskt. KemI arbetar även med att skapa ett gemensamt format för produktanmälan till de olika nordiska produktregistren.

Förväntad effekt: Samma typ av uppgift ska kunna lämnas på ett likartat sätt till registren med samma formulär. Vidare blir det en stor förenkling för företagen om de kan anmäla detta elektroniskt.

Tidsplan: De förändringar av uppgifter i produktanmälan som KemI ska ge förslag på planeras att genomföras under 2007.

86. Förkortade handläggningstider för godkännande av bekämpningsmedel

Syfte: Förenkla och effektivisera genom förkortad handläggning.

Beskrivning: Handläggningstiderna för godkännande av bekämpningsmedel är alldeles för långa. Långa handläggningstider får stora konsekvenser för företagen på grund av systemet med förhandsgodkännande innan produkterna får sättas på marknaden. Miljödepartementet arbetar för att åtgärder ska vidtas för att minska handläggningstiderna för godkännande av bekämpningsmedel och för att en bättre kostnadstäckning för arbetet ska nås. KemI har som mål att ha handläggningstider om högst 18 månader för mer komplicerade ärenden och sex månader för enklare ärenden. Målen har ännu inte nåtts. På uppdrag av regeringen håller KemI nu på att ta fram en handlingsplan för att målen ska kunna nås. Enligt Ekonomistyrningsverket är en anledning till att KemI sedan flera år tillbaka inte uppnår acceptabla handläggningstider det ackumulerade underskott sedan EU-inträdet och att arbetet inte har full kostnadstäckning.

Förväntad effekt: Förkortade handläggningstider innebär att produkterna snabbare kan komma ut på marknaden eftersom systemet bygger på förhandsgodkännande innan produkterna får sättas på marknaden. Detta innebär både administrativa och ekonomiska vinster för företagen.

Tidsplan: Kemikalieinspektionens handlingsplan rapporterades till regeringen i april 2007 och bereds nu i Regeringskansliet. Avgiftsutredningens uppdrag ska redovisas i november 2007.

Naturvårdsverket

87. *Överimplementering av EG-direktiv*

Syfte: Att utreda om det finns möjlighet att genomföra EG-rätten utan att ålägga företagen så långtgående administrativa förpliktelser som idag, vad gäller t.ex. krav på miljökonsekvensbeskrivning, egenkontroll eller rapportering. Det bör särskilt undersökas om små och medelstora företag kan undantas från vissa krav.

Beskrivning: Naturvårdsverket avser att gå igenom de EG-direktiv som omfattas av Naturvårdsverkets ansvarsområde för att utvärdera eventuell ”överimplementering” av EG-direktiv. Svenskt genomförande av EG-rätt brukar vara noggrant men kan ibland leda till oönskade och kanske oväntade konsekvenser. I de fall där en bokstavstolkning leder till tillämpningsproblem som verkar vara omotiverade bör kontakter tas med andra medlemsländer för att se hur dessa praktiskt har löst frågan. Kontakt bör även kunna tas med EU-kommissionen som har förklarat att stöd kommer att ges till medlemsländerna i deras arbete med regelförenkling.

Förväntad effekt: Minskad administrativ börda för vissa företag både inför prövning, med kortare handläggningstid som följd, och vid bedrivandet av verksamheten i förhållande till tillsynsmyndigheten. Olägenheter för miljön och bördan för tillsynsmyndigheten får inte öka.

Tidsplan: Genomfört i december 2007.

88. *Konsekvensanalyser på Naturvårdsverket*

Syfte: Om förståelsen för syftet med konsekvensanalyser och metoder utvecklas bland de handläggare och enhetschefer som är ansvariga för att ta fram regler och allmänna råd kan kvaliteten på arbetet förbättras. Om konsekvensanalyser görs parallellt med t.ex. framtagandet av föreskrifter går det att på ett tidigt stadium se vilka administrativa kostnader föreskriften kan förväntas medföra och en kostnadsnyttoanalys kan genomföras.

Beskrivning: Naturvårdsverket avser att utbilda relevant personal i att utföra konsekvensanalyser, gärna gemensamt med Nutek.

Förväntad effekt: Analyserna och bedömningen av ett förslags konsekvenser kommer att förbättras.

Tidsplan: Genomfört i december 2007 vad gäller nu anställda medarbetare och därefter fortlöpande.

Boverket

89. *Ökad verifierbarhet av Boverkets Byggregler, BBR*

Syfte: Verifierbarheten av kraven i byggreglerna ska öka. Det innebär att reglerna i större utsträckning uttrycks i mätbara termer vilket medför att det blir lättare att kontrollera att kraven i byggreglerna har uppfyllts i färdiga byggnader. Den ökade verifierbarheten medför mindre tidsåtgång till diskussioner och tolkningar för aktörerna. Den ökar även möjligheten till en vägledande rättspraxis genom att eventuella intressekonflikter blir prövade.

Beskrivning: Ett intensivt arbete pågår med att öka verifierbarheten i BBR.

Förväntad effekt: Effekterna av detta blir tydligare spelregler och en förenklad process för alla berörda, såväl företag som det allmänna.

Tidsplan: Flera delar har redan reviderats. Avsnitt 3, Utformning, och avsnitt 8, Säkerhet vid användning, har planerat ikraftträdande under 2008. Arbetet med kapitel 5, Brand, pågår intensivt. Boverket avser under hösten 2007 att bjuda in företrädare för bygg- och fastighetssektorn till ett öppet samtal om bl.a. BBR. Ett sådant samtal syftar dels till att skapa förståelse för regelverket, dels till att få förslag och inspiration inför Boverkets vidare arbete med regelförenkling.

90. Planeringsportalen - ett utvecklingsprojekt i syfte att skapa en e-tjänst för samhällsplanering och samhällsbyggande

Syfte: Att utveckla en webbtjänst för informationsutbyte i samhällsbyggands- och tillståndprocesser

Beskrivning: Boverket har tillsammans med Lantmäteriet, Statistiska Centralbyrån, Statens Energimyndighet m.fl. parter fått medel för att utveckla e-tjänsten Planeringsportalen under åren 2006-2008.

Boverket har i olika sammanhang konstaterat att det behövs ett samlat, enhetligt och kvalitetssäkrat planerings- och beslutsunderlag för hela landet. Detta behov gäller myndigheter som arbetar med samhällsplanering eller tillståndsgivning till byggnader och anläggningar, men också företag som söker en lämplig plats för sin verksamhet. Informationen är i dag spridd på många olika händer och tillgängliggörs via separata system och tjänster.

Förväntad effekt: Planeringsportalen är tänkt att bidra till en snabbare och effektivare planerings- och tillståndprocess. I ett särskilt delprojekt utvecklas en e-tjänst för planering, lokalisering och tillståndsprövning av vindkraftverk för att få ett väl fungerande verktyg för vindkraftsintreprenörerna, men även för myndigheter med ansvar för vindkraftsutbyggnaden.

Två av effektmålen är att:

- underlätta för såväl företag som kommuner och andra myndigheter att få tag i information och att få den vägledning de behöver för att bedöma lämplig lokalisering och utformning av ny bebyggelse och nya anläggningar,
- förenkla företagens kontakter med myndigheter i plan- och tillståndsärenden.

Tidsplan: Projektet bedrivs under 2007-2009. Under våren 2008 startar en första version av Planeringsportalen. För att förverkliga utveckla och bygga upp en mer utvecklad tjänst krävs emellertid ett samordnat nationellt utvecklingsarbete.

91. E- tjänster och e-handläggning

Syfte: Boverket administrerar sedan många år utbetalningar av statens stöd till bland annat ny- och ombyggnad samt förbättring av bostäder, energibesparande åtgärder och andra stimulansstöd. Antalet ärenden överstiger 10 000, vilket gör att de är högprioriterade att utveckla e-hantering av.

Beskrivning: Påbörja arbetet med att utveckla e-tjänster och e-handläggning i Boverkets och länsstyrelsernas bidragsprocess.

Förväntad effekt: Att skapa förenklingar för bidragssökanden och effektivisera handläggningen samt dra nytta av ny teknik för överlag högre kvalitet och tillgänglighet.

Tidsplan: Produktionssättning planeras att ske under fjärde kvartalet 2007.

Lantmäteriverket

92. Fråga lantmätaren

Syfte: Att förenkla för sakägarna så att man inte är beroende av t.ex. öppettider eller telefontider.

Beskrivning: Webbtjänsten "Fråga Lantmätaren" utvecklas successivt.

Via tjänsten är det möjligt att från egen dator dels ställa allmänna frågor om fastighets- och markförhållanden, dels frågor om fastighetsuppgifter för en viss fastighet. Förutom att det är en frågetjänst för fastighetsägare och samfällighetsföreningar utvecklas också "Fråga Lantmätaren" till en ansökningstjänst.

Ansökningstjänsten innebär:

- Hjälper att fylla i en ansökan om lantmäteriförrättning, skriva ut den och skicka in den till lantmäterimyndigheten. I tjänsten avses automatiska kontroller att byggas in så att ansökan blir korrekt från början.
- När begärd lagändring om elektronisk ansökan om lantmäteriförrättning blir klar kan ansökan, med inbyggda kontroller, skickas direkt till lantmäterimyndigheten. Denna möjlighet finns förberedd men avvaktar kommande lagändring.

Förväntad effekt: Genom ett system med inbyggda kontroller minskas tiderna för ärendehantering något i och med att de inledande momenten i förrättningen kan förkortas och förenklas för förrättningslantmätaren. För sökanden blir det enklare och snabbare att ansöka om lantmäteriförrättning. Den totala handläggningstiden minskas också.

Tidsplan: Utveckling av tjänsten under första punkten bedöms bli klar under 2007 och tjänsten under andra punkten så snart erforderlig lagändring är genomförd.

93. Webbkommunikation med sakägare

Syfte: Enklare kommunikation mellan sakägaren och lantmäterimyndigheten i det enskilda ärendet. Sakägaren får bättre möjlighet att följa sitt ärende, ta del av information och dokument via Internet.

Beskrivning: En särskild webbtjänst inom "Fråga Lantmätaren" har utvecklats.

Förväntad effekt: Förenklingar och bättre service till sakägarna. Framför allt kommer tjänsten att användas för att minska kostnader och handläggningstid vid anläggnings- och omarronderingsförrättningar, där antalet sakägare kan vara stort. Genom webbkommunikationen förenklas handläggningen, vilket leder till ett snabbare resultat.

Tidsplan: En reviderad version av tjänsten planeras bli klar under sommaren 2007.

94. Större möjligheter för återförsäljare att elektroniskt hämta information till sina kunder (Projektet Externt beställningssystem)

Syfte: Det webbaserade systemet möjliggör för återförsäljarna att hantera sina beställningar på ett enhetligt och strukturerat sätt. Projektet är ett första steg i Lantmäteriets mer långsiktiga plan att effektivisera hela beställnings-, leverans- och faktureringsprocessen samt en integration av prisberäkningsprocessen.

Beskrivning: Att skapa ett webbaserat system där Lantmäteriets återförsäljare kan hantera beställningar av fastighetsinformation och geografisk information.

Förväntad effekt: Återförsäljarna får ett samlat system att arbeta i när det gäller beställningar, ändamålsprövningsuppgifter och inrapportering av försäljning till slutkund. Systemet kommer att finnas tillgängligt under större delen av dygnet på

Lantmäteriets externa webb i befintlig återförsäljarportal. Minskad risk för felaktiga beställningar i och med att det i systemet är reglerat vad som går att beställa. Lättare för återförsäljarna att se status på lagda beställningar. Återförsäljarna kan på ett enkelt sätt återanvända information i lagda beställningar, t.ex. komplicerade urval och geografiska områden. Genom åtgärden uppnås ett enklare och effektivare system med förkortade handläggningstider som följd, vilket förenklar för näringslivet.

Tidsplan: Produktionssättning är planerad att göras i september 2007.

4.7 Försvarsdepartementets och dess myndigheters arbetsplan

4.7.1 En beskrivning av departementets ansvarsområde

Försvarsdepartementets regler som riktar sig mot företag förekommer i någon större utsträckning endast inom området skydd och beredskap mot olyckor. Framförallt i lagstiftningen om transport av farligt gods, lagstiftningen om brandfarliga och explosiva varor, den s.k. Sevesolagstiftningen (åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor) och i lagen (2003:778) om skydd mot olyckor finns regler som riktar sig mot företag.

Statens räddningsverk är den myndighet inom Försvarsdepartementets område som haft regeringsuppdrag att inom sitt ansvarsområde bistå Försvarsdepartementet i arbetet med att ta fram underlag för regeringens handlingsplan.

4.7.2 Mätningar av de administrativa kostnaderna

Lagen (2006:263) om transport av farligt gods innehåller en skyldighet för företag att ha säkerhetsrådgivare. Säkerhetsrådgivarna finns med i Nuteks mätning inom miljöområdet. De krav som ansetts leda till en administrativ börda är; dokumentation av årlig rapport, anmälan av säkerhetsrådgivare, tillsyn över företag med säkerhetsrådgivare samt dokumentation/rapportering av olyckor och tillbud. Det första kravet beräknas kosta ca 1,1 mkr per år för svenskt näringsliv, övriga tre krav tillsammans ca 100 000 kr per år.

Statens räddningsverk har försökt förenkla inrapporteringen av olyckor genom att skapa ett webb-baserat system.

4.7.3 Inriktning och arten av regelförenklingsarbetet

Arbetet med regelförenkling måste förenas med och ta hänsyn till den skyddsaspekt som ligger till grund för arbetet inom området skydd och beredskap mot olyckor. Målet för området skydd och beredskap mot olyckor är att färre ska omkomma, färre ska skadas och mindre ska förstöras. Såväl det allmänna som enskilda ska skyddas. Regelförenklingsarbetet kommer att bedrivas med detta som utgångspunkt.

4.7.4 Samråd med näringslivet

Samråd har inte skett med näringslivet. Det har inte heller inkommit några förslag från näringslivet.

Statens räddningsverk avser att genomföra samråd med berörda branscher tidigt i regelarbetet för att undvika onödig administration för företag.

4.7.5 Ett urval av åtgärder från Försvarsdepartementet

95. Ny lag om brandfarliga och explosiva varor

Syfte: Att förenkla och modernisera regelsystemet. Bl.a. föreslås att tillstånds- och tillsynsmyndighet i så stor utsträckning som möjligt ska vara densamma.

Beskrivning: Lagen (1988:868) och förordningen (1988:1145) om brandfarliga och explosiva varor har varit föremål för en översyn. Utredningen lämnade sitt betänkande *Ny reglering om brandfarliga och explosiva varor* (SOU 2006:16) i mars 2006.

Förväntad effekt: Förslaget innebär att bl.a. näringsidkare slipper vända sig till fler myndigheter i fråga om tillstånd och tillsyn.

Tidsplan: Utredningens förslag har remissbehandlats och bereds nu inom Regeringskansliet. En ny lag kan tidigast träda i kraft den 1 januari 2008.

96. Fotografering eller liknande registrering från luftfartyg

Syfte: Att begränsa tillståndsplikten för fotografering eller liknande registrering från luftfartyg i lagen (1993:1742) om skydd för landskapsinformation.

Beskrivning: Minskade tillståndskrav för fotografering från luftfartyg.

Förväntad effekt: Administrationen för företagen minskar, genom att tillståndskravet begränsas.

Tidsplan: Regeringens proposition 2006/07:116 *Vissa förslag rörande totalförsvarsplikt m.m.* med förslag till lagändringar har beslutats av regeringen den 10 maj 2007.

4.7.6 Ett urval av åtgärder från myndigheter under Försvarsdepartementet

Statens räddningsverk

97. Hantering av brandfarliga gaser och vätskor

Syfte: Minska den administrativa bördan för småföretag genom enklare regler.

Beskrivning: Möjligheten övervägs att undanta en del verksamheter från kravet på tillstånd för hantering av brandfarlig vara och ersätta det med anmälan till tillståndsmyndigheten. Under uppdragsperioden inriktas arbetet på att höja tillståndsgränsen och ersätta vissa tillstånd med anmälan i nya regler.

Förväntad effekt: Minskad administration för de verksamheter där tillståndsplikten kan tas bort eller ersätts med anmälan.

Tidsplan: I samband med att ny lag och förordning om brandfarliga och explosiva varor träder ikraft kommer regler om tillstånd/anmälan att hantera brandfarliga gaser och vätskor att anpassas till dessa. Åtgärden beräknas bli slutförd under andra halvåret 2008.

98. *Öppna cisterner och rörledningar för brandfarliga vätskor*

Syfte: Skapa bättre överskådlighet av reglerna inom området

Beskrivning: Reglerna om öppna cisterner för brandfarliga vätskor sammanförs med reglerna om kompetens och utrustning hos kontrollorgan som kontrollerar sådana anordningar till en gemensam författning. Åtgärden utvecklas i samverkan med Naturvårdsverket. Arbetet kan även mynna i en gemensamt utgiven handbok.

Förväntad effekt: Åtgärden kan minska den administrativa bördan för 100 000-talet berörda företag, främst gruppen småföretag.

Tidsplan: Föreskrifterna kommer att beslutas under 2008. En kompletterande handbok planeras vara klar under 2009.

99. *Hantering av brandfarliga gaser och vätskor på bensinstationer*

Syfte: Minskad administrativ börda utan att minska säkerheten vid hanteringen.

Beskrivning: Den administrativa bördan i form av journalföring och instruktioner för bensinstationers drift, skötsel och underhåll, kommer att granskas särskilt i syfte att förenkla dokumentationen. De allmänna råden kommer att ersättas av en handbok. Handboken kommer att publiceras elektroniskt på Räddningsverkets webbplats. Vid behov kommer uppdateringar att ske varför användaren alltid har en aktuell utgåva tillgänglig.

Förväntad effekt: Ca 3 000 bensinstationer förväntas få en minskade krav på dokumentation.

Tidsplan: Handboken beräknas bli klar under andra halvåret 2007.

4.8 Justitiedepartementets och dess myndigheters arbetsplan

4.8.1 *En beskrivning av departementets ansvarsområde*

Justitiedepartementet har hand om en mycket stor del av lagstiftningen och har också ett övergripande ansvar inom Regeringskansliet för lagstiftningens kvalitet. Departementet ansvarar för lagstiftning inom områdena för statsrätt och allmän förvaltningsrätt, civilrätt, processrätt och straffrätt. Departementets bedömning är att den största potentialen för regelförenkling ligger inom det civilrättsliga området. Härvid berörs särskilt lagstiftningen inom det associationsrättsliga området. Det gäller exempelvis avskaffandet av revisionsplikten för små företag, förenklingar i redovisningslagstiftningen och förenklingar i regelverket för små aktiebolag. Förenkling kan emellertid även åstadkommas genom ny lagstiftning. Även frågan om tillskapandet av en ny företagsform utan personligt ansvar hör hit.

Departementet ansvarar inte i någon större utsträckning för myndigheter som har föreskrifter inom det område som berör företagandet. Självfallet finns det myndigheter under Justitiedepartementet som har utfärdat regler som på något sätt berör enskilda företag eller vissa branscher. Som exempel kan nämnas Revisorsnämnden som ansvarar för normgivningen på revisorsområdet.

Departementet berörs i större utsträckning av det arbete som bedrivs av myndigheter som sorterar under andra departement. Som exempel kan nämnas Bolagsverket, Bokföringsnämnden och Skatteverket. Här finns regler som har en direkt koppling till

den lagstiftning som departementet ansvarar för. Ett tydligt exempel gäller de allmänna råd och vägledningar som Bokföringsnämnden meddelar på grundval av den redovisningslagstiftning som Justitiedepartementet ansvarar för.

De områden som kan bedömas ha särskilt stor betydelse för företagandet – associationsrätten samt redovisning och revision – berör ett mycket stort antal företag. Bara antalet aktiebolag uppgår till ca 300 000, varav de flesta är relativt små. Förenklingar i aktiebolagsslagens regler kan alltså antas beröra de flesta svenska aktiebolagen. Förenklingar i reglerna om redovisning och revision kan beröra ett stort antal ytterligare företag. Ändringar i vissa enskilda regler, t.ex. inom redovisningsområdet kan komma att beröra alla fysiska och juridiska personer som bedriver näringsverksamhet. Antalet aktiebolag, ekonomiska föreningar, handelsbolag och enskilda näringsidkare överstiger en miljon näringsidkare. Till detta kommer stiftelser, ideella föreningar m.fl. som bedriver näringsverksamhet.

De bolagsrättsliga reglerna är i relativt stor utsträckning harmoniserade inom EU. Sålunda finns ett flertal bolagsrättsliga direktiv om bl.a. offentliggörande av vissa handlingar och uppgifter om aktiebolag, bolagsbildning, krav på minimikapital, , fusion av aktiebolag, års- och koncernredovisning samt revision. Möjligheterna att förenkla den svenska lagstiftningen kan i dessa delar vara begränsade, men kan antas öka på sikt i takt med EG-kommissionens eget förenklingsarbete.

Departementet för löpande en dialog med flera branschorganisationer i frågan om regler som berör företagande. Dessa initieras på olika sätt. Ofta genom att en myndighet eller en branschorganisation kontakter departementet eller genom att departementet samråder med olika organisationer inför tillsättande av utredningar eller i enskilda lagstiftningsprojekt.

4.8.2 Mätningar av de administrativa kostnaderna

På uppdrag av regeringen har Nutek gjort en mätning av den administrativa börda som följer av årsredovisningslagen (1995:1554) och angränsande lagstiftning, *Näringslivets administrativa bördor – Årsredovisningslagen och angränsande lagstiftning (R 2005:08)*. Enligt mätningen uppgår den totala kostnaden för svenskt näringsliv för att uppfylla de krav som ställs i årsredovisningslagen och angränsande lagstiftning till drygt 1,6 mdkr per år. Företag med upp till nio anställda bedöms använda omkring tio timmar per år för att uppfylla de krav som ställs i redovisningslagstiftningen. Trots att detta kan anses vara en ganska begränsad tidsåtgång beräknar Nutek att kostnaden uppgår till omkring 973 mkr per år för denna grupp av företag.

Nutek har inom ramen för undersökningen intervjuat företagare som ska tillämpa reglerna om årsredovisning samt redovisningskonsulter och revisorer. De personer som intervjuats upplever att kraven på tilläggsupplysningar om personalen är tidskrävande och besvärliga och många ser inte syftet med att lämna dessa upplysningar i årsredovisningen. Den totala kostnaden för upplysningar om antal anställda, sjukfrånvaro, könsfördelning bland ledande befattningshavare samt löner, ersättningar, m.m. uppgår enligt rapporten till 185 mkr per år. Detta motsvarar 11 procent av den administrativa bördan som följer av en tillämpning av årsredovisningslagen och angränsande lagstiftning.

Den 21 december 2006 beslutade regeringen att ge Nutek i uppdrag att genomföra en ny mätning av företagens administrativa kostnader till följd av krav i lagar, förordningar och myndigheters föreskrifter eller anvisningar i allmänna råd.¹⁸ Mätningarna ska omfatta bl.a. regelverket kring företagens bokföring. Uppdraget ska redovisas senast den 31 december 2007.

4.8.3 Inriktning och arten av regelförenklingsarbetet

Förenklingsfrågorna bedrivs inom ramen för traditionellt lagstiftningsarbete. De enheter som ansvarar för berörda regelverk handlägger sina respektive projekt på det sätt som i det enskilda fallet bedöms lämpligast. I detta ligger att bedöma inom vilket eller vilka områden arbetet har störst möjlighet att leda till förenklningar för företagen.

I vissa fall kan det vara lämpligt att en fråga behandlas inom departementet, t.ex. i en departementspromemoria. I andra fall kan frågan vara av sådant slag att den lämpligast tas om hand av en statlig offentlig utredning. Det kan också bli aktuellt att mera begränsade frågor lämnas över till redan befintliga utredningar, antingen genom regeringsbeslut eller genom tilläggsdirektiv till utredningen. De tjänstemän som deltar i utredningsarbetet bör lyfta fram de förenklingsaspekter som kan göra sig gällande i de olika utredningarna.

4.8.4 Samråd med näringslivet

De enheter som arbetar med frågor som berör företag har som regel olika slag av kontakter med myndigheter och näringslivsorganisationer. Det är vanligt med samråds- och informationsmöten inom enskilda lagstiftningsprojekt eller inför viktigare möten i EU:s institutioner. Det förekommer också att näringslivsorganisationer på initiativ av departementet ges tillfälle att lämna synpunkter inför det fortsatta regelförenklingsarbetet. Avsikten är att det slaget av kontakter ytterligare ska öka. Andra kontakter sker på initiativ från näringslivet.

Vid upprättande av departementspromemorior, utredningsdirektiv, lagrådsremisser och propositioner anordnas ofta olika slag av hearings och remissmöten i syfte att komplettera beslutsunderlaget med synpunkter från näringslivet. Ofta framgår det också av utredningsdirektiv att kontakter ska tas även med andra näringslivsorganisationer än de som finns representerade i en viss utredning.

Hittills har framförallt det civilrättsliga området bedömts ha störst potential för konkret regelförenkling för företagen.

Inkomna förslag hanteras i första hand genom att de tas in i nystartade eller befintliga utredningar.

¹⁸ N2006/11217/NL

4.8.5 Ett urval av åtgärder från Justitiedepartementet

100. Revisionsplikten för små företag

Syfte: Att avskaffa revisionsplikten för de små företagen.

Beskrivning: En särskild utredare har fått i uppdrag att föreslå de lagändringar som krävs för att ta bort revisionsplikten för små företag (dir. 2006:96 och 128).

Förväntad effekt: Ett avskaffande av revisionsplikten innebär en kostnadsbesparing (motsvarande revisionsarvodet) för de företag som väljer att inte anlita en revisor. Om företagen väljer bort revisionen, behöver företrädarna inte heller längre biträda revisorn vid utförandet av revisionen.

Tidsplan: Uppdraget ska redovisas senast den 31 mars 2008.

101. Ytterligare förenklingar av redovisningsreglerna, m.m.

Syfte: Att överväga ytterligare förenklingar av redovisningsreglerna.

Beskrivning: I departementet finns planer på att ge en utredare i uppdrag att överväga om Sverige i större utsträckning än i dag bör utnyttja de möjligheter till lättnader och undantag för små och medelstora företag som EG:s redovisningsdirektiv erbjuder. Även vissa andra frågor när det gäller redovisningslagstiftningen ska utredas, bl.a. om vissa krav på tilläggsupplysningar kan tas bort eller inskränkas till att gälla färre företag.

Förväntad effekt: Det kan antas att översynen kommer att medföra kostnadsbesparingar för företagen. Den närmare storleken på besparingarna kan emellertid i dagsläget inte bedömas.

Tidsplan: Arbetet är inriktat på att utredningsdirektiv ska kunna beslutas under år 2007.

102. Förenklingar i regelverket för små aktiebolag och överväganden om en ny företagsform

Syfte: Att förenkla regelverket för de små aktiebolagen.

Beskrivning: I departementet finns planer på att ge en särskild utredare i uppgift att 1) överväga om kapitalkravet för små aktiebolag bör sänkas, 2) lämna förslag på andra lämpliga förenklingar av aktiebolagslagen (2005:551) och aktiebolagsförordningen (2005:559), särskilt med sikte på de små aktiebolagen och 3) överväga om det bör tillskapas en ny företagsform utan personligt ansvar avsedd för bedrivande av näringsverksamhet av mindre omfattning.

Förväntad effekt: Genom förändringar av dessa slag skulle det kunna bli lättare att starta och driva företag.

Tidsplan: Arbetet är inriktat på att utredningsdirektiv ska kunna beslutas under år 2007.

103. Förvärv och förvaltning av hyresfastigheter

Syfte: Att ta bort alternativt tydliggöra reglerna om förvärv av hyresfastigheter.

Beskrivning: I departementet finns planer på att ge en sakkunnig person i uppdrag att överväga om lagen om förvärv av hyresfastigheter m.m. ska upphävas och bostadsförvaltningslagen (1977:792) skärpas. Om lagen (1975:1132) om förvärv av hyresfastighet m.m. inte föreslås bli upphävd, ska det övervägas hur kriterierna i lagen kan förtydligas och hur prövningen kan snabbas upp och förenklas.

Förväntad effekt: För de företag som vill förvärva hyresfastigheter kan en sådan översyn leda till att förvärvsprövningen tas bort och blir mindre omständlig och tidskrävande samt mer förutsägbar.

Tidsplan: Arbetet är inriktat på att utredningsdirektiv ska tas fram under år 2007.

104. Harmoniserad patenträtt.

Syfte: Att bl.a. förenkla de formella krav som ställs på patentansökningar och beviljade patent.

Beskrivning: Genom proposition 2006/07:56 *Harmoniserad Patenträtt* ska Sverige tillträda två patenträttsliga konventioner; den reviderade europeiska patentkonventionen (EPC 2000) och patenträttskonventionen (PLT). EPC 2000 innebär att den europeiska patentkonventionen blir mer användarvänlig. PLT har till syfte att förenkla och harmonisera de formella krav som ställs på patentansökningar och beviljade patent. Konventionen underlättar för företag och enskilda att få patentskydd i olika länder. Det införs också en möjlighet för patenthavare att genom en administrativ prövning hos Patent- och registreringsverket på ett snabbt, enkelt och billigt sätt begränsa ett patent eller få det upphävt i sin helhet m.m.

Förväntad effekt: Flera av förslagen innebär förenklningar för patentsökandena genom bl.a. genom minskad uppgiftsskyldighet i samband med en patentansökan. Patenthavaren kan undvika en dyr och tidskrävande ogiltighetstalan vid domstol.

Tidsplan: Propositionen beslutades av riksdagen den 1 juni 2007. Tillträdet till konventionerna sker 1 juli 2007.

105. Ny varumärkeslag och ändringar i firmalagen

Syfte: Att bl.a. skapa ett väl fungerande system för registrering av varumärken och firmor samt enklare kunna upphäva tidigare registreringar.

Beskrivning: En kommitté har lämnat förslag på bl.a. en ny varumärkeslag (se SOU 2001:26). I lagstiftningsarbetet ingår bl.a. att åstadkomma ett effektivt och väl fungerande system för registrering av varumärken och firmor. Vidare övervägs att införa en möjlighet att i enklare fall kunna upphäva ett tidigare registrerat varumärke eller en firma i administrativ ordning. Detta underlättar för den som vill få en tidigare registrering upphävd. En ytterligare anpassning av varumärkeslagen kommer också att ske till gällande EG-direktiv och EG-rättslig praxis. Även andra ändringar kommer att göras för att regelsystemet ska bli mera tydlig och lättillämpat.

Förväntad effekt: Ett effektivare och mer väl fungerande registreringssystem förväntas medföra bl.a. kortare handläggningstider i registreringsärenden.

Tidsplan: Lagrådsremiss och proposition är planerade till hösten 2007.

4.8.6 Ett urval av åtgärder från myndigheter under Justitiedepartementet

Revisorsnämnden

106. En ny webbplats

Syfte: Att bl.a. öka tillgängligheten till information om vilka krav som ställs på revisorer och den verksamhet som dessa bedriver.

Beskrivning: En ny webbplats öppnas.

Förväntad effekt: Öka tillgängligheten till myndighets ansvarsområde samt ökad tillgång till information och annat material såsom myndighetens praxis .

Tidsplan: Webbplatsen öppnas under våren 2007.

4.9 Integrations- och jämställdhetsdepartementets och dess myndigheters arbetsplan

4.9.1 En beskrivning av departementets ansvarsområde

Departementets politikområden är integrationspolitik, storstadspolitik, demokrati-politik, minoritetspolitik, jämställdhetspolitik, ungdomspolitik och konsumentpolitik. Bland dessa har i ett första skede främst konsumentfrågor och könsdiskriminering identifierats som aktuella för denna handlingsplan. De myndigheter som fått i uppdrag att redovisa underlag till handlingsplanen är Jämställdhetsombudsmannen (JämO), Konsumentverket och Fastighetsmäklarnämnden. En genomgång har gjorts av departementets övriga områden, dock utan att fler identifierats som aktuella för denna handlingsplan.

Integrations- och jämställdhetsdepartementet har gjort en kartläggning av den lagstiftning som faller under konsumentenhetens ansvarsområde och har härvid kunnat konstatera att 14 av 27 rättsakter innehåller bestämmelser som innebär en administrativ börda för företagen. Det rör sig bl.a. om informationsskyldighet vid marknadsföring, krav på prisuppgifter, krav på att varor ska vara säkra, förbud att tillhandahålla vissa farliga varor och åläggande att återkalla sådana varor, en skyldighet att märka varor, krav på dokumentation vid finansiell rådgivning och en skyldighet att ställa säkerhet. Majoriteten av lagarna genomför EG-lagstiftning.

En kartläggning gjord av Nutek år 2004¹⁹ visar att konsumentområdet inte är något av de allra största områdena när det gäller administrativ börda för företagen. De lagar som ändå framhålls är prisinformationslagen (2004:347) och produktsäkerhetslagen (2004:451). Att dessa lagar upplevs som en börda för företagen har också framkommit i det samråd som Integrations- och jämställdhetsdepartementet har hållit med näringslivet.

4.9.2 Mätningar av de administrativa kostnaderna

Nutek har genomfört en studie av företagens administrativa kostnader som uppkommer på arbetsrättsområdet.²⁰ Av den totala kostnaden inom området utgörs nio procent eller 508 mkr per år av diskrimineringslagstiftningen, som nästan uteslutande härrör från krav som ställs i jämställdhetslagen (1991:433).

¹⁹ En kartläggning av företagens administrativa börda - Underlag för beslut om fortsatta mätningar företagens administrativa börda, Info.nr. 060-2004.

²⁰ R 2006:03 Näringslivets administrativa kostnader på arbetsrättsområdet.

4.9.3 Inriktning och arten av regelförenklingsarbetet

Integrations- och jämställdhetsdepartementet har på konsumentskyddsområdet genom kartläggning och samråd med näringslivet identifierat de områden som företagen anser innebär en administrativ börda. En stor del av lagstiftningen genomför EU-rättsakter eller har antagits för att skydda konsumenters ekonomiska intressen eller deras säkerhet. Departementet gör den bedömningen att det inte är möjligt att upphäva lagstiftning och har därför koncentrerat sig på andra regelförenklingsåtgärder.

Integrations- och jämställdhetsdepartementet kommer i samarbete med Konsumentverket och Fastighetsmäklarnämnden att fortsätta arbetet med att kartlägga eventuella åtgärder som kan bidra till att minska företagens kostnader på myndighetsnivå inom bl.a. följande områden: regelförenkling i form av upphävande av föreskrifter och allmänna råd till förmån för överenskommelser, gemensamma föreskrifter/allmänna råd för olika myndigheter, ökat samarbete mellan myndigheter när det gäller tillsyn, bättre tillgänglighet för näringsidkare, åtgärder som underlättar efterlevnad av lagar.

När det gäller prisinformationslagen kommer denna att ses över med anledning av den översyn av konsumentskyddslagstiftningen som kommissionen gör med bl.a. syftet att uppnå ökad harmonisering och regelförenkling.

Den nuvarande marknadsföringslagen (1995:450) kommer att ersättas av en ny lag som träder ikraft i december 2007. Genom den nya lagen genomförs Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/29/EG av den 11 maj 2005 om otillbörliga affärsmetoder som tillämpas av näringsidkare gentemot konsumenter på den inre marknaden. Integrations- och jämställdhetsdepartementet ser redan idag flera regelförenklingsmöjligheter i förhållande till den gamla marknadsföringslagen. En proposition beräknas vara klar hösten 2007.

I samråd med näringslivet har det framkommit att produktsäkerhetslagstiftningen, ger upphov till svåra tolkningsproblem och att företagen är i behov av stöd från tillsynsmyndigheterna i bedömningen av om en vara uppfyller säkerhetskraven.

Integrations- och jämställdhetsdepartementet ser inte att det finns möjlighet att i nuläget revidera lagstiftningen inom produktsäkerhetsområdet, men ska i dialog med Konsumentverket överväga hur efterlevnaden av denna lagstiftning eventuellt kan underlättas.

Inom området diskrimineringslagstiftning planeras en proposition till i höst. När denna beslutats återkommer Integrations- och jämställdhetsdepartementet med närmare besked om hur prioriteringen görs av dessa åtgärder.

4.9.4 Samråd med näringslivet

Konsumentenheten på Integrations- och jämställdhetsdepartementet har hållit i ett samrådsmöte med näringslivet. Vid mötet närvarade Bankföreningen, SWEDMA, Fondhandlarföreningen, Sveriges Callcenterförening, Försäkringsförbundet, Finansbolagens förening, Sveriges annonsörer, Företagarna, Konsumentverket, Fastighetsmäklarnämnden, Näringslivets regelnämnd. Särskilda yttranden har inkommit från Svensk Handel, Svenskt näringsliv och Försäkringsförbundet.

I samråd med näringslivet har bl.a. följande framkommit.

- Inom försäkringsområdet finns det bestämmelser med informationskrav i olika lagar, t.ex. i försäkringsavtalslagen (2005:104), distans- och hemförsäljningslagen (2005:59) och lagen (2005:405) om försäkringsförmedling. Den bristande samordningen mellan lagarna skapar enligt Försäkringsförbundet onödigt merarbete och kostnader. En översyn av informationsreglerna inom försäkringsområdet är av stort värde.
- Konsumentverket borde i större utsträckning ge viss vägledning till företag inom områdena konsumentskydd och marknadsrätt.
- Produktsäkerhetslagstiftningen ger upphov till svåra tolkningsproblem och företagen är i behov av stöd från tillsynsmyndigheterna i bedömningen av om en vara uppfyller säkerhetskraven.
- Myndighetsföreskrifterna är för detaljerade, t.ex. Konsumentverkets föreskrifter om prisinformation. Detaljreglering undveks i den nya lagen, men Konsumentverket införde en mycket hög detaljnivå i föreskrifterna.
- Konsumentverket bör inrätta en referensgrupp med näringslivet för att stämma av vilka regler som bör ses över och hur man kan ändra och förenkla.
- Eftersom konsumentskydd och marknadsrätt är sektorsövergripande måste myndigheterna samordna tillsyn och information.
- Allmänna råd är att föredra framför föreskrifter.
- Olika myndigheters föreskrifter och allmänna råd som i huvudsak rör samma sak bör övervägas om de i större utsträckning kan sammanföras i en föreskrift eller ett allmänt råd.

Departementet avser att följa upp inkomna yttranden från näringslivet i sitt regelförenklingsarbete genom att överväga eventuella åtgärder och även låta berörda myndigheter ta del av yttrandena. Departementet kommer härvid att koncentrera sig på produktsäkerhetsområdet och prisinformation samt ökat samarbete mellan myndigheter.

Inom området diskrimineringslagstiftning har Diskrimineringskommitténs slutbetänkande remissbehandlats. Bland annat har följande remissinstanser yttrat sig såvitt avser aktiva åtgärder i arbetslivet: Arbetsgivarverket, Nutek, Näringslivets Regelnämnd, Svenskt Näringsliv, Arbetsgivaralliansen samt Sveriges Hotell- och Restaurangföretagare. Departementets bedömning är att remissförfarandet får anses uppfylla önskemålet att samråd ska ske med näringslivet.

4.9.5 Ett urval av åtgärder från Integrations- och jämställdhetsdepartementet

107. En myndighet i diskrimineringslagstiftningen

Syfte: Arbetsgivare och andra som diskrimineringslagstiftningen riktar sig mot ska bara behöva vända sig till en myndighet i stället för till flera.

Beskrivning: Diskrimineringskommitténs förslag om en ny sammanhållen lag mot diskriminering och att de nuvarande fyra ombudsmännen mot diskriminering – JämO, DO, HO och HomO- slås samman till en myndighet.

Förväntad effekt: En myndighet med ansvar för en sammanhållen diskrimineringslagstiftning förväntas medföra en minskad administrativ börda för de arbetsgivare

som idag behövt ha kontakt med flera olika ombudsmän och myndigheter för att få vägledning om hur han eller hon bör gå tillväga för att inte riskera att diskriminera någon i t.ex. en anställningssituation eller råd hur man ska arbeta med aktiva åtgärder i arbetslivet eller i fråga om utbildning m. m.

Tidsplan: Diskrimineringskommitténs förslag bereds inom Integrations- och jämställdhetsdepartementet för att en proposition ska kunna beslutas under 2007.

108. En ny diskrimineringslagstiftning

Syfte: Att minska företagens administrativa börda vad gäller diskrimineringslagstiftning.

Beskrivning: JämO och flera näringslivsorganisationer har föreslagit att kravet på årliga planer ska ersättas med planer vartannat år eller vart tredje år. Förslaget bereds inom Integrations- och jämställdhetsdepartementet.

Förväntad effekt: Enligt Nuteks beräkningar skulle planer vartannat år halvera företagens kostnader.

Tidsplan: En ny lagstiftning beräknas kunna träda ikraft under 2008.

109. Översyn av myndigheters föreskrifter/allmänna råd

Syfte: Regelförenkling genom en översyn av myndigheters föreskrifter/allmänna råd och framtagande av åtgärder som underlättar efterlevnaden av lagar på konsumentskyddsområdet.

Beskrivning: Integrations- och jämställdhetsdepartementet kommer i dialog med Konsumentverket och Fastighetsmäklarnämnden att fortsätta arbetet med att kartlägga eventuella åtgärder som kan bidra till att minska företagens kostnader på myndighetsnivå inom bl.a. följande områden: regelförenkling i form av upphävande av föreskrifter och allmänna råd till förmån för överenskommelser, gemensamma föreskrifter/allmänna råd för olika myndigheter, ökat samarbete mellan myndigheter när det gäller tillsyn, bättre tillgänglighet till för näringsidkare och åtgärder som underlättar efterlevnad av lagar.

Förväntad effekt: Minskad administrativ börda genom att efterlevnaden av lagar på konsumentskyddsområdet underlättas.

Tidplans: Under år 2007.

4.9.6 Ett urval av åtgärder från myndigheter under Integrations- och jämställdhetsdepartementet

Konsumentverket (KOV)

110. Översyn av riktlinjer

Syfte: Minska antal regelverk.

Beskrivning: En översyn av KOV:s riktlinjer i syfte att i samråd med respektive bransch utreda om några av riktlinjerna kan upphävas och vid behov ersättas av överenskommelser. KOV har också inlett ett samarbete med Räddningsverket för att utreda om det är möjligt att sammanföra föreskrifter/allmänna råd som berör samma sakområde och därigenom gemensamt minska antalet regelverk och samtidigt göra reglerna mer lättillgängliga och lättförstådda.

Förväntad effekt: Enklare och tydligare regelverk förväntas minska den administrativa bördan för företagen.

Tidsplan: Under år 2007.

111. Vägledning om prisinformation

Syfte: Förenkla den administrativa processen för att följa regler.

Beskrivning: KOV har påbörjat arbetet med att ta fram en vägledning om prisinformation som ska vara till hjälp både för näringsidkare och konsumenter.

Förväntad effekt: Minskad administrativa börda för företagens genom att efterlevnaden av prisinformationslagen underlättas.

Tidsplan: Under år 2007.

Fastighetsmäklarnämnden (FMN)

112. En e-tjänst för ansökningsförfarandet

Syfte: Förenkling av den administrativa processen för att följa reglerna.

Beskrivning: FMN har påbörjat arbetet med en e-tjänst för ansökningsförfarandet som kommer att innebära en förenkling för såväl sökandena som myndigheten. Vidare kommer antalet bilagor som den sökande idag måste bifoga en ansökan att kunna reduceras i och med att nämnden själv via kopplingar till Bolagsverket och Skatteverket ska kunna inhämta nödvändig information. Förberedelser har vidare vidtagits för att nämnden på ett enklare sätt än idag ska kunna kommunicera med Rikspolisens och Kronofogdemyndigheten.

Förväntad effekt: Minskad administrativ börda samt kortare handläggningstider.

Tidsplan: Sommaren 2007.

Jämställdhetsombudsmannen (JämO)

113. Vidareutveckling av verktyg för att underlätta upprättande av handlingar

Syfte: JämO kommer att fortsätta att vidareutveckla verktyg i syfte att underlätta för företagen att upprätta de handlingar företagen enligt lag har skyldighet att redovisa för JämO.

Beskrivning: Ett exempel på verktyg som underlättar företagens arbete och minskar deras kostnader är det webbaserade interaktiva lönekartläggningsverktyget som JämO utan kostnad tillhandahåller genom sin webbtjänst. Vidare kommer JämO fortsätta sin utbildningsverksamhet och i samband med granskningar av företagens lönekartläggningar erbjuda extra stöd och rådgivning. JämO kommer att se över om myndighetens skriftliga kommunikation till företagen kan göras tydligare. Språkgranskning av myndighetens skriftliga kommunikation kommer att genomföras.

Förväntad effekt: Minskad tidsåtgång och därmed mindre administrativa kostnader för företagen.

Tidsplan: Löpande.

4.10 Kulturdepartementets och dess myndigheters arbetsplan

4.10.1 En beskrivning av departementets ansvarsområde

Kulturdepartementet ansvarar för kultur, medier, idrott, begravningsverksamhet och trossamfund. Regler som har betydelse för företag finns särskilt inom kultur- och medieområdena. På kulturområdet, som omfattar bl.a. museer, bildkonst, litteratur, film, arkitektur, teater och dans, finns framför allt flera stödordningar som har betydelse för företag. På medieområdet, som bl.a. omfattar frågor om övergången från analog till digital-TV, digital radio, radio och TV i allmänhetens tjänst, presstöd och åtgärder mot skadliga inslag i massmedierna, finns de flesta reglerna med betydelse för företag i radio- och TV-lagen (1996:844). Radio- och TV-lagen reglerar programföretagens sändningar av radio och TV.

4.10.2 Mätningar av de administrativa kostnaderna

Inga mätningar har gjorts inom aktuellt område.

4.10.3 Inriktning och arten av regelförenklingsarbetet

Kulturdepartementet, rättssekretariatet, har identifierat de författningar inom departementets ansvarsområde som i någon mening kan ha betydelse för företag. Samtliga dessa författningar har sedan gått igenom i en arbetsgrupp med företrädare för rättssekretariatet, medieenheten och kulturenheten och tillfälle har lämnats arbetsgivarorganisationer och företag att komma in med synpunkter. Arbetet kommer att fortsätta i departementets arbetsgrupp och förnyade kontakter kommer, om så anses erforderligt, att tas med näringslivet.

I fråga om arbetet på EU-nivån inom kultur- och medieområdet behandlas för närvarande ett förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om ändring av rådets direktiv 89/552/EEG om samordning av vissa bestämmelser som fastställts i medlemsstaternas lagar och andra författningar om utförandet av sändningsverksamhet för television, TV-direktivet. Enligt EU-kommissionen innebär dess förslag att lagstiftningen förenklas. Om kommissionens förslag genomförs kommer reglerna om TV-reklam att förenklas avsevärt. Maxgränsen för mängden TV-reklam per dygn avskaffas, reklamkategorierna förenklas och regeln om införande av reklam i en TV-sändning förtydligas och blir mer flexibel.

Inom EU:s ramprogram Media Plus som stödjer utveckling och distribution av europeisk film arbetar EU-kommissionen med att förenkla både riktlinjer och ansökningsformulär. Dessutom ses stödformerna över för att skapa en bättre geografisk spridning. På så sätt förväntas fler medlemsstater kunna delta i programmet. Enligt nuvarande planering ska en ny ansökningsomgång påbörjas under sommaren eller hösten 2007 och gälla för projekt som startar under 2008.

4.10.4 Samråd med näringslivet

Kulturdepartementet har tidigare haft kontakt med de myndigheter under departementet som antingen tillämpar en eller flera av Kulturdepartementets

författningar eller som utfärdar egna föreskrifter och uppmanat dessa att komma in med förslag som kan medföra regelförenklingar.

Kulturdepartementet har vidare i februari 2007 bjudit in organisationer och företag inom kultur- och medieområdet att ur ett regelförenklingsperspektiv komma in med synpunkter på de författningar inom området som har bedömts kunna ha betydelse för företag.

Förnyade kontakter kommer, om så anses erforderligt, att tas med näringslivet under innevarande år.

4.10.5 Ett urval av åtgärder från Kulturdepartementet

114. Ändring av radio- och TV-lagen

Syfte: Enklare regelverk för programföretag inom såväl radio- som TV-området.

Beskrivning: Radio- och TV-lagsutredningen har i betänkandena Nytt regelverk för marksänd digital-TV (SOU 2004:39), Anpassning av radio- och TV-lagen till den digitala tekniken (SOU 2005:62) och Tillgänglighet, mobil TV samt vissa andra radio- och TV-rättsliga frågor (SOU 2006:51) lämnat vissa förslag till ändringar av radio- och TV-lagen (1996:844). I departementspromemorian Annonstid i radio och TV (Ds 2007:3) föreslås bl.a. att de svenska reglerna om sändningstid för annonser i TV bör närmas till de som gäller enligt TV-direktivet och att sändningstiden för annonser i radio ska tas bort. Betänkandena samt promemorian bereds för närvarande inom Regeringskansliet.

Förväntad effekt: Vid genomförandet av betänkandena kommer särskilt att beaktas att reglerna för sändning av radio och TV görs enklare. Om förslagen i promemorian genomförs kommer programföretagen inom såväl radio som TV-området att ges betydligt större möjlighet att planera reklam mängden utifrån egna bedömningar.

Tidsplan: Den föreslagna ändringarna i promemorian föreslås träda i kraft den 1 februari 2008. Lagstiftning med anledning av betänkandena kan komma att träda i kraft i omgångar. Betänkandet Nytt regelverk för marksänd digital-TV (SOU 2004:39) har dock främsta prioritet.

4.10.6 Ett urval av åtgärder från Radio- och TV-verket

115. Vidgat samarbete mellan Radio- och TV-verket och Post- och telestyrelsen vad gäller det dubbla ansökningsförfarandet för vissa radiosändningar

Syfte: Förenkling av tillståndsförfaranden för radio- och televisionssändningar i marknätet genom att Radio- och TV-verket och Post- och telestyrelsen tar fram gemensam information och rutiner för att underlätta ansökningar och handläggning.

Beskrivning: Den som önskar sända radioprogram till allmänheten via marksändningar måste först söka tillstånd för sändningar hos Radio- och TV-verket för att därefter eventuellt söka tillstånd från Post- och telestyrelsen. Radio- och TV-verket har för avsikt att tillsammans med Post- och telestyrelsen ta fram gemensam information om handläggningen vid såväl Radio- och TV-verket som Post- och telestyrelsen.

Förväntad effekt: Underlättat ansökningsförfarande och handläggning.

Tidsplan: Radio- och TV-verket kommer att presentera en utredningsrapport senast den 15 september 2007 och åtgärderna planeras vara genomförda till den 31 december 2007.

116. Utveckla den elektroniska förvaltningen vid Radio- och TV-verket

Syfte: Möjliggöra elektronisk kommunikation.

Beskrivning: Radio- och TV-verket kommer att följa utvecklingen, utreda olika möjligheter och vidta lämpliga åtgärder för att öka möjligheterna för företagen att använda sig av elektronisk kommunikation. Verket kommer bl.a. att ta upp frågor om elektronisk identifiering, fakturahantering, ärendehandläggning och information.

Förväntad effekt: Lättare för företag att utöva sina rättigheter och fullgöra sina skyldigheter genom att elektronisk kommunikation blir möjlig.

Tidsplan: Radio- och TV-verket kommer att presentera en utredningsrapport senast den 15 september 2007 och åtgärderna planeras vara genomförda till den 31 december 2007.

4.11 Utrikesdepartementets och dess myndigheters arbetsplan

4.11.1 En beskrivning av departementets ansvarsområde

Till Utrikesdepartementets (UD) ansvarsområden hör exportkontroll av krigsmateriel, handelspolitik, handels-, investerings- och Sverigefrämjande, utrikes- och säkerhetspolitik m.m.

Flera delar av utrikesförvaltningen, inklusive utlandsmyndigheterna, är involverade i aktiviteter som berör regelförenklingar. Alla företag som sysslar med handel är på något sätt påverkade av den lagstiftning som UD ansvarar för, främst genom de gemensamma reglerna på EU:s inre marknad och WTO-regelverket. Inom UD:s ansvarsområden finns även lagstiftning som omfattar bl.a. bestämmelser om exportkontroll rörande vapen, produkter med dubbla användningsområden och bestämmelser om teknisk kontroll och tekniska regler.

Mot denna bakgrund är det i första hand handelsfrämjandet, handelspolitiken och krigsmaterielfrågorna som av UD:s ansvarsområden berörs av arbetet med regelförenkling. Andra delar av UD:s ansvarsområden – såsom utrikes- och säkerhetspolitiken, och det konsulära arbetet – berörs inte direkt. Det är främst tre sakenheter inom UD som involveras i regelförenklingsarbetet, nämligen Enheten för främjande och EU:s inre marknad (UD/FIM), Enheten för internationell handelspolitik (UD/IH) och Enheten för nedrustning och icke-spridning (UD/NIS).

Fyra av departementets myndigheter omfattas av regelförenklingsuppdraget och har inkommit med underlag, nämligen

- Exportkreditnämnden (EKN),
- Kommerskollegium,
- Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll (SWEDAC) samt
- Inspektionen för Strategiska Produkter (ISP).

Av UD:s myndigheter har endast SWEDAC och ISP föreskrifter som påverkar företagare i allmänhet. De nationella reglerna är överlag en följd av EG-rättsliga eller internationella krav. För de företagare som själva väljer att nyttja EKN:s tjänster har dessa föreskrifter naturligtvis betydelse. Kommerskollegium har för sin del inte några egna föreskrifter som påverkar företagens villkor men bedriver ett regel-förenklingsarbete i vid bemärkelse i syfte att underlätta för företag genom att se till att reglerna som berör internationell handel är nödvändiga, icke-diskriminerande och proportionerliga. Kommerskollegium är bl.a. kontaktpunkt för det informations-förfarande som skapats enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 98/34/EG av den 22 juni 1998 om ett informationsförfarande beträffande standarder och tekniska föreskrifter och beträffande föreskrifter för informationssamhällets tjänster (EGT L 204, 21.7.1998, ändrat genom 98/48/EG, EGT L 217, 5.8.1998)

4.11.2 Mätningar av de administrativa kostnaderna

Det har inte genomförts några mätningar av den administrativa bördan inom ramen för den lagstiftning som UD ansvarar för.

4.11.3 Inriktning och arten av regelförenklingsarbetet

Inom UD:s samlade ansvarsområde är det som beskrivits ovan endast en begränsad del som direkt påverkar företagens villkor, och det är främst tre sakenheter som är berörda, UD/FIM, UD/IH och UD/NIS. Någon särskild departementsintern organisation för detta ändamål har inte skapats, utan de berörda enheterna, svarar och bereder frågorna inom sina respektive ansvarsområden. Rättssekretariatet (UD/RS) har en samordnande funktion inom departementet.

Regleringen av *exportkontrollen av krigsmateriel*, styrs av de särskilda hänsyn som fastställts av riksdag och regering samt av det internationella regelverket inom området. Några insatser för att minska företagens administrativa kostnader bedöms ändå som möjliga inom ramen för det överordnade målet om bibehållen exportkontroll. De förslag till åtgärder som redovisas inom detta område bedöms emellertid på det hela taget inte medföra några större förändringar i företagens villkor. UD kommer att följa upp de åtgärder som ISP avser genomföra.

På det område som regleras av EU:s bestämmelser om den *inre marknaden* styrs regelbeståndet och företagens villkor av beslut som fattas inom EU. Det är viktigt att ha i åtanke att åtgärder som föreslås på detta område syftar till att skapa en väl fungerande inre marknad i EU. Primärsyftet är således att genom gemensamma åtgärder på EU-nivå förenkla för företagen på den nationella nivån. En övergripande ambition inom ramen för det svenska förhandlingsarbetet på handelsområdet är att verka för tydliga och enkla regler, särskilt för de små och medelstora företagen.

Det kanske viktigaste planerade förenklingsprojektet inom regelområdet för den inre marknaden rör det svenska genomförandet av EG:s tjänstedirektiv (Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/123/EG om tjänster på den inre marknaden, EUT L376 27 december 2006). Tjänstedirektivet är mycket omfattande med konsekvenser för en rad olika och skiftande samhällsområden och näringsgrenar. Tjänstesektorn står för mer än tre fjärdedelar av svensk ekonomisk aktivitet, men bara

en knapp tredjedel av vår handel med andra länder. I den fortsatta beredningen av bl.a. genomförandet av tjänstedirektivet kommer frågan om regelförenkling att beaktas.

UD/FIM:s verksamhet syftar till att dels göra det enklare för företag att komma ut på en internationell marknad, dels till att underlätta för dessa företags handel med andra länder, i synnerhet på den inre marknaden. Detta görs bl.a. inom ramen för den exportfrämjande verksamheten som syftar till att öka svenska företags export och på så sätt bidra till en ökad tillväxt. Genom ett aktivt deltagande i beredningen av bl.a. genomförandet av den inre marknaden, inkluderande tjänstedirektivet, bidrar enheten till att de regler som idag omgärdar den inre marknaden kan minska. Även enhetens ansvar vad gäller anmälningssproceduren enligt direktiv 98/34/EG syftar till att värna enkla och tydliga regler som underlättar handeln och motverka att nya handelshinder/ökad regelbörda som drabbar företagen skapas. Att ange dessa regler till ett kvantitativt mått låter sig inte omedelbart göras. En fungerande inre marknad innebär dock att regelverken länder emellan harmoniseras. På så sätt underlättas även handeln och den administrativa bördan för företagen kan minska genom att de endast behöver följa ett regelverk istället för 27 - 30 regelverk, beroende på hur man räknar.

En regeringsskrivelse om standardiseringen i Sverige förbereds inom UD. Syftet är att uppmärksamma standardiseringen som konkurrenskraftsinstrument för att bl.a. tillvarata svenska intressen i den internationella standardiseringen bättre.

Regelförenklingar är centralt för hela arbetet med *internationell handelspolitik och utländska direktinvesteringar*. Här handlar det om att se till att regler i EU inte i onödan avviker från de regler som gäller hos våra handelspartners, och vice versa. Även små skillnader i regler kan ge upphov till stora kostnader i form av olika serier för en och samma vara, eller olika test och certifieringsprocedurer för en och samma vara som ska säljas på olika marknader. Arbetet inom Världshandelsorganisationen, WTO, går bland annat ut på att lösa de hinder mot handel som anses vara onödigt betungande. Sverige deltar aktivt i detta arbete.

Sverige arbetar även aktivt med att förenkla handelsprocedurer. Det kan röra sig om komplicerade krav på dokumentation och andra procedurer, till exempel på tullområdet, som är kostsamma för företag och myndigheter. Minst tre procent av ett varuvärde, ofta mer, kan hänföras till kostnader för handelsprocedurer. Inom ramen för WTO:s Doha-förhandlingar förhandlas bindande WTO-regler om handelsprocedurer.

Det internationella standardiseringsarbetet har mycket stor betydelse för industrins konkurrenskraft. Inom EU används standarder systematiskt i den tekniska lagstiftningen enligt den s.k. nya metoden där lagstiftaren fastställer de grundläggande säkerhetskraven. Det standardiseringsarbete som utförs för att tillgodose EU:s tekniska lagstiftning utförs numera allt oftare i de internationella standardiseringsorganen. UD/IH främjar användandet av internationella standarder genom arbete i olika internationella organ. Eftersom de svenska företagen i stor utsträckning har global verksamhet är arbetet med att påverka andra länder att använda internationella standarder i sin regelgivning av mycket stor betydelse.

UNECE (United Nations Economic Commission for Europe) är en organisation som behandlar standarder på många tekniska områden. T.ex. har EU numera avskaffat sina direktiv för fordonskomponenter med hänvisning helt till UNECE-reglementen. UN/CEFACT (Centre for Trade Facilitation and Electronic Commerce) är det organ inom UNECE som arbetar fram rekommendationer och standarder för elektronisk handel och andra handelsprocedurer. UD och Kommerskollegium samt kommuner och landsting och näringsliv deltar i detta arbete.

På europeisk nivå bedrivs även handelsprocedurförenklingar inom EUROPRO, ett samarbete mellan europeiska handelsprocedurorganisationer. I detta arbete deltar UD och Kommerskollegium.

4.11.4 Samråd med näringslivet

UD har ett kontinuerligt samråd med näringslivet inom en rad områden. Dessa kontakter sker delvis via myndigheter och organisationer, men också inom ramen för UD:s externa verksamhet, t.ex. inom ramen för handelsfrämjandet. I dessa kontakter uppkommer ofta frågor som direkt berör företagen. Det kan t.ex. handla om företag som har stött på handelshinder. Dessa hinder kan ofta avhjälpas genom direkta kontakter med berörd ambassad, men även genom Kommerskollegiums SOLVIT-arbete. För att ytterligare stärka detta arbete har Exportrådet fått i uppdrag av regeringen att rapportera om upplevda hinder för små och medelstora företag.

Under UD/IH:s ledning möts en referensgrupp för handelsfrågor, med företrädare för både näringsliv och det civila samhället för att diskutera aktuella handelsfrågor, inklusive regelförenklingar.

I de frågor där UD har ansvaret för internationella förhandlingar sker ett kontinuerligt samråd med näringslivet. I de fall konkreta förslag inkommit från näringslivet har de berört områden där UD inte har möjlighet att vidta några särskilda, förenklande åtgärder, eftersom ansvaret för regelverket ligger på andra departement inom Regeringskansliet. I den fortsatta dialogen med näringslivet i flertalet frågor kommer tänkbara regelförenklingar att beaktas. Ett tydligt exempel på detta är den s.k. hinderakut som inrättats under våren 2007. Företagare kommer där ges ökad möjlighet att anmäla hinder som påverkar deras möjlighet till handel.

På exportkontrollområdet har ISP kontakter med företagen. UD avser att bjuda in Försvarsindustriföreningen och Exportkontrollföreningen till ett gemensamt möte för att diskutera möjligheterna till regelförenkling och efterhöra vilka ytterligare förslag till förenklingar som kan finnas.

4.11.5 Ett urval av åtgärder från Utrikesdepartementet

117. Tjänstedirektivet

Syfte: Att skapa ett enhetligt ramverk för tjänstehandeln i EU och förbättra och förenkla företagens möjligheter att såväl exportera sina tjänster från Sverige som underlätta tjänsteinvesteringar i Sverige.

Beskrivning: Ett helt kapitel av tjänstedirektivet ägnas åt administrativ förenkling med skapandet av kontaktpunkter och rätt till lättillgänglig information genom

förfaranden på elektronisk väg. Av direktivet framgår en skyldighet att förenkla alla förfaranden och formaliteter som är tillämpliga på tillträde till och utövandet av en tjänsteverksamhet. Det är regeringens ambition att genomföra direktivet i tid, med effektivitet och på ett sätt som garanterar enkel tillämpning på lokal, regional och central nivå.

Förväntad effekt: Arbetet med genomförandet av tjänstedirektivet är att betrakta som ett stort och omfattande förenklingsprojekt. Genomförandet ska bidra med största möjliga fördelar för berörda tjänsteföretag. Det är ännu för tidigt att ange konkreta effekter men enbart av direktivets krav följer förenklingskrav. Den närmare omfattningen får utkristalliseras under genomförandearbetet.

Tidsplan: Tjänstedirektivet ska vara genomfört i medlemsstaterna senast den 28 december 2009. En särskild organisation för genomförandet tillskapas inom Regeringskansliet. Ikraftträdande av nationella bestämmelser bör ske per den 1 januari 2010.

118. Ökad flexibilitet i redovisning av marknadsföring

Syfte: Att öka flexibiliteten i intervallen för företagens redovisning av sin marknadsföring.

Beskrivning: Företag ska enligt 16 § (1992:1303) förordningen om krigsmateriel för varje kalenderkvartal redovisa sin marknadsföring. Enligt 11 § lagen (1992:1300) om krigsmateriel får regeringen meddela närmare föreskrifter om redovisnings-skyldigheten och om undantag från denna. För de stora exportföretagen har ISP regelbundna möten varje kvartal, men för de mindre företagen hålls marknadsföringsmöten halvårs- eller årsvis. Huvudregeln om kvartalsvis redovisning bör kvarstå men ISP bör medges rätt att förändra redovisningsintervallen.

Förväntad effekt: För de mindre exportföretagen kan den administrativa bördan minska om intervallen för redovisningen förlängs.

Tidsplan: Förslaget kräver en förordningsändring som avses läggas fram under 2007.

119. Ursprungsregler

Syfte: Att förenkla användandet av EU:s ursprungsregler för att stimulera ökad handel och ökad tullförmån.

Beskrivning: År 2010 är det meningen att ett stort frihandelsområde mellan EU, EFTA, Turkiet, Färöarna och länderna kring Medelhavet ska skapas och s.k. Pan-Euro-Med ursprungsregler kommer att implementeras. I december 2003 presenterades en Grönbok om hur ursprungsreglerna i förmånsförordningarna på handelsområdet ska se ut i framtiden (samt tillhörande meddelande med riktlinjer i mars 2005). Sverige deltar aktivt i de olika processerna.

Förväntad effekt: Med identiska ursprungsregler som finns mellan alla parter i alla dess kombinationer i Pan-Euro-Med kan det s.k. kumulationssystemet, som gör möjligt att ta varor från olika håll, förenklas och utnyttjas bättre samt stärka vår konkurrenskraft. Målet för EU:s moderniserade ursprungsregler är att de ska bli enklare, mer transparanta, förutsägbara och mer generöst utformade. Ursprungsreglerna ska inte hindra producenterna från att använda effektivt producerade insatsvaror. På så sätt kommer parterna i de olika avtalen få möjlighet att dra nytta av och delta i den internationella handeln. Sverige bedömer det som betydelsefullt att ursprungsreglerna moderniseras och förenklas så att de ekonomiska operatörerna kan dra nytta av systemen. Enkla och förutsägbara ursprungsregler har betydelse för vår industris möjlighet att minska sina kostnader vid export och import.

Tidsplan: Kommissionens målsättning var från början att introducera förändrade preferentiella ursprungsregler under 2006. Den tidsplanen är försenad men ett förslag kommer förhoppningsvis att presenteras under 2007. För Pan-Euro-Med ligger tidsplanen 2010 fortfarande fast.

4.12.6 Ett urval av åtgärder från myndigheter under Utrikesdepartementet

Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll (SWEDAC)

120. Översyn av SWEDAC: s föreskrifter och allmänna råd

Syfte: Att harmonisera reglerna för ackreditering i en författning och åstadkomma mer lättöverskådlig och förenklad struktur av innehållet.

Beskrivning: För att minska företagens administrativa kostnader har SWEDAC bl. a. arbetat med förbättring av de föreskrifter och allmänna råd som myndigheten har att förvalta. Målet med översynen är att förenkla regelverket genom en harmonisering av ackrediteringsregler för alla ackrediteringsområden. Alla föreskrifter och allmänna råd om ackreditering har granskats utifrån vilka effekter de får för små företag. Översynen av reglerna för ackreditering har medfört en minskning av antalet föreskrifter och allmänna råd. Regelverket för ackreditering har blivit tydligare och enklare. Vidare har SWEDAC under 2007 initierat ett arbete för att se över strukturen på myndighetens avgiftsföreskrifter.

Förväntad effekt: Den administrativa bördan för företagen minskar genom ett mer överskådligt, konsoliderat och rationaliserat regelverk som är enklare för företagen att följa.

Tidsplan: Målsättningen är att de nya föreskrifterna och allmänna råden om ackreditering träder i kraft under 2007. Översynen av avgiftsföreskrifterna förväntas vara slutförd under år 2007

121. Digitalt handläggningssystem

Syfte: Att säkra handläggningsförfarandet och förkorta handläggningstiderna.

Beskrivning: SWEDAC vill underlätta för berörda intressenter att ansöka om ackreditering genom införande av en interaktiv elektronisk blankett för nyackreditering respektive utökning av ackreditering. Ansökan kan fyllas i och skickas direkt via webbplatsen. Företagen kan också direkt se vilka kravdokument som gäller för den sökta ackrediteringen. Dokumentation ska även elektroniskt kunna bifogas blanketten. På så sätt kan alla nödvändiga uppgifter lämnas vid ett och samma tillfälle. Som ett nästa steg i arbetet med webbaserade blanketter övervägs att införa interaktiva blanketter för ansökan avseende anmälda organ. Vidare kommer SWEDAC: s extranät WebiDoc att förbättras.

Förväntad effekt: Den administrativa bördan för företagen minskar genom att den administrativa processen för att följa reglerna förenklas. Det blir lättare och enklare för SWEDAC: s kunder att redovisa korrigerande åtgärder i tillsynsärenden och den elektroniska hanteringen förväntas leda till snabbare handläggning av beslut i tillsynsärenden.

Tidsplan: Den interaktiva blanketten för ansökan om ackreditering kommer att införas under första halvåret 2007. Uppdatering av systemet WebiDoc förväntas vara slutförd under år 2007.

122. Tvåårsintervall på tillsyn

Syfte: Att behovsanpassa tillsynsintervall i syfte att förenkla administration och ordna bättre förutsättningar för företagens tillväxt.

Beskrivning: SWEDAC har för avsikt att underlätta för ackrediterade organ genom att behovsanpassa tillsynsintervallet till organens verksamhet. De organ som kan uppvisa god stabilitet och god pålitlighet (enligt vissa definierade kriterier) erbjuds möjligheten att få tillsynsintervallet utsträckt till två år. Som en följd av detta kommer företagets årsavgift för ackreditering att reduceras. Reduktionens storlek är beroende på hur stor del av den tekniska verksamheten som granskas. Maximalt kan reduktionen uppgå till ca 25-30 procent.

Förväntad effekt: Förutom att behovsanpassat tillsynsintervall innebär mindre besvär för det ackrediterade företaget, innebär det också minskning av administrativa kostnader. Det ackrediterade organet sparar tid avseende uppgiftslämnande till SWEDAC.

Tidsplan: Första året med ett reducerat antal tillsynsbesök kommer att bli 2008.

Kommerskollegium

123. Myndighetsövergripande handelshinderprojekt

Syfte: Syftet med projektet är att vidareutveckla Kommerskollegiums arbete med handelshinder, inkl. dess databas för registrering av handelshinder, för att underlätta verksamheten för företagen och att förenkla företagens vardag.

Beskrivning: I projektet kommer bl.a. att analyseras vilka delar i arbetet med handelshinder- som fungerar bra och vilka som eventuellt fungerar mindre bra, i vilken mån befintliga strukturer och instrument kan nyttjas bättre för att minska eller undanröja handelshinder och om det finns behov och möjligheter att skapa nya strukturer och instrument, vilka behov av bättre prioriteringar mellan handelshinder som kan finnas, vilket behov av att registrera handelshinder i kollegiets databas och på annat sätt som kan finnas samt vilket behov av förbättrad återkoppling, extern och intern information som kan finnas.

Förväntad effekt: Handelshinder innebär stora kostnader för företagen. Projektet kommer förhoppningsvis att leda till olika effektiviseringsåtgärder vad gäller kollegiets arbete med att minska och undanröja handelshinder. De hinder företag stött på i sin handel med andra länder kan således komma att lösas smidigare och enklare samt inom en snävare tidsram. Detta bör i sin tur bidra till att minska företagens administrativa kostnader.

Tidsplan: Tidsplanen är att projektet ska genomföras under år 2007.

Exportkreditnämnden (EKN)

124. Utvecklings- och införandeprojekt av EKN Online

Syfte: Att ta fram ett system för effektivare och enklare handläggningssystem.

Beskrivning: Genom systemet EKN Online ska kunder kunna ansöka om garantier via Internet. Kunderna ska även kunna följa sina ärenden genom hela processen. Införandet sker successivt under år 2007, med lansering av systemet för den s.k. basgarantin under maj månad.

Förväntad effekt: Införandet av systemet EKN Online kommer att innebära förenklad administration samt snabbare och enklare handläggningsrutiner för EKN:s kunder, framför allt för små och medelstora företag.

Tidsplan: Systemet beräknas införas successivt med start i maj 2007.

125. Ansökan till EKN:s tjänster via lokala Almi-kontor

Syfte: Att förbättra tillgängligheten till EKN:s tjänster genom ansökan via lokala Almi-kontor.

Beskrivning: Fyra Almi-regioner – Västernorrland, Västra Götaland, Kronoberg och Jönköping – började under förra året förmedla EKN:s motgaranti. Därefter har Stockholm, Kalmar, Gotland och Blekinge anslutit sig som återförsäljare. I planerna ligger att utöka det produktsortiment som samtliga 21 Almi-regioner över hela landet ska kunna förmedla, för att förbättra tillgängligheten och servicen rörande EKN:s tjänster.

Förväntad effekt: En minskad administrativ börda för företagen genom en ökad tillgänglighet av EKN:s tjänster.

Tidsplan: Satsningen inleddes under år 2006 och beräknas utökas under år 2007.

Inspektionen för strategiska produkter (ISP)

126. Smarta blanketter för ansökningar och annat informationslämnande

Syfte: Att ta fram s.k. smarta blanketter (elektroniska webbformulär) som ska kunna användas vid ansökningar och annat informationslämnande.

Beskrivning: ISP har tagit fram smarta blanketter för ansökan om utförseltillstånd för krigsmateriel och produkter med dubbla användningsområden. Genom smarta blanketter, där företagens ansökningar direkt kan överföras till ärendehanteringssystemet (ÄHS) utan någon särskild bearbetning, har handläggningen av ansökningar om utförsel av krigsmateriel och produkter med dubbla användningsområden effektiviserats. ISP ska som nästa steg införa smarta blanketter även för andra tillämpningsområden, för andra typer av tillstånd än ovannämnda eller informationsinlämnande. Detta gäller t.ex. marknadsföringsrapporter, leverans- och avgiftsdeklaration, årliga redovisningar och deklarationer från kemiföretag.

Förväntad effekt: Smarta blanketter minskar fel i hanteringen och förenklar handläggningen, vilket förbättrar servicen till företagen.

Tidsplan: En upphandling av ett nytt ärendehanteringssystem under år 2007 kommer att göra det möjligt att införa fler smarta blanketter med början år 2008.

127. Global projektlicens

Syfte: Att minska den administrativa bördan för ett företag genom att i princip ett enda utförseltillstånd kan täcka varuflödet för ett helt projekt.

Beskrivning: Den administrativa bördan för ett företag bör minskas genom att i princip ett enda utförseltillstånd kan täcka varuflödet för ett helt projekt. Detta avses gälla för företag som verkar inom ramen för det s.k. Framework Agreement/LOI mellan Sverige, Frankrike, Italien Spanien, Storbritannien och Tyskland. LOI syftar bl.a. till att förenkla och minska omfattningen av parternas procedurer i fråga om kontroll av överföring och export av militär materiel och militär teknologi.

Förväntad effekt: Minskat antal ansökningar om utförseltillstånd minskar den administrativa bördan för företagen.

Tidsplan: Detta är en pågående process där ISP kan verka för att företagen i tillämpliga fall ansöker om en global projektlicens.

128. Generella undantag från anbudsunderrättelse

Syfte: Att öka antalet generella, men företagsanknutna, undantag från anbudsunderrättelse.

Beskrivning: Enligt 12 § lagen om krigsmateriel ska företag med tillverknings-tillstånd underrätta ISP innan anbud lämnas. Enligt 17 § förordningen om krigsmateriel får ISP i det enskilda fallet medge undantag från anbudsunderrättelse. Denna möjlighet till undantag har ISP medgett ett antal svenska företag till vissa destinationer. Kretsen av länder för vilka undantag medges avses utökas så att t.ex. samtliga EU:s medlemsländer kan omfattas.

Förväntad effekt: Minskat uppgiftslämnande vad avser anbud i de fall ISP bedömt att underrättelse inte är nödvändig.

Tidsplan: Generella undantag medges efter ansökan. Allt eftersom behov uppstår för företagen om generella undantag kan sådana medges i ökad utsträckning. Den ändrade praxis detta innebär kan genomföras omgående.

129. Slut användarintyg

Syfte: Att fortsätta se över de olika typerna av slutanvändarintyg som finns för verksamheten.

Beskrivning: Utan att vara direkt föreskrivet i lag tillämpas krav på slutanvändarintyg från slutmottagare av krigsmateriel och produkter med dubbla användningsområden i de fall fråga är om individuella exporttillstånd. Under åren har antalet olika intyg utökats allt beroende på den förändrade världsbilden. Detta har gjort det allt svårare för företagen att få en klar bild över vilken typ av intyg som krävs i det enskilda fallet. ISP kommer därför att initiera en översyn över intygssfloran för att söka komma fram till förenklingar och mer lättförståeliga intyg.

Förväntad effekt: Genom att utforma intygen på ett sätt som gör dem mer lättförståeliga underlättas företagets intygslämnande.

Tidsplan: En översyn av slutanvändarintygen är en pågående process hos ISP, där initialt arbete kräver återkommande revideringar.

4.12 Näringsdepartementets och dess myndigheters arbetsplan

4.12.1 En beskrivning av departementets ansvarsområde

Näringsdepartementets har följande ansvars- och regelområden:

Energi	Elektronisk kommunikation och IT
Basindustri	Forskning och utveckling
Skogsbruk	Företag med statligt ägande
Turism	Regional utvecklingspolitik
Näringslivsutveckling	Transporter och infrastruktur
Gruv- och mineralpolitik	

De regler Näringsdepartementet ansvarar för återfinns huvudsakligen inom områdena energi, transport och infrastruktur samt näringslivsutveckling.

Till Näringsdepartementet hör 28 myndigheter, varav fyra affärsverk och en domstol. Av dessa har 17 myndigheter i regleringsbrev fått i uppgift att bistå Näringsdepartementet i framtagandet av en arbetsplan för regelförenkling. En av myndigheterna, Skogsvårdsstyrelsen, redovisar sitt arbete och sina förenklingsförslag i Jordbruksdepartementets arbetsplan. Sammantaget har myndigheterna inkommit med närmare 140 förenklingsförslag med ett företagsperspektiv. Av förslagen framgår att det finns en potential att minska den administrativa kostnaden inom departementets ansvarsområde. Departementets egna förslag uppgår till 20 stycken vari ingår bl.a. kartläggning av gällande lagstiftning ur regelförenklingsperspektiv.

4.12.2 Mätningar av de administrativa kostnaderna

Mätningar inom Näringsdepartementets ansvarsområde har genomförts ur ett miljöperspektiv inom lagstiftningsområden som energi och sjöfart.²¹ Kostnaderna inom energiområdet uppgår till ca 8 mkr (elcertifikat) och ca 13,5 mkr (handel med utsläppsrättigheter) och ca 13,9 mkr (utsläpp av kväveoxid). Det sjöfartsrelaterade områdets kostnader uppgår till ca 5 mkr. Enligt de genomförda mätningarna finns förenklingspotential inom områdena handel med utsläppsrätter och utsläpp av kväveoxid.

Statens energimyndighet och Naturvårdsverket har i uppdrag att senast den 31 maj 2007 tillsammans och i samråd med Nutek och länsstyrelserna redovisa erfarenheter från tillståndsprövning och tilldelningsförfarande, övervakning, verifiering och rapportering, tillsyn och registerfrågor inom EU:s handel med utsläppsrätter som det tillämpas i Sverige. I rapporteringen ska, om myndigheternas erfarenhet ger anledning till detta, förslag till förbättringar lämnas.

4.12.3 Inriktningen och arten av regelförenklingsarbetet

Samtliga enheter inom Näringsdepartementet inbjöds i december 2006 att delta i en för departementet gemensam arbetsgrupp. Ett seminarium med ett 50-tal representanter från myndigheter och departement genomfördes i början av 2007. Nutek informerade bl.a. om genomförda mätningar och databasen Malin.

Departementet kommer i sitt fortsatta arbete med handlingsplanen att förutom ovan nämnda mätningar hämta vägledning om de administrativa kostnaderna inom departementets ansvarsområde även från andra genomförda mätningar när förhållandena är likartade.

Förenklingsarbetet innefattar en genomgång av gällande lagstiftning inom departementets ansvarsområde, t.ex. genom att pröva om tillstånd kan ersättas med ansökan, samordning av tillsyn, översyn av bemyndiganden osv. För att uppnå en märkbar förändring i företagets vardag bör regler som upplevs som irriterande eller onödiga från företagarens synvinkel tas bort, om det inte finns tunga skäl för att ändå behålla dem. Detta arbete måste som sin utgångspunkt ha ett samrådsförfarande med företagen samt en ökad kunskap och förståelse hos handläggare inom departementet för företagandets villkor.

Genom att Näringsdepartementet har en samordnande roll i regelförenklingsarbetet är också generella frågor som berör hela Regeringskansliet en viktig del i arbetet. Det

²¹ R2006:01 Näringslivets administrativa kostnader på miljöområdet.

gäller bl.a. förberedelserna för inrättandet av ett regelråd och beredning av frågor om arbetet med konsekvensutredningar.

4.12.4 Samråd med näringslivet

Näringsdepartementet har inrättat en samrådsgrupp för regelförenklingsarbetet med representanter för näringslivet. Gruppen leds av näringsministerns statssekreterare med ansvar för regelförenklingsarbetet. Därutöver har flera enheter för avsikt att genomföra samråd med näringslivets branschorganisationer. Samrådsförfarandet kommer att omfatta dels konkreta förslag från departementet och näringslivet om regelförenkling, dels temamöten. Samrådet kommer också ge möjlighet för enskilda företagare att lämna förslag till regelförenkling.

Ett flertal myndigheter, däribland Post- och Telestyrelsen, Sjöfartsverket och Energi-myndigheten har fortlöpande kontakter med näringslivet.

4.12.5 Ett urval av åtgärder från Näringsdepartementet

130. Minskat uppgiftslämnande för företag

Syfte: Minska de administrativa kostnaderna för företag.

Beskrivning: Översyn av hur uppgiftslämnandet kan göras mindre betungande för företag genom att ett regeringsuppdrag läggs på berörda myndigheter. Erfarenheter från andra länder ska kartläggas och förslag om hur uppgiftslämnandet kan effektiviseras tas fram. Ett underlag är Nuteks studie av företagens administrativa kostnader som uppkommer på grund av lagstiftning kopplad till den officiella statistiken. Ett annat underlag är den rapport som Bolagsverket tidigare lämnat och som innehåller ett förslag till ett samordnat uppgiftskravregister för företagsdata.

Förväntad effekt: Minskat uppgiftslämnande för företag.

Tidsplan: Regeringsuppdrag under 2007.

131. Lagen (1994:615) om ingripande mot otillbörligt beteende avseende offentlig upphandling upphävs

Syfte: Obsolet lagstiftning bör tas bort för att minska mängden regler och regelverk.

Beskrivning: Upphäv lagen (1994:615) om ingripande mot otillbörligt beteende avseende offentlig upphandling (LIU). Lagen har under den tid den varit i kraft endast tillämpats vid ett fåtal tillfällen.

Förväntad effekt: Färre bestämmelser gör det lättare att överblicka och hantera den totala regelmängden inom upphandlingsområdet.

Tidsplan: Proposition lämnas till riksdagen i februari 2008.

132. Underlätta för småföretag att delta i offentlig upphandling

Syfte: Fler företag ges förutsättningar att delta i offentlig upphandling vilket ökar konkurrensen.

Beskrivning: En prioriterad uppgift för Konkurrensverket (KKV) blir att bidra till att ge små företag tillgång till offentlig upphandling i betydligt större omfattning. Regeringen har i prop. 2006/07:100 föreslagit att KKV förstärks med 5 miljoner kronor årligen från 2008 för insatser för att effektivisera arbetet med offentlig

upphandling och underlätta för små företag att delta i offentliga upphandlingar. Ett regeringsuppdrag förbereds angående hur små företag ska ges möjlighet att i större utsträckning delta i offentlig upphandling.

Förväntad effekt: Småföretag deltar i större utsträckning i den offentliga upphandlingen vilket leder till ökad konkurrens och möjligheter för nya företag med nya idéer på marknaden.

Tidsplan : Ett uppdrag kommer att ges till KKV under 2007.

133. Förändrade tröskelvärden för koncentrationsprövningar

Syfte: Skapa en så ändamålsenlig och effektiv koncentrationsprövning som möjligt.

Beskrivning: Proposition med förslag till lagändringar som lämnas i Konkurrensverkets rapport "Tröskelvärden för koncentrationsprövningar" tas fram.

Förväntad effekt: En mer träffsäker koncentrationsprövning som samtidigt minskar administrativa bördor för såväl företagen som Konkurrensverket.

Tidsplan: Proposition lämnas till riksdagen i februari 2008.

134. Översyn av hur direktiv genomförts, möjligheten att utnyttja företagarundantag

Syfte: Utnyttja möjligheten till undantag för småföretag.

Beskrivning: Genomgång av lagstiftning som bygger på EG-lagstiftning i syfte att identifiera möjligheter att undanta småföretag.

Förväntad effekt: Fler undantag för små företag vilket leder till förenkling av tillämpningen av viss lagstiftning för dem.

Tidsplan: Klart 31 oktober 2007.

135. Undersöka möjlighet till harmonisering

Syfte: Öka tydlighet i lagstiftning.

Beskrivning: Regeringsuppdrag till Statens energimyndighet att utreda hur användningen av begreppen energi- och elintestitet i lagstiftningen kan harmoniseras.

Förväntad effekt: Ökad tydlighet i bl.a. elcertifikatsystemet.

Tidsplan: Uppdraget redovisas den 3 december 2007.

136. Uppdrag till Energimarknadsinspektionen

Syfte: Underlätta samdistribution av biogas i naturgasnätet.

Beskrivning: Regeringsuppdrag till Energimarknadsinspektionen att lämna förslag till regelförändringar som innebär att skattefriheten för biogas kan följa gasen till slutkonsument vid samdistribution av biogas med naturgas i naturgasnätet.

Förväntad effekt: Den skattemässiga proportioneringen vid samdistribution av biogas i naturgasnätet blir administrativt hanterbar på en avreglerad gemensam naturgasmarknad där olika aktörer på lika villkor är aktiva inom naturgasnät.

Tidsplan: Uppdraget ska redovisas senast den 1 december 2007.

137. Underlätta processen för sjömätning

Syfte: Underlätta sjömätningprocessen.

Beskrivning: Försvarsmakten har fått i uppdrag att i samverkan med Lantmäteriverket och Sjöfartsverket utreda förutsättningarna för tillståndsprocessen

rörande beslut enligt förordningen (1993:1745) om skydd för landskapsinformation. Bl.a. ska förutsättningarna för en ordning där Försvarsmakten prövar alla frågor om tillstånd avseende sjömätning ingå i utredningen.

Förväntad effekt: En tillståndsprocess med tre myndigheter inblandade för insamling, förvaltning och spridning av sjögeografisk information ersätts av en tillståndsprocess vid en myndighet.

Tidsplan: Under hösten 2007.

4.12.6 Ett urval av åtgärder från myndigheter under Näringsdepartementet

Bolagsverket

138. Ett nytt avgiftssystem

Syfte: Förenkla för företag och förkorta handläggningstider hos Bolagsverket.

Beskrivning: Ett avgiftssystem baserat på årsavgift i stället för avgift för varje begärd registrering.

Förväntad effekt: Lägre kostnader för företag, färre kompletteringar, snabbare registreringar.

Tidsplan: Bolagsverket inkommer med förslag till Näringsdepartementet under 2007.

139. Främja inlämnandet av elektroniska årsredovisningar

Syfte: Utveckla tjänsten för elektronisk ingivning av årsredovisningar och göra den mer tillgänglig.

Beskrivning: Bolagsverket bedriver ett projekt tillsammans med organisationen XBLR Sweden ett projekt för att göra tjänsten mer användbar. Ett samarbete bedrivs även med Skatteverket och Statistiska Centralbyrån. Se närmare åtgärd nummer 22.

Förväntad effekt: Genom standardiserat inlämnande av räkenskapshandlingar kan såväl ingivandet som spridning av information i räkenskapshandlingar till myndigheter underlättas.

Tidsplan: Våren 2007 och löpande.

Elsäkerhetsverket

140. Digitalt ärende- och dokumenthanteringssystem

Syfte: Kortare handläggningstider.

Beskrivning: Verket kommer under innevarande år att upphandla ett digitalt ärende- och dokumenthanteringssystem i syfte att effektivisera administrationen. Verket bedömer att ett sådant system kommer att frigöra arbetstid i myndigheten.

Förväntad effekt: Kortare handläggningstider.

Tidsplan: 2007.

Järnvägsstyrelsen

141. Undantag från kravet på järnvägsbeskrivning

Syfte: Förenkla administrationen för infrastrukturförvaltare som enbart transporterar eget gods på eget spår.

Beskrivning: Järnvägsstyrelsen har begärt att få en ändring i järnvägslagen så att infrastrukturförvaltare som enbart transporterar eget gods på eget spår ska undantas från kravet att upprätta en järnvägsnätsbeskrivning.

Förväntad effekt: Den administrativa bördan minskar för dessa företag.

Tidsplan: Klart juli 2007.

142. Förenklat uppgiftslämnande m.m.

Syfte: Förenkla och minska behovet av uppgifter vid företagens ansökan om tillstånd.

Beskrivning: Genom att myndigheten inhämtar uppgifter från Upplysningscentralen behöver företagen inte inkomma med exempelvis registreringsbevis eller årsredovisningar. Myndigheten står för både kostnaden och arbetet.

Förväntad effekt: Enklare, snabbare och billigare för företagen.

Tidsplan: Klart juni 2007.

143. Tids- och kostnadseffektiv rapportering av olycksstatistik

Syfte: Att underlätta företagens rapportering av olycksstatistik.

Beskrivning: Enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 91/2003 av den 16 december 2002 om järnvägstransportstatistik ska varje medlemsstat rapportera statistik över olyckor. Järnvägsstyrelsen samlar på uppdrag av Statens institut för kommunikationsanalys (SIKA) in olycksstatistik från svenska järnvägsföretag. Insamlingen som tidigare har skett via pappersblanketter kommer att ske via elektroniska blanketter.

Förväntad effekt: Enklare samt mer tids- och kostnadseffektivt för företagen.

Tidsplan: Tas fram under 2007 för att kunna användas till SIKA-rapporteringen våren 2008.

Konkurrensverket

144. Ett råd för upphandlingsfrågor

Syfte: I och med att Nämndens för offentlig upphandling verksamhet inordnas i Konkurrensverket och nämnden upphör, ser Konkurrensverket det som angeläget att skapa en plattform för att ta tillvara erfarenhet och sakkunskap från upphandlare, leverantörer och specialister.

Beskrivning: Konkurrensverket överväger att inrätta ett råd för upphandlingsfrågor. Rådet kan vara ett organ både för information och för diskussioner på upphandlingsområdet.

Förväntad effekt: Genom denna åtgärd underlättas kommunikationen mellan parterna i den offentliga upphandlingen vilket i sin tur kan väntas leda till att den offentliga upphandlingen effektiviseras.

Tidsplan: Konkurrensverket avser att under våren 2007 ta kontakter med bl.a. upphandlingsspecialister, företrädare för de kommunala och statliga sektorerna och företrädare för näringslivet för att diskutera hur ett sådant råd skulle kunna utformas.

Luftfartsstyrelsen

145. Upphävande av nationella föreskrifter

Syfte: Anpassa regelverket till EG-krav.

Beskrivning: Nationella föreskrifter för organisationer som utför underhåll på teknisk utrustning för utövande av flygtrafiktjänst föreslås tas bort eftersom de ersätts av nya krav på flygtrafikledningarna.

Förväntad effekt: Minskad administration för företag som utför underhåll på teknisk utrustning för utövande av flygtrafiktjänst.

Tidsplan: Beräknas träda i kraft under sommaren 2007.

146. Samordning av tillsyn

Syfte: Samordning av tillsynsaktiviteter inom gemensamma tillsynsområden.

Beskrivning: Samordning av tillsyn av flygplats-, flygtrafik-, tjänst och säkerhetsinspektörer vilket leder till färre besök hos verksamhetsutövare och färre myndighetskontakter.

Förväntad effekt: Detta innebär minskad administrativa kostnader för företagen.

Tidsplan: Löpande under år 2007.

147. Överskådligare och enklare bidragssystem

Syfte: Ett tydligt regelverk där kriterier och principer för fördelning av driftbidrag fastställs.

Beskrivning: En föreskrift där kriterierna för driftbidrag till de icke statliga flygplatserna regleras har utarbetats. I denna ska också Luftfartsstyrelsens handläggning av sådana ärenden regleras.

Förväntad effekt: Detta kommer att göra bidragssystemet överskådligare och enklare.

Tidsplan: Föreskriften trädde i kraft i april 2007 och ska tillämpas när beslut tas om driftbidrag för 2007.

Patent- och registreringsverket

148. Elektronisk ingivning av patentansökningar

Syfte: Underlätta ingivning av svenska patentansökningar.

Beskrivning: Pilotprojekt avseende elektronisk ingivning av svenska patentansökningar inleds under hösten 2007.

Förväntad effekt: Snabbare handläggning och minskat behov av kompletteringar gör att handläggningen blir enklare för företag.

Tidsplan: Genomförs under 2008.

Post- och telestyrelsen (PTS)

149. Undantag från tillståndsplikt för radiosändare

Syfte: Införa nya undantag från tillståndsplikt för radiosändare, göra föreskrifterna mer lättlästa och lättbegripliga och anpassa föreskrifterna till gemenskapsrättens reglering.

Beskrivning: PTS genomför för närvarande en översyn av myndighetens föreskrifter om undantag från tillståndsplikten för vissa radiosändare.

Förväntad effekt: Föreskrifter blir mer lättlästa och lättbegripliga. De förenklar för de företag som kommer att undantas från kraven att ansöka om tillstånd och betala tillståndsavgift.

Tidsplan: Förslaget till nya föreskrifter och allmänna råd remitteras till EU-kommissionen i februari och bedöms kunna antas i juni 2007.

150. Förkorta handläggningstider m.m.

Syfte: Förkorta handläggningstider och förenkla för företag.

Beskrivning: Vidareutveckla PTS som e-förvaltningsmyndighet.

Förväntad effekt: Kortare handläggningstider och enklare för företag.

Tidsplan: PTS har angivit vilka e-tjänster som ska utvecklas och lanseras under 2007; bl.a. ansökan om VHF-tillstånd, anmälan om saknade brev samt PTS diarium.

151. Kortare handläggningstider och väntetider

Syfte: Underlätta för företag i deras kontakter med PTS.

Beskrivning: PTS omorganiserar sin verksamhet i syfte att underlätta för företag i deras kontakter med myndigheten (funktionsansvarsindelning tas bort).

Förväntad effekt: Kortare handläggningstid. Kortare väntetid för företagen. Enklare för företagen i deras kontakter med PTS.

Tidsplan: Omorganisation klar vid halvårsskiftet 2007.

Sjöfartsverket

152. Förbättrad tillgång till tolkningsdokument m.m.

Syfte: Att underlätta för företag som i olika situationer behöver utgå från det internationella regelverket att återfinna Sveriges tolkningar och tillägg till införlivade internationella bestämmelser.

Beskrivning: Det pågår ett arbete med att skapa tydliga uppställningar av Sveriges tolkningar av och tillägg till internationella bestämmelser. Dokumenten, som benämns tolkningsdokument, ska ställas upp utifrån de internationella regelverkens systematik och skrivas på engelska. Dokumenten ska läggas ut på Sjöfartsverkets webbplats.

Förväntad effekt: Företagen kan enklare och snabbare finna och få en tydlig förteckning över Sveriges tolkningar av och tillägg till internationella bestämmelser.

Tidsplan: Grundarbetet med dokumentmallar förväntas bli klart under 2007 och ska därefter uppdateras med aktuell information. För detta arbete är någon tidsplan ännu inte fastställd.

153. Förenklad administration och kortare handläggningstider

Syfte: Att ersätta ett ålderdomligt system med ett system som har möjligheten att utbyta information med andra system samt ge handläggningsstöd.

Beskrivning: Fartygsregistret är ett rättighetsregister som innehåller de skepp och båtar som har rätt att föra svensk flagg. Det är i viss omfattning obligatoriskt att registrera fartyg i fartygsregistret. Just nu pågår utvecklingen av ett nytt fartygsregister med en inbyggd ärende- och dokumenthanteringsfunktion. Uppgifterna i fartygsregistret kommer att bli sökbara på Sjöfartsverkets webbplats.

Förväntad effekt: Företagen kan enklare få tillgång till informationen i registret via Sjöfartsverkets webbplats. Administrationen av ärenden kommer att förenklas och handläggningstiden förkortas. På sikt kan förändringarna även leda till minskat uppgiftslämnande för företagen.

Tidsplan: Det nya systemet driftsätts under 2007.

154. Enklare och snabbare att hitta regler

Syfte: Att möjliggöra för företagen att snabbare och enklare finna de krav som gäller.

Beskrivning: Förbättra Sjöfartsverkets webbplats vad gäller Sjöfartsverkets föreskrifter med en mer logisk indelning av författningarna, utökade sökmöjligheter, konsoliderade regler, tillgång till register och upphävda författningar samt möjligheten att på ett enkelt sätt ladda ner samtliga gällande regler.

Förväntad effekt: Företagen kan enklare och snabbare finna och få åtkomst till de krav som gäller.

Tidsplan: Arbete pågår inom Sjöfartsverket. Det är i viss mån beroende av Verkets för förvaltningsutveckling (VERVA) arbete med att ta fram standarder för författningsframställning. Det påverkas även av förslaget om en gemensam Trafikinspektion. Någon absolut tidsplan är därför inte möjlig att slå fast i nuläget, även om önskemålet från Sjöfartsverkets sida är att förändringarna ska vara genomförda i sin helhet till 2009/2010. Möjligheten att enkelt kunna ladda hem samtliga gällande regler kommer dock att finnas redan under 2007.

Statens energimyndighet

155. Underlätta informationssökning m.m.

Syfte: Genom en bättre struktur på den grundläggande informationen och en webbaserad tjänst för informationsutbyte i samhällsbyggnads- och tillståndsprocesser underlätta för såväl företag som myndigheter att få tag på relevant information och få vägledning för att bedöma lämplig lokalisering och utformning av ny bebyggelse och nya anläggningar.

Beskrivning: En e-tjänst för samhällsplanering och samhällsbyggnad, Planeringsportalen, håller på att tas fram. Berörda myndigheter är Boverket och länsstyrelserna.

Förväntad effekt: Kortare handläggningstid.

Tidsplan: 2006–2009.

156. Översyn av rutiner

Syfte: Minskade administrativa kostnader för företagen.

Beskrivning: Översyn av rutinerna för hantering av ansökningar, vilket inkluderar en genomgång av rutinerna för prövningsärenden och koncessioner hos Energimarknadsinspektionen.

Förväntad effekt: Minskade administrativa kostnader för företagen.

Tidplan för genomförandet: 2007–2008.

157. Elektroniskt uppgiftslämnande

Syfte: Förenkla för företagen.

Beskrivning: Genomgång av de uppgifter som lämnas elektroniskt till myndigheten för att se om det förekommer att företag lämnar samma uppgifter till myndigheten under samma år och till olika system. Samla generella uppgifter som förekommer i flera system i ett s.k. intresseregister. Samordna systemen så att exempelvis en firmatecknare i ett företag kan använda samma elektroniska identitet i alla system.

Förväntad effekt: Minskat uppgiftslämnande.

Tidsplan: 2007–2008.

Sveriges geologiska undersökning

158. Inrapportering via webben

Syfte: Ge borrhöretag möjlighet att inrapportera brunnsprotokoll via webben.

Beskrivning: Uppgifterna i brunnsprotokoll lämnas via webben i stället för som idag på papper.

Förväntad effekt: Förenklad administration för företag (uppskattningsvis från ca 12 minuters handläggningstid till fyra minuter).

Tidsplan: Löpande.

Verket för näringslivsutveckling (Nutek)

159. Samverkansgrupp

Syfte: Att förenkla processen för start av företag för blivande företagare samt effektivisera myndigheternas uppgifter i processen start av företag.

Beskrivning Samverkansgruppen för start av företag är en myndighetssamverkan för att underlätta för nyföretagande. I gruppen ingår Nutek, Skatteverket, Bolagsverket, Försäkringskassan, Arbetsmarknadsstyrelsen och Tullverket. Samverkansgruppen har tagit fram en processmodell över vägen till ett egen företag som ger kunskap om ”den ideala vägen” genom det offentliga systemet vid start av företag. Verksamheten består bl.a. av gemensamma nyföretagarutbildningar och en gemensam webb-baserad starta-företag-guide.

Förväntad effekt: Enklare företagsstart för företagare, effektivare produktion av myndigheternas informationsmaterial och service till nyföretagare.

Tidsplan: Delrapportering sker halvårsvis. Vissa aktiviteter är avslutade t.ex. gemensam informationsbroschyr.

160. Interaktiv e-tjänst

Syfte: Utveckla en e-tjänst som underlättar för nyföretagaren genom hela processen att starta företag.

Beskrivning: I projektet "Mitt företag" är ambitionen att skapa en interaktiv e-tjänst för nyföretagare. Idén bygger på en integration mellan ett antal befintliga offentliga e-tjänster, bl.a. "Företagarguiden" och "foretagsregistrering.se". Nutek samarbetar i projektet med flera andra myndigheter.

Förväntad effekt: En "one-stop-shop" för nyföretagare med både information och ärendehantering (t.ex. registrering), minskat antal fel i inkomna handlingar till myndigheterna vilket i sin tur sparar tid och resurser för både företagaren och myndigheterna samt en infrastruktur för informationsutbyte mellan myndigheter och mellan nyföretagare och myndigheter.

Tidsplan: Förstudien ska vara klar i juni 2007. Därefter tas beslut om att genomföra och lansera e-tjänsten senast under 2009.

161. Webbguide för företagare som ska anställa

Syfte: Att förenkla för företagare som vill anställa genom att all relevant information samlas på ett ställe, t ex information om regler som berör företagare i egenskap av arbetsgivare, om ansvar, rättigheter och skyldigheter samt hjälp med beräkning av kostnader.

Beskrivning: En webbaserad guide för företagare som ger överblick över regelverken. Nutek:s webbplats "Företagarguiden" kompletteras med en ny ingång som i första hand vänder sig till företagare som ska anställa första gången.

Förväntad effekt: Fler vill och vågar anställa.

Tidsplan: Guiden lanserades i slutet av januari 2007 och är nu i bruk.

Vägverket

162. Snabbare och enklare införande av ny teknik inom vägmärkesområdet

Syfte: Förenklingar och mindre hinder för utveckling av åtgärder för trafikreglering/utmätning.

Beskrivning: Som en följd av att en ny vägmärkesförordning (2007:90) beslutats kan fler detaljregleringar beslutas i föreskriftsform. Då kan reglerna lättare anpassas till bl.a. teknisk utveckling.

Förväntad effekt: Enklare och snabbare administration för företag som arbetar med teknisk utveckling inom vägutrustningsområdet.

Tidsplan: Genomförs under 2007.

163. Förenkla skatte- och avgiftshanteringen

Syfte: Förenklad administration.

Beskrivning: Förenkling av skatte- och avgiftshanteringen.

Skapandet av lösningar som förbättrar service och tillgänglighet som ökade möjligheter till elektronisk fakturering, e-inbetalning via hemsidan och samlingsfakturer.

Förväntad effekt: Lägre kostnader för företag.

Tidsplan: Genomförs från och med 2007.

164. Anmälan i stället för tillstånd

Syfte: Underlätta för företag och enskilda som behöver nyttja område intill allmän

väg för upplag m.m.

Beskrivning: Vid planerat upplag intill väg, som timmerupplag och soptunnor, krävs idag tillstånd enligt 43 § väglagen (1971:948). Generella anvisningar och anmälan ska räckas.

Förväntad effekt: Lägre administrativa kostnader för företag och väghållningsmyndigheter.

Tidsplan: 2009.

4.13 Utbildningsdepartementet och dess myndigheters arbetsplan

4.13.1 En beskrivning av departementets ansvarsområde

Inom Utbildningsdepartementets område handlar regelgivning gentemot företag främst om bestämmelser som berör huvudmän för fristående skolor och s.k. kompletterande utbildningar på gymnasial eller eftergymnasial nivå. Det finns drygt 800 aktiva fristående skolor i Sverige och omkring 150 utbildningsanordnare som erbjuder kompletterande utbildningar inom t.ex. konst eller hantverk. Anordnare av kompletterande utbildningar kan få statsbidrag och stå under statlig tillsyn.

Det är ett begränsat antal regler på Utbildningsdepartementets område som enbart riktar sig till företag. När det gäller fristående skolor finns bestämmelser i 9 kap. skollagen (1985:1100) och i förordningen (1996:1206) om fristående skolor. Bestämmelserna reglerar bl.a. ansökan om godkännande och rätt till bidrag och förutsättningarna för detta. I förordningen (2000:521) om statligt stöd till kompletterande utbildningar regleras förutsättningarna för statligt stöd och ansökningsförfarandet för sådana utbildningar. I övrigt riktar sig lagar och förordningar på Utbildningsdepartementets område främst till det offentliga skolväsendet. En del av bestämmelserna gäller dock även för fristående skolor. Det handlar då om regler som rör undervisningen i skolorna, t. ex. det pedagogiska innehållet i undervisningen. Statens skolverk (Skolverket) har i sin rapport till Utbildningsdepartementet om regelförenkling inom verkets ansvarsområde (U2007/1324/G) redogjort för regelgivningen på sitt område och också förtecknat de av Skolverkets föreskrifter och allmänna råd som kan vara tillämpliga för enskilda huvudmän.

Regelbördan för fristående skolor utgörs inte endast av bestämmelser på utbildningsområdet, utan de berörs även av annan typ av lagstiftning. Det kan exempelvis handla om regler för livsmedelshantering i skolmatsalar och på hotell- och restaurangutbildningar samt arbetsmiljölagstiftning.

På Skolverkets webbplats finns information om hur det går till att starta en ny fristående skola och ansökningsblanketter finns tillgängliga elektroniskt. Ansökningsblanketten är 16 sidor lång och till det kommer en tio sidor lång instruktion. I ansökan ska information lämnas som möjliggör för Skolverket att bedöma om skolan kommer att ge en utbildning som bygger på skollagens och läroplanens värden och mål. Ansökan innehåller bl.a. uppgifter om pedagogisk inriktning, lokaler, förväntat elevantal, lärare och skolläda. Kriterier för bidragsberättigande och statlig tillsyn finns uppsatta enligt 9 kap. skollagen och

förordningen om fristående skolor. Ansökan, som ska ställas direkt till Skolverket före den 1 april kalenderåret innan skolan avser att starta, granskas utifrån kriterierna i skollagen. Därefter skickas ansökan på remiss till den berörda lägeskommunen med svarstid senast den 15 september. Ambitionen är att beslut ska fattas före årsskiftet, dvs. ett drygt halvår innan skolan ska starta. Skolverket är den enda myndighet ansökaren behöver vara i kontakt med.

På utbildningsområdet har EU endast begränsad befogenhet.

4.13.2 Mätningar av de administrativa kostnaderna

Det finns inga mätningar på området.

4.13.3 Inriktning och arten av regelförenklingsarbetet

Som nämnts ovan är de flesta bestämmelser inom Utbildningsdepartementets område som berör företag, dvs. huvudmän för fristående skolor och kompletterande utbildningar, sådana som gäller även för det offentliga skolväsendet. Bestämmelserna gäller exempelvis kursplaner, betygsföreskrifter m.m., dvs. grundläggande styrdokument för all skolverksamhet i landet. Regelgivningen på utbildningsområdet syftar till att säkerställa rättssäkerhet och alla elevers rätt till en likvärdig utbildning. Utgångspunkten för inriktningen och arten av regelförenklingsarbetet är att arbetet ska bedrivas inom ramen för detta syfte.

Utbildningsdepartementets arbete har inletts med en kartläggning av vilka bestämmelser inom departementets område som berör företag i någon omfattning och där det finns utrymme för regelförenkling. Som angivits ovan är det främst bestämmelser som riktar sig till fristående skolor och kompletterande utbildningar som bedömts som aktuella. Dessa redogörs för i avsnittet ovan. Utbildningsdepartementets arbetssätt framöver för att bidra till förenklade regler och förenklad administration för företag kan sammanfattas i fyra punkter:

1. Möte med Friskolornas riksförbund och företrädare för kompletterande utbildningar i syfte att samla in ytterligare förslag till regelförenklningar.
2. Utredningen Lika villkor för offentliga och fristående skolor (Dir. 2007:33).
3. Skolverkets arbete med att förenkla och förkorta ansöknings- och handläggningsrutiner i samband med ansökan om start av fristående skola eller kompletterande utbildning, samt att förbättra servicen till fristående skolhuvudmän.
4. Beaktande av 25-procentsmålet i Utbildningsdepartementets löpande arbete med regelutformning.

Mer information om åtgärderna i punkt 1-3 ges nedan.

4.13.4 Samråd med näringslivet

Utbildningsdepartementet och Skolverket har efter olika former av samråd med företrädare för de fristående skolorna en god bild av deras önskemål beträffande förenkling av regler och administration. Det kan dock ändå finnas anledning till ytterligare samråd i frågan. Utbildningsdepartementets och Skolverkets samråd med näringslivet har skett och kommer huvudsakligen att ske i följande fora:

1. Friskolornas riksförbund och företrädare för kompletterande utbildningar, som är näringslivsföreträdare i detta sammanhang, kommer att bjudas in till möte och därmed beredas möjlighet att lämna förslag till regelförenkling. Återkoppling kommer att ske för att klargöra hur förslagen kommer att behandlas i det kommande arbetet. I den mån förslag kommer upp som berör andra politikområden kommer Utbildningsdepartementet att föra dem vidare till berörda departement.
2. Skolverket har haft i uppdrag att se över prövning och bidrag för fristående skolor (U2005/7766/G). Uppgiften genomfördes enligt uppdraget i samråd med Sveriges Kommuner och Landsting och Friskolornas riksförbund. Parterna enades om de flesta förslagen i rapporten. Vissa av förslagen bereds nu inom Skollagsberedningen (U2006:E) och andra kommer att behandlas i den ovan nämnda utredningen om lika villkor för offentliga och fristående skolor.
3. I utredningen Lika villkor för offentliga och fristående skolor ska utredaren samråda med berörda myndigheter och organisationer, exempelvis Friskolornas riksförbund. Förslagen från förbundet kommer att hanteras i utredningen.

4.13.5 Ett urval av åtgärder från Utbildningsdepartementet

165. Utredning om lika villkor för offentliga och fristående skolor

Syfte: Förenkling av administrativt förfarande för fristående skolhuvudmän samt förkortade handläggningstider.

Beskrivning: Regeringen beslutade den 22 mars 2007 om direktiv till en utredning om Lika villkor för offentliga och fristående skolor (dir. 2007:33). Utredaren ska se över ansöknings- och tillståndsförfarandet och undersöka om det är möjligt att införa ett i processen mindre administrativt tungt förfarande för de fristående skolorna samt föreslå hur detta bör utformas för att förkorta handläggningstiderna.

Förväntad effekt: Enklare ansökan och administration, vilket förväntas leda till minskade kostnader.

Tidsplan: Uppdraget ska slutredovisas senast den 29 februari 2008.

166. Förenklingar inom ramen för en ny skollag

Syfte: Att förenkla diverse regler för skolor.

Beskrivning: Inom Skollagsberedningen (U2006:E) övervägs för närvarande förändringar i regleringen kring fristående skolor. Bland annat övervägs ett förslag från Skolverket, Friskolornas Riksförbund och Sveriges Kommuner och Landsting om att tidigarelägga datum för ansökan om start av fristående skola (Se Skolverkets rapport nr 281 2006). I skollagsarbetet övervägs också frågan om sista datum för besked om etableringstillstånd (Riksdagens skrivelse 2004/05:204, Fristående Skolor)

Förväntad effekt: Förenklade regler.

Tidsplan: En ny skollag ska presenteras under mandatperioden.

4.13.6 Ett urval av åtgärder från Skolverket

167. Översyn av rutinerna för prövning av ansökningar om start av fristående skolor och kompletterande utbildningar

Syfte: Att förenkla, förkorta och standardisera handlägningsförfarandet samt förbättra servicen till huvudmän för fristående skolor och kompletterande utbildningar.

Beskrivning: Inom Skolverket pågår en översyn av rutinerna för prövning av ansökningar om start av fristående skolor. Möjligheten att införa ett elektroniskt ärendehanteringssystem med elektroniskt ansökningsförfarande utreds också inom verket. På motsvarande sätt övervägs möjligheten med ett elektroniskt ärendehanteringssystem och förenklade handlägningsrutiner för kompletterande utbildningar.

Förväntad effekt: Minskad pappershantering m.m. bör kunna minska den genomsnittliga handläggningstiden med ungefär en månad.

Tidsplan: Översynen planeras avslutas under 2007.

Bilaga 1

Myndigheter som fått regelförenklingsuppdrag i sitt regleringsbrev för år 2007:

Arbetsmarknadsstyrelsen
Arbetsmiljöverket
Banverket
Bergsstaten
Bokföringsnämnden
Bolagsverket
Boverket
Datainspektionen
Djurskyddsmyndigheten
Elsäkerhetsverket
Exportkreditnämnden
Fastighetsmäklarnämnden
Finansinspektionen
Fiskeriverket
Försäkringskassan
Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen
Inspektionen för strategiska produkter
Jämställdhetsombudsmannen
Järnvägsstyrelsen
Kammarkollegiet
Kemikalieinspektionen
Kommerskollegium
Konkurrensverket
Konsumentverket
Kronofogdemyndigheten
Lantmäteriverket
Livsmedelsverket
Lotteriinspektionen
Luftfartsstyrelsen
Läkemedelsverket
Naturvårdsverket
Patent- och registreringsverket
Post- och telestyrelsen
Radio- och TV-verket
Revisorsnämnden
Sjöfartsverket
Skatteverket
Skogsstyrelsen
Statens skolverk
Socialstyrelsen
Statens energimyndighet
Statens folkhälsoinstitut
Statens jordbruksverk
Statens räddningsverk
Statens strålskyddsinstitut

Statistiska centralbyrån
Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll
Svenska ESF-rådet
Sveriges geologiska undersökning
Tullverket
Verket för innovationssystem
Verket för näringslivsutveckling
Vägverket